

BFAM

RUKWANGALI

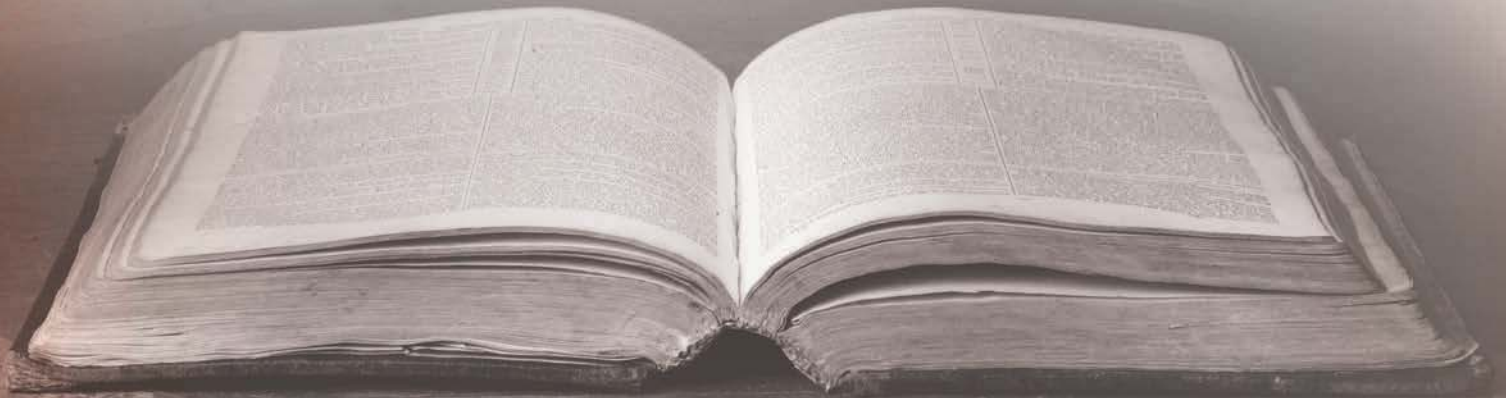
www.iBFAM.org

KARENI MBUTO YIPO MULIVHUKISE

GWANA EYI YAHORAMA MO BIBELI

TAMEKA KUPARUKA EPARU LYO KUZULILIRA ELI GAKU TUMBWIDIRA KARUNGA

EMBO ELI ERONGO LYO BIBELI PA YIRUGANA

NGALI PATURURA EYI YAHORAMA MO BIBELI

Yininke mudima eyi Jesus kwa yi tantere vantu moyifanekeso. Nayimwe si ga va tanterere pa pire sifanekeso, asi di sike mo nonkango edi ga uyungire muporofete pookuuyunga asi; Ame ngani zahura kana kange moyifanekeso, ngani uyunga yininke eyi ya horama kutunda petameko lyouzuni."(Mateusa 13:34-35)

KARA MBUTO NOKU LIVHUKISA

ERONGO LYO BIBELI PA YIRUGANA

Mbapira Likido zo BFAM + Noyirongwa yo Hepero

Kwazi wapaika noku zigava:

Every Home for Christ International

P.O. Box 64000, Colorado Springs, CO 80962-4000 USA

719)-260-8888

BFAM@ehc.org

ww.iBFAM.org

Epulisiro lyoku gavera noku tjanga © 2012 by Every Home for Christ

Epulisiro Kuna kuligava moku vhukisa buke ezi nokuzi hanesa nsene asi :

- Vene wo buke-Every Home for Christ International kuna va dimburura noku va pandura
- Every Home for Christ kuna va divisa asi kupi ntani ngapi omu embo eli vana kuliruganesa
- Embo eli kapi vana kuli randesa po ndando zoku pitakana mukoso gevrukiso.

Etanaguro (etoroko) meraka ne tamburo lyo yikaramo kunakuli korangeda nsene asi:

- Etanaguro kunakuli wapaika kupitira mo Every Home for Christ International.
- Elizuvhu kwali tulisapo lyoku dimburura Every Home for Christ asi yiwo venya buke zoma toroko moma raka nagenye.
- Matamburo nagenye goyi karamo kwaga koreka Every Home for Christ.
- Embo lyene lyene kuna ligava kwa Every Home for Christ mokonda zokuli pungura nokuli gavera ndi kulihanesa (unene ngano morupe rwe topa topo-mbapira ndi rwe kwato-radio.)

Yirongwa yo BFAM kudemenena mo ngendesou zongwa ezi zahepa kuzi zuvha moku gwanamo yoyi nzi mwa nkenye sirongwalessons . Nsene kapi wa gwana edeuro lyo kudemenena momu karo goku ruganesa embo eli, hederu, please contact Every Home for Christ.

Matemwinino nagenye gomo Bibeli, ntudi kuna gadidilike morupe rwa peke, kwaga gusa mo TODAY'S NEW INTERNATIONAL VERSION®, TNIV®. Copyright © by International Bible Society.

Kwaga ruganesa me pulisiro lyo Zondervan Bible Publishers. Epulisiro nono nkondo nadinye kuhamena embo eli kwakara nomu weki gwalyo

Muhanesi gembo eli Every Home for Christ International

BFAM

Mbapira Likido zo BFAM

Etwaromo	Epenuno 3
Etwaromo mo Masanseko.....	Epenuno 4
Diva Esanseko.....	Epenuno 5
Kuzuvha Esanseko.....	Epenuno 6
Gwana Usili.....	Epenuno 7
Yikara yoka Buke aka Yalifanena.....	Epenuno 9
Efatururo lyo Ngendeseso zo KMYM(BFAM).....	Epenuno 11
Yirongwa.....	Epenuno 12
Kutura noMbunga do Varongwa.....	Epenuno 15
Yinahepero.....	Epenuno 16
Etungo lyo Buke Ezi.....	Epenuno 17

YINAHEPERO

Sirongwa 1: EMANYA.....	Epenuno 19
<i>Elikwatakano eli Lyatengwirapo</i>	
Sirongwa 2: ETATEKO.....	Epenuno 33
<i>Huguvhara mwa Kristusa</i>	
Sirongwa 3: EKUMA LYO NZUGO.....	Epenuno 41
<i>Eparu lyoku Zulilira</i>	
Sirongwa 4: UTARA WO NZUGO.....	Epenuno 49
<i>Usili wo Hepero</i>	

Etwaromo

KARENI MBUTO YIPO MULIVHUKISE

"Karen Mbuto yipo Mulivhukise" (KMYM) sirongwa esi va wapaika moku vatera va Kriste nava vana hara kukwama Kristusa va zuvhe nawa elikwatakano kumwe eli nava vhura kukara nalyo kumwe na Karunga go mwenyo. (KMYM) sirongwa esi va tura kumwe moku likida va Kriste eparu lyoku zulilira eli nava vhura kuparuka meli kwatakano kumwe na Jesus.

Vantu kwava hunga vakare melikwatakano kumwe nova kwaawo. Ntani unenepo, kwava hunga vakare melikwatakano kumwe na Karunga. Nonzo kuresapo nye egaunuko pokatji ketu nova kwetetu ntani pokatji ketu kumwe na Karunga. Ukaume nova kwetetu nsene utekapo, kutwaredera nye asi vantu vadire kuparuka mo mbili nova kwaawo, ntani nou nsitwe, yimo tupu hena kumwe na Karunga. Mo konda ezi yipo nye atu mono mo uzuni owu yita, nzara, malidipago, mukisi ndi mauvhera, nompitisi dono ndona no nkarapamwe zo ndona. Nsene tupira kudiva asi ngapi omu natu tara nzo nomu natu tengwidirapo ukaume nova kwetetu, ose tatu kaparuka eparu lyedona.

Mbudi Zongwa zezi asi Karunga gaturapo nkedi zoku tongonona no nzo ntani kuvhura kutengwidirapo malikwatakano aga gatekapo. KMYM kuna hara nye kuronga vantu omu nava vhura kuresa noku zuvha Mbudi Zongwa mono Nkango da Karinga doku Pongoka, Bibeli. Moomu vana kugwana vantu Mbudi zoNgwa moma sanseko gomo Bibeli, usili wo hepero womo Bibeli yimo nawo wuna kuhoroka. Usili owu wo hepero womo Bibeli ku ninka nye mu Kriste aparuke noku kara mou kaume wo unene kumwe na Karunga. Ngendeso zo KMYM zokuhorora usili womo Bibeli kuvatera moku pitisira vantu vadive omu nava lironga noku zuvha Bibeli.

Mo Bibeli, Karunga kwa geve etumbwidiro kwava ava papara vagwane usili wene-wene: “ Nsenesi tomu kanderere, walye omu vhukisa nonkango dononzi ngwendi vapagani, yeeyi awo kugazara asi kuvazuvhira morwaunzi wononkango dawo. Walye omu va honene, yeeyi Guhyeni ga diva eyi mwa hepa, one mwa hana kuyimuhundira. (Mateusa 6:7-8). Yirongwa yo KMYM kuronga vantu omu nava pura, nomu nava papara, ntani nomu nava ngongora. Ayo kuronga vantu omu nava resa Bibeli noku papara usili wa Karunga. Usili wowu asi Karunga gafutira nonzo detu makura age kuna hara elikwatakano kumwe nose litengwirepo. Kwava vali turamo moku papara usili wa Karunga noku paruka eparu eli ava gwana mo Bibeli, kwava tumbidira kuva tengwidira melikwatakano kumwe na Karunga. Nsene asi elikwatakano lyo vantu kumwe na Karunga litengwirapo, ntani nye vantu vavhura kuparuka eparu lyoku zulilira.

Konda zo siparatjangwa "Karen Mbuto Mulivhukise" zezi asi ntambo zoku hova moku paruka meli kwatakano kumwe na Karunga twa kona tanko kudimburura asi ose kwatu sitira tuparuke meparu lyoku livhukisa ngo mbuto. Twahepa kuparuka eparu lyoku livhukisa pa rutu nopa mpepo (tara Genesis 1:27-28 and Mateusa 28:18-20). Ngwedi moomu tupu atu rere vana vanyamwetu dogoro vakure, naso hena sinka setu ngo va Kriste tupakere mbili vana vetu wopa mpepo vakurewe. Ngosi honena, vantu nono mbunga edi adikuru pampepo, kuronga, nokupitisira, ntani, kuvyukisa vakwaawo mo kukwama usili nompangera zono nkango da Karunga. Edemeneno no sitambo so KMYM sesi nye soku tunga no kukulika eparu lyovantu vakare ngo mbuto ezi ngazi vhura kuli vhukisa pa mpepo.

Etwaromo Iyo Masanseko

Nkenye sirongwa so KMYM kudemenena mesaseko lyomo Bibeli, Jesus kwa uyungire kuhamena masanseko no yisewe yomo Bibeli asi mwayo kugwanamo "Yininke eyi ya horama kutunda petameko lyou zuni" Yininke mudima eyi Jesus kwa yi tanterere vantu moyifanekeso. Nayimwe si ga va tanterere pa pire sifanekeso, asi di sike mo nonkango edi ga uyungire muporofete pookuuyunga asi; Ame ngani zahura kana kange moyifanekeso, ngani uyunga yininke eyi ya horama kutunda petameko lyouzuni. "(Mateusa 13:34-35). Karunga kwa horeka yuma mo ma sanseko gomo Bibeli age kwa hara asi ose tuyi gwane nokuyi faturura.

Yirongwa yo KMYM no ngondeseso zoku yili ronga ngayi kuvhatera moku gwana no kufatutura eyi ya horama ntani nokukupa nonzira omu ngovhura kuyitura moyirugana meparu lyoge lya nkenye ezuvha. Omu ono kutura usili womo Bibeli meparu lyoge lya nkenye ezuvha ngayi kutwaredera mou kaume wokonhi kumwe na Karunga eyi ngayi retapo eparu lya zura ehara, ruhafo no mpora.

Ose kwa gava esanseko eli lyomo Bibeli, ngosihonena omu noruganesa ngendeseso zo KMYM mo kulikida omu no gava mulyo gwasanseko pokuli fatururo. Apa noresa etwaromo mesanseko lyo mo Bibeli ntani esanseko lyene, tatu kupitisiye momapuro muvhyu aga naga kuvatera moku kudumuna usili wononkondo enene owu wahorama mesanseko olyo. Komenho zoku tameka gusa siruwo gona opure Karunga aku vatere ogwane usili owu wa horama.

Etwaromo mesanseko lyo Bibeli: Va kwawo va Jesus kwa dimbwilire asi age gakalikwatakana unene na Karunga. Awo nkenye apa ngava mumono age kuna kukanderera kwa Karunga. Awo hena kwa nongwenene asi Jesus kwa kere nono ndunge kupitakana nkenye ogu, age hena kwa kere nono nkondo do kurugana yitetukisa. Ezuvha limwe vakwawo yipo vamu pulire asi ava ronge ku kandera. Mokuva limburura Jesus gwa geve nonkango dono nderu unene moku valikida omu ava kandere. Kehagero lye kanderero Jesus yipo gavatanterere sifanekeso esi.

Jesus makura ta tantere varongwa vendi asi; Opo muna kara, mpamwe gumwe ta zi kembo lyamukwawo masiku, a ka mu tantere asi, Hewa, kwafa nge ko nomboroto ntantu. Mukwetu ana tundu ure, ana gwana nge, mweli membo, nye apa na kara tumbu-tumbu, nayimwe si nani mu pa. Mpamwe mukweni ta limburura, age monzugo asi, Wa ha zogerera nge. Mupito nare tuna gu zedire, vana vange nanyamwange kuna rara. Ame nokuvhura si hena kupinduka asi ni ku pe yuma. Ngapi nye omu nayi kara? Tani mu tantere asi, nsene a dira kupinduka a ku pe nomboroto morwa age mukweni, ta pindikire a ku pe nayinye eyi ono hara, morwa kapi ono kutunda kumuhundira. Yiyo nye nina kumutantera asi; omu hundire ngava mu pe, omu papare ngomu gwane, omu ngongore ngava mu zegurure. Yeeyi asi nkenye ogu a hundire, kumupa, nogu a papara kugwana, ano ogu a ngongora kumuzegurura. One oguhya vanona, kuvhura gumwe a pe munwendi ezoka, age mfi ana mu hundire. Ndi kuvhura kumupa nge, age nye euta ana hundire? Kumwe nyone wovadona mwa diva kupa vana veni yininke yoyiwa, ngaGuhveni gemeguru yihuna nye pokugava Mpepo zoKupongoka kwava vana kumuhundira!(Rukasa 11:5-13)

Ngesi nye apa ono resa esanseko tatuku twara mono ntambo ntatu dokulisikura edi nadi kutwaredera moku gwana uzera womo bibeli. Mapuro gatatu gahamenamo nkenye mono ntambo 3 digave kmwe mapuro 9. Ntambo zoku hova ngazi kuvatera ODIVE esanseko. Ntambo zauvali ngazi kuvatera OZUVHE esanseko. Ntambo zau tatu ngazi kuvatera OGWANE usili wahorama mesanseko. Ove kuvhura oguse siruwo nkenye esi ono hepa mekanderero orugane kupita mwa nkenye ntambo.

NTAMBO1: DIVA ESANSEKO - PURA

Komenho ovhure kugwana eyi ya horama moma sanseko ndi mo yifaneko yomo Bibeli wakona pomuhowo "KUDIVA" esanseko olyo. Nkenye me sanseko kwakaramo yininke yitatu yomulyo. Pwahana yininke eyi yitatu esanseko olyo kapi tali tjihuka.

Eyi yinaku kwama apa yiyo yitatu yo hepero:

1. Wolye vana tumburamo mesanseko?
2. Yinke vana Rugana veme sanseko olyo?
3. Yinke nayinye Yoyinzi yeme sanseko olyo?

Nsene kuvhura odimburure ava vatumbura mesanseko, eyi varugene ntani yisimwitira yeme sanseko ngovhura nye KUDIVA esanseko. Tatuzi tuka dimburure ava vahamena mesanseko, neyi varuvarugene ntani nayinye yo yi nzi yeme sanseko eli tuna resa ntaantani. Ruganesa pena ndi pena ze kara odidilike eyi yina kukwama apa:

- Gwana noku sunda konhi edina va tumbura mesanseko. Aga yigo ma dina govantu veme sanseko. Nsene ono sundu edina sikando simwe kapi hepero hena olisunde sikando sauvali.
- Gwana noku didilika ng kango rugano. Ezi nkango ezizinaku tanta sirugana ndi sihorokwa.
- Gwana noku didilika yisimwitira noyi tumburwa yomulyo.

Ngesi gwana nye noku didilika madina, yirugana, neyi nainye yeme sanseko eli lyo mo Bibeli:

Jesus makura ta tantere varongwa vendi asi; Opo muna kara, mpamwe gumwe ta zi kemo lyamukwawo masiku, a ka mu tantere asi, Hewa, kwafa nge ko nomboroto ntantu. Mukwetu ana tundu ure, ana gwana nge, mweli membo, nye apa na kara tumbu-tumbu, nayimwe si nani mu pa. Mpamwe mukweni ta limburura, age monzugo asi, Wa ha zogerera nge. Mupito nare tuna gu zedire, vana vange nanyamwange kuna rara. Ame nokuvhura si hena kupinduka asi ni ku pe yuma. Ngapi nye omu nayi kara? Tani mu tantere asi, nsene a dira kupinduka a ku pe nomboroto morwa age mukweni, ta pindikire a ku pe nayinye eyi ono hara, morwa kapi ono kutunda kunuhundira. Yiyo nye nina kumutantera asi; omu hundire ngava mu pe, omu papare ngomu gwane, omu ngongore ngava mu zegurure. Yeeyi asi nkenye ogu a hundire, kumupa, nogu a papara kugwana, ano ogu a ngongora kumuzegurura. One oguhya vanona, kuvhura gumwe a pe munwendi ezoka, age mfi ana mu hundire. Ndi kuvhura kumupa nge, age nye euta ana hundire? Kumwe nyone wovadona mwa diva kupa vana veni yininke yoyiwa, ngaGuhyeni gemeguru yihuna nye pokugava Mpepo zoKupongoka kwava vana kumuhundira!(Rukasa 11:5-13)

Pameka asi ono vhuru gudimburura mouhunga navenye ava vatumbura mesanseko eli. Apa tapa kwama navenye ava va hamena mesanseko eli:

- Jesus
- Ove
- Mukweni goku hova ogu ono kuhundira mboroto
- Mukweni gwau vali gomo rugendo
- Vanona ava vana rara
- Nkenye ogu ahundire, apapara noku ngongora
- Munoge
- Guhyetu geme Guru
- Mpepo zoKupongoka

Ove ngesi ono DIVA nye esanseko morwa ono dimburura ava va hamenenemo me sanseko, eyi varugene noyitumburwa yomu lyo yeme sanseko.tails . Gusa siruwo gona otare nsene kuvhura osimwitire hena esanseko eli kuziguruka ndi nakauke mo mutwe, wahana kutara po mbapira. Kuvhura odimburure asi ono diva yoyi mesanseko eli.

NTAMBO 2: ZUVHA ESANSEKO - PAPARA

Kutunda nye apa ono **DIVA** esanseko, tozi okapapare moku **ZUVHA** mulyo neyi linakutanta esanseko. Nzira zongwa zo kuzuvha eyi lina kutanta esanseko zoku demenena po malisigo gomagano gava navenye vahamena mesanseko. Montamo ezi mulyo unene moku "hwilira mo no nkaku" da nkenye muntu game sanseko moku kambadara kukara moukaro wawo. Pokurugana ngoso tatu kapura hena mapuro gatatu. Mapuro aga yigo gatatu gokupura kuhamena nkenye ogu vatumbura mesanseko:

4. Ngapi omu ana **Kulizuvha** posiruwo oso nkenye gumwe?
5. Vanakara no mpito zokuvhura **Kuhoroworapo**?
6. Yinke **Yinatumangeda** nkenye gumwe ahorowore etokoro lyendi?

Ngosi honena, nsene olitura mono mpadi do muntu gwa uvali mesanseko eli keguru, ogu ana kara asi nyove, **elizuvho** musinke lina kukara apa onukuza pokatji komasiku kembo lya mukweni oka hundire mboroto? Ono tukukwa ndi? To kankama ndi? Ono kara noutjirwe ndi? Yinke eyi yina kugenda morutu roge eyi ono kuzuvha?

Nsene ono kona-kona malizuvho nagenye goku vhura kuzuvha vantu vena navenye moma ukaro gawo, tara nye asi yinke nkare nye vavhulire **kuhoroworapo** asi vayirugane. Moku gusa simpe sihonena soge, yisinke yapeke eyi nkare **ohoroworepo** kurugana kugusako kupinduka oze kembo lyamu kweni masiku oka hundire mboroto? Ngano wa ndindilire dogoro ngura-ngura ohundire mboroto? Ngano mpamwe wa tanterere mukweni ogu gakere morugendo asi kapi ono kara nonondja doku mupa alye? Natuvenye twakareni nono mpito doku horowora etokoro lyo nganti moyininke yeparu. Kuvhatera moku kona-kona matokoro nagenye aga gokuvhura kukarapo mokuhetakanesa netokoro eli va horoworepo mesanseko.

Nsene otarurura matokoro goku lisigasiga gokuvhura kugusa nkenye muntu to papara kudiva asi **yinke yinatumangeda** muntu a horowore etokoro lyo ngandi. Nsene tugusa hena sihonena soge, nsene ove kwakere noutjire (elizuvho) mokuza konzugo zamukweni masiku oka ngongore, nye wa vhulire kudina utjirwe woge yiyo wavhulire kingongora komuvero, Yinke yaku **tumangedere** yono nkondo unene ngoso ovhure kudira kukara nou tjirwe wo kupinduka oka ngongore mukweni pokatji komasiku? Eharo no nkenda zamukweni? Ndi morwa sihepwa esi wahepere kurugana morwa yiyo gandindilire mugenda goge asi wahepa kumupa nondja? Yisinke yaku **tumangedere** okare netokoro lyokuhura opo?

Kupura mapuro gomalizuho, noma tokoro gokuhorowora ntani eyi ayi tu tumangeda no kutu sininika, tayi kutwaredere opitakane **KUDIVA TUPU** esanseko. Tayikupe nonkondo doku **ZUVHA** mulyo gombudi zeme sanseko. Mapuro aga ga tatu wahepa kuga pura kwa nkenye muntu game sanseko. Ngosi honena, ngapi omu **gali zuvhire** mukweni apa wa ngongwere ko muvero pokatji komasiku ohundire mboroto? Mukweni zoge gakere **nompito zoku gava ndi aku zumine** mboroto? Kona-kona nye nayinye eyi ya vhulire **kumutumangeda** akupe mboroto ezi wamuhundilire.

Nsene ohwilira mono nkaku dankenye ogu gahamenene mesanseko, pokulipura mapuro aga ga tatu gelizuvho, mahoro-woro goma tokoro ntani etumangedo to dimburura asi esanko tali kara nomwenyo. Nkenye apa atu zuvheni nkenye esanseko ose kukona-kona eyi tuna tumbagura apa twahana kuyilidimburura. Usili wene weme sanseko kulihorora kupitira moma puro aga gatatu. Mapuro aga yimo atu papara tu **ZUVHE** usili weme sanseko.

NTAMBO 3: GWANA USILI - NGONGORA

Apa ngesi onopiti mo ntambo zokuhova nezi zauvali moku **DIVA** noku **ZUVHA** esanseko, tatu wiza nye ko ntambo zau tatu zoku **GWANA** usili owu wa horama me sanseko. Diworoka asi, mosi fanekeso esi Jesus kwatente asi, “nsene OHUNDIRA ngava kupa, nsene OPAPARA ngo gwana ntani nsene ONGONGORA evero ngavali zegurura.” Mo ntambo zokuhova ose kuna PURA mapuro gatatu aga ganatuvatere mo kudiva esanseko. Mo ntambo zau vali yiyo tuna PAPARA apatuna litura nyamwetu mou karowo wovena vahamenene mesanseko. Ngesi montamo zau tatu tuna hara KUNGONGORA komu vero gwa Karunga noku mundindira atu zegwilire muvero nokutu horwera eyi ya horama mesanseko.

Jesus kwatu ronga asi marongo nagenye gomo Bibeli kuvhura kuga gaununa mono mpango mbali tupu. Mpango zoku hova zoku hara Karunga nomutjima goge nagunye, nomwenyo goge nagunye, nono ndunge ntani nono nkondo doge nadinnye. Mpango zau vali zo kuhara vakwetetu moomu twali hara nyamwetu. Eyi kuna kutanta nye asi nkenye esanseko lyomo Bibeli kuvhura kutu ronga magazaro noyi rugana youhunga eyi nayitu twaredera tudive omunatu vhura kuhara Karunga nono mutjima detu nadinnye, nomwenyo detu nadinnye, nondunge detu nadinnye no nonkondo detu nadinnye, ntani nomu natu vhura kuhara vakwetetu moomo twali hara nyamwetu.

Ntambo zau tatu nazo kuna kuhamenamo mapuro ga tatu aga naga tuvhatera moku horora eyi ya horama moma sanseko gomo Bibeli. Ago mareru, nye wahepa kulipura momu nene:

7. Magazaro musinke ntani yirugana musinke youhunga eyi yakara mesanseko eli?
8. Yinke nina lirongeremo mesanseko eli kuhamena ukaro wa Karunga eyi ngayi vaterange moku muhara nawa?
9. Yinke lina kurongange esanseko eli kuhamena kuhara vaketu nawa?

Ehororo Iye Puro 1:

Apa onoku kona-kona esanseko eli, yinke yirugana noma gazaro gouhunga? Yousili asi Karunga kwa hara asi tuhundire, tupapare, noku ngongora? Eyi yirugana youhunga? Yinke yapeke eyi ono gwana mesanseko eli eyi yakutu ronga kuhamena magazaro noyi rugana youhunga? Gusa karuwo gona oyi kwamese apa:

Ehororo Iye Puro 2:

Nsene ono vhuru kudimburura magazaro noyi rugana yomo Bibeli youhunga, epuro lyau vali kuna kupura asi, “Yinke lina kuronga nge esanseko eli kuhamena ukaro Wa Karunga eyi nayi vhura kuvatera nge yipo nimu hare nawa?” Apa onoku kona-kona esanseko eli, kuvhura yikare mouhunga po kutanta asi esanseko eli kuna kutu ronga tuvhere ku tara Karunga ngwendi guhya gomuwu? Yinke yapeke eyi lina kutu ronga esanseko eli kuhamena Karunga eyi ngayi tuvatera moku muhara nono mutjima detu nadinnye, nomwenye detu nadinnye, nondunge detu nadinnye no nonkondo detu nadinnye?

Ehoro lye Puro 3:

Epuro lyoku hulilira kuna kupura asi, “Yinke lina kuronga nge esanseko eli kuhamena kuhara vakwetu nawa?” Apa onoku kona-kona esanseko eli, yinke ono kulironga kuhamena nyamoge ndi ukaro woge? Ntani yinke onokuli rongga kuhamena omu novhura kutekura vakweni? Jesus kwa tente asi tuhare vakwetetu pontambo zokuhara pwezi twali hara nyamwetu.

Ekamo: Nsene oruganesa mapuro aga 9 kwa nkenye esanseko lyomo Bibeli ngaga kuvatera **ODIVE** nawa esanseko, ove **OZUVHE** nawa esanseko ntani kuhulilira **OGWANE** mbudi ezi zahorama mesanseko olyo. Apa tapa kwama ekamo lyoma puro 9:

DIVA ESANSEKO

1. Vantu veme Sanseko
2. Yirugana yawo
3. Yihorokwa yo Mulyo

ZUVHA ESANSEKO

4. Malizuvho gawo
5. Matokoro gawo
6. Eyi yavatumangedere va Tokore

GWANA USILI

7. Magazaro noyi rugana youhunga
8. Kuhara Karunga
9. Kuhara Vakwetetu

Yikara yoka Buke aka Yalifanena

KARENI MBUTO YIPO MULIVHUKISE

Apa onokupita moyirongwa yo KMYM nokulironga nongendeseso dayo nodimbururamo yikara yimwe eyi yali fanena eyi nodira kuvhura kugwana moyirongwa yene-yene yomo Bibeli. Yikara yine (4) eyi yina kukwama a-pa nayikupa udivi owu wahangura KMYM noma rongo gapeke gomo Bibeli ntani eyi ninkisa KMYM moku tompora.

1 - KMYM YIRONGWA YOMA SANSEKO GOMO BIBELI.

Nkenye sirongwa so KMYM kudemenena me sanseko lyomo Bibeli. Yirongwa eyi kapisi marongo tupu aga vagusa mo Bibeli, nye masanseko gene-gene noyi fanekeso eyi ya kara mo Bibeli. Jesus apa ga wizire pontunda zevhu nukuya kara kumwe movantu ngarongo varongwa vendi nava ngava mukwama kuruganesa masanseko noyifanekeso. Usili wene, buke za Mateusa kwatjanga efatururo lya Jesus eli gageve asi morwa sinke ngaru ganesere yifanekeso:

Nayimwe si ga va tanterere pa pire sifanekeso, asi di sike mo nonkango edi ga uyungire muporofete pookuuyunga asi; Ame ngani zahura kana kange moyifanekeso, ngani uyunga yininke eyi ya horama kutunda petameko lyouzuni. "(Mateusa 13:34-35).

Montanto ezi Jesus kuna kutupa udivi asi morwa sinke Karunga eyi gahorowera mo kuuyunga nose kuruganesa masanseko noyi fanekeso. Jesus kuna kutanta asi Karunga kwa horeka Magano Gendi noyi tetukisa Yendi moma sanseko nomo yi fanekeso.

Nsene okona-kona Bibeli tomono asi hambara 70% do Bibeli nazinye kwa karamo masanseko, yifanekeso, noyi uuyungwa. Eyi poru zera-zera nye asi Karunga kwa demenena kutura nokondo moma sanseko nomo yifanekeso. Eyi yiyo vahere nye vatoti wo KMYM asi yirongwa nayinye yidemenene mo masanseko nomo yifanekeso yomo Bibeli yipo asi erongo nalinye kuna kutundilira mo matjangwa goku pongoka.

Yirongwa eyi kwa demenena moma sanseko gomo Bibeli morwa ayo ureru mokuyi diworoka nomo kuyi simwitira. Apa onoku gwana eyi yahorama neyi yoyidigu mokuyi zuvha mo Bibeli ngovhura nye kuyi diworoka yihorokwa oyo yomulyo morwa ove kwalituliremo unene mokuyi papara yipo vayi gwene. Moku gwederako, apa novareka kugwana mauzera gomo Bibeli taga kukundama unene ntani taga kara pepi moku gatantera mouhanga ko vantu vapeke.

2 - NGENDESESO ZO KMYM KWA KARA ZEPULISIRO.

Apa onokulironga ngendeseso zo KMYM nodimburura asi kuna kukuronga omu novhura kupura mapuro gouhunga yipo ovhure kugwana nyamoge eyi gahoreka Karunga. Mongendeseso ezi Mpepo Zokupongoka kuna kuku ronga omu novhura kudimburura noku tambura usili noyilikidiso yoku tunda kwa Karunga. Ose tatu kukorangeda ogavere eyi onoku nongonona noku gwana mo—Mbudi Zongwa zono Nkango da Karunga—mo vakweni. Ngendeseso zo KMYM tazi kupulisire okare:

- Epullisiro ogazare pwa nyamoge
- Epulisiro opure mapuro
- Epilisiro ozuvhe
- Epulisiro opurakene ko Mpepo Zokupongoka
- Epulisiro lyoku gavera nokango kova kweni

3 - NGENDESO ZO KMYM KUDEMENENA POKU HORORA/ KUGWANA.

Ose kumona moma rongo nagenye gomo Bibeli asi Karunga kwa hara ose tupapare noku gwana ndi tu horore usili. Karunga kuhoreka eyi atu dilire kuzuvha nawa mono kango dendi yipo asi tuyi gwane noku yi horora. Moyiruwo yoyi nzi, pontambo ezi zoku horora noku gwana usili yipo aukara nono nkondo doku tuguma moukaro wetu. Apa tapa kwama nontato omu pitire kugwana kuhorora:

- Nsene o TANTERA nge, Ngani DIVARA
- Nsene o LIKIDA nge, Ngani DIWOROKA
- Nsene o HAMESERANGE mo, Ngani ZUVHA

Moku gwana eyi ya horama kuhepa kugusa siriwo oli hameseremo nyamoge. Twa hepa kuli turamo unene mo sinema esi soku horora noku gwana usili. Nzira zimwe zongwa zoku gwana usili wa Karunga zezi zoku hamena mombunga. Nampili asi ove kuvhura kuli ronga masanseko noku gwana usili mo kuli turamo pwa nyovelike, ove simpe kuvhura oli ronge masanseko mo kambunga koka nunu nova kweni ovhure kugwana usili wowu nzhi kova kweni kupitakana pwa nyovelike.

4 - NGENDESO ZO KMYM KUDEMENENA MOKU LIMBURUKWA.

Kwato yoyi nzi eyi nayi vhura kuhoroka meparu lyo muntu po kupapara usili wa Karunga owu wahorama mo matjangwa nsene kapi tuna kara neharo lyo kuutura meparu lyetu. Velise ezi nazi kwama apa kuna kutu tantera asi ngatu gwana etungiko kwa Karunga nsene tutura nompango nou sili wendi meparu lyetu:

"Omu kare nye vasikisimo wononkango, kapisi yooyo omu di purakene tupu, mu likumbagere nyonevene. Yeeyi muntu nsene a hokwa kooko kupurakena kwelike nonkango, nye ga hana kudisikisa mo, ogo kwa lifana nomuntu ogu a litara sipara sendi montarero. Age kulimona mwene, eyi na tunda po, ta divara omu ga fana. Nye ogu a tara mo nawa moVeta ezi za sikilira mo, ezi azi mangurura vantu, age hena a dire kudivara eyi ana zuvhu mo, nye ta zi sikisa mo, ogo nga ragopa mweyi a rugana. (Jakopo 1:22-25)

Ngendeso zo KMYM kapi tupu azi demenene moku papara usili nye azo hena kugava nontambo dazera omu novhura kutura moyirugana usili owu ono kugwana meparu lya nyamoge. Nsene tuna gwana usili wa Karunga twa hepa kupapara tuzuvhe asi ngapi omu natu utura moyirugana meparu lyetu. Taru-rura omu ga tjanga Timoteusa :

"Matjangwa nagenye Karunga gaga turapo ago vagaruganese mo kuronga, mo kunyokera udona, moku vyukisa mapuko no gava nompangera doku paruka momuwa, yipo asi vantu navenye va Karunga va zulilire moyirugana yo yiwa." (2 Timoteusa 3:16-17)

Didilika asi velise ezi kuna kutanta asi Matjangwa nagenye "vagaruganese mo" Eyi kuna kutanta asi nsene usili womo Matjangwa vau tura moyirugana awo hepero unene mo kurongeseko, moku nyokera udona, moku vyukisa epuko nomo kutu deura. Nampili ngoso, ntanto ezi kapi zina tanta ndi kuhuguvaresa asi, Matjangwa ngaga ronga, ndi ga nyokere noku vyukisa ndi kudeura. Ose nyamwetu twa hepa kukara haro lyo kupulisira Matjangwa gatu ronge, gatu nyokere udona, gatu vyukise noku tudeura. Mongendeso zo KMYM zoku gwana noku horora usilil, ose pomu howo kudimburura usili wou gana kutu ronga matjangwa. Konyima nsene tuna dimburura usili makura tatu pulisire Matjangwa ga nyokere, ga vyukise no ku tudeura. Eyi yina kukwama apa yigo mapuro atulipura moku pulisira Matjangwa ga nyokere udona, noku vyukisa epuko ntani nokutudeura.

- KUNYOKERA EPUKO: Kutarurura ukaro woge wa Nare
Ngapi omu magazaro gange no yirugana yange kuhamena Karunga nayihetakana ko magazaro noyi rugana you hunga eyi nina lirongo mesanseko?
- KUVYUKISA EPUKO: Kutarurura ukaro woge wa Ntaantani
Yinke nani vhura kurugana yipo nivyukise magazaro noyi rugana yange?
- EDEURO: Kutarurura Menho zoge
Ngapi kani vhura kukumburura sikando soku kwamako nsene ngani gwanekera ukaro owu una kurwanesa usili woma gazaro noyi rugana yomo Bibeli?

Nongendeso do KMYM nono Ntambo

NONTAMBO NTANO DA NKENYE SIRONGWA

Nkenye sirongwa kwakara nono ntambo tano ano mwankenye ntambo kwa karamo nkedi zimwe zaliza kumwe noyirugana hepero mo kuka zangura muzangu ndi enyango.

NTATEKO ZOSIRONGWA- Wapaika Evhu

Esi Sirongwa Paratjangwa vatura kumwe moku wapayika evhu lyono ndunge doge nomutjima goge apa onoku vareka ngendeso zoku gwana usili owu ga gava Karunga mo Bibeli.

ESANSEKO LYOMO BIBELI - Kuna Mbuto

Esanseko lyomo Bibeli yizo mboto ezi vana kukuna momwenyo ezi ngazi mena, nokulihana (kulitangayira) noku kura mou divi nomo usili.

Komenho zo kuresa esanseko gusa siruwo mekanderero, ohundire Karunga azegurure nondunge nomutjima goge kousili wo Bibeli.

NGENSESO ZOKU GWANA NOKU HORORA USILI - Mema noRuhoho

Ruganesa mapuro 9 otekere noku tura ruhoho ko mbuto, Nonkango daKarunga, muku vatera ogwane usili weme sanseko. Litura nyamoge "mono nkaku" dawoowo vahamena mesanseko.

1. Wolye owo vahamena mesanseko?
2. Yinke eyi varugene mesanseko?
3. Yinke yihoroka yomulyo mwsanseko?
4. Ngapi omu mpamwe vavhulire kulizuvha owo vahamenene mesanseko?
5. Matokoro musinke nagenye aga gakerepo vavhulire kuhoroworapo?
6. Yinke eyi yatumangedesere nkenye ogu aguse nkenye eli etokoro gagusire?
7. Yinke yirugana noma gazaro gouhunga eyi yakara mesanseko?
8. Yinke lina kurongange esanseko eli kuhamena ukaro wa Karunga eyi nayi vaterange limuhare nawa?
9. Yinke lina kurongange esanseko eli kuhamena kuhara vakwetu nawa?

MATJANGWA RONGO GOKU GWEDERERAKO - Teturura nomu Tayi

Matjangwa Rongo goku gwederako kwaga turamo ga vaterere mokukandanapo marongo gepuko aga gokuvhura kutudilira mesanseko lyelike. Resa maTjangwa ogo mokuvatera kulimburura mapuro nkenye aga novhura kukara nago kuhamena esanseko.

MAPURO GOKUTURA MOYIRUGANA NE HAGERO - Kuzangura Enyango

Mapuro goku tura mo Yirugana ne Hagero kuvatera mongendeseso zoku zangura usili weme sanseko noku utura meparu lya nyamwetu. Kukwama moma gazaro noyi rugana youhunga eyi ono gwana mo Bibeli mongendeseso zoku gwana usili, meparu lyoge.

- KUNYOKERA EPUKO: Kutarurura ukaro woge wa Nare
Ngapi omu magazaro gange no yirugana yange kuhamena Karunga nayihetakana ko magazaro noyi rugana you hunga eyi nina lirongo mesanseko?
- KUVYUKISA EPUKO: Kutarurura ukaro woge wa Ntaantani
Yinke nani vhura kurugana yipo nivukise magazaro noyi rugana yange?
- EDEURO: Kutarurura Menho zoge
Ngapi kani vhura kukumburura sikando soku kwamako nsene ngani gwanekera ukaro owu una kurwanesa usili woma gazaro noyi rugana yomo Bibeli?

OSE KWATU PA MAUHWI

SIRONGWA

P-1

Vantu nga Vakalimburu Karunga asi Ngapi Varuganesa Mauhwi Gawo

SIRONGWA PARA-TJANGWA - Wapaika Evhu

Bibeli kutanta asi vantu ngava kava pura eyi varuganesa mauhwi aga gava pa Karunga.

Nsapi Zetjanga: Ano nkenye ogu mokatji ketu yige kuzeresa yirugana yendi kwaKarunga. (Varoma 14:12)

ESANSEKO LYO BIBELI - Kuna Mbuto

Etwaromo Kugava mapukururo goku kuvatera ozuvhe esanseko

Jesus kwa uyungire ko va rongwa Vendi mo sifanekeso. Sifanekeso esanseko lyoku vhura kuruganesa moku likida ntateko zou sili.

Esanseko Lyo Bibeli tali tamekere apa.

Posiruwo oso, Untungi weguru ngau kara ngwendi mugara, ogu ga here kuza kougenda. Makura ta zigida vakareli vendi, a va sigire emona lyendi, va li mu kungire. Kwagumwe ta gava ko noranda mafere gatano, kwamukwawo mafere gavali, kogu gwautatu efere limwe. Nkenye ogu kwa mu pere yokuyereka ponondunge dendi. Kutunda opo age ta zi nye. Ogu ga gwene noranda mafere gatano, ta zi ta ka di ruganesa, ta ka gwanena po hena noranda nonkwawo mafere gatano. Nagoogu ga gwene noranda mafere gavali, ta ka gwanena po noranda nonkwawo mafere gavali. Ano nye ogu ga gwene noranda efere limwe tupu, ta zi ta ka sima ekeru mevhu, ta ka vhumbika mo yimaliva yahekurwendi. Eyi pwa pita siruwo sosire, vakareli owo hekurwawo makura ta wiza, a ya tare yimaliva yendi kumwe nawo. Ogu ga gwene noranda nonkwawo mafere gatano, edi ga gwanenene po, ta uyunga asi, Hekurwange, noranda mafere gatano wa pere nge, tara, na gwanena po hena noranda nonkwawo mafere gatano.

Hekurwendi makura ta mu tantere asi, Yina wapa, o mukareli gomuwa, kukuhuguvara tupu nani. Ngomu wa limburukwa mweyi yoyisesu, yiyo nye nani ku tumbira mweyi yoyinzi. Wiza o ya yigare kumwe name! Ogu ga gwene noranda mafere gavali, nage ta hedere po, ta tanta asi, Hekurwange, noranda mafere gavali, nage ta hedere po, ta tanta asi, Hekurwange, noranda mafere gavali wa pere nge. Tara, na gwanena po hena noranda nonkwawo mafere gavali. Hekurwendi makura ta mu tantere asi, Yina wapa, nani o mukareli gomuwa, kukuhuguvara tupu nani. Ngomu wa limburukwa mweyi yoyisesu, yiyo nye nani ku tumbira mweyi yoyinzi. Wiza o ya yigare kumwe name! Moruhura tapa hedere nye nogu ga gwene noranda efere limwe, ta tanta asi, Hekurwange, ame na ku diva asi ove muntu gomudigu; ove kuteza oku wa dira kukuna, ove hena kuzangura oku wa dira kuzumbagera. Ame kwa tjilire, yiyo nye na zililire, ni ka vhumbike yimaliva yoge mevhu. Emona lyoge lyeli! Hekurwendi makura ta mu limburura asi, Udoni woge owo, mukareli ove na dira kukuna, hena asi ame kuzangura oku na dira kuzumbagera. Yisinke nye eyi wa dilire kutwarera nge yimaliva yange kombanga, asi pomutengu gwange nampo ni ya gwane emona lyange kumwe nonsonso. Yi mu guseni, mu yi pe gwina gweyi yeyovi limwe. Yeeyi ogu ga kara noyuma, kumupa, yi mu vhukilire, ano ogu ya pira, kuyimugusa neyi ga kara nayo. Nye mukareli ogu ga hana sikwafo, mu zugumineni mekurundema lyoponze. Mwina yimo namu ka kara nonkali nomalikwetjo gomazego. (Mateusa 25:14-30)

NGENDESZO ZOKU GWANA NOKU HORORA - Mema noRuhoho

MATJANGWA RONGO GWEDEREROKO - Teturura noMutayi Tetu

(Varoma 12:3-8; 1 Vakolinte 10:31; 2 Vakolinte 5:10; Vaefeso 4; Vafilipi 4:14-19; IyaJohanesa 20:11-15)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17) EHAGERO

Bibeli kutanta asi vantu navenye ngava kalimburura kwa Karunga asi ngapi omu vaparuka eparu lyawo. Eparu uhwi woku tunda kwa Karunga. Karunga kwahara eparu lyetu likare numuzangu.

KUHARA KARUNGA

SIRONGWA
P-2

Sipango so Mulyopo Unene

SIRONGWA PARA-TJANGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa pangerere ava ngava mukwama varugane yininke yoyi nzi. Jesus kwahere vantu navenye vamu kwame noku rugana eyi gahere. Somulyopo unene-nene esi nonkwami da Kristusa adi rugana, kuhara Karunga noku pura kena kono nkango Dendi.

Nsapi ZetjangwaKey:Mulirongi gomatangwa gumwe kwa hedere ko, makura ta zuvhu omu vana lipatana-patana, ta mono hena asi Jesus ana va limburura nawa. Makura ta mu pura asi; Sipangoke sosinene po kwanayinye? Jesus ta limburura asi; Sipango sosinene po yiso esi asi, Israeli, purakena Homba Karunga gwetu, yige Homba gelike a huru. Ano o hare Homba Karunga goge nomutjima goge nahunye, nomwenyo goge nagunye nonondunge doge nadinye nononkondo doge nadinye. Sauvali sa hura po sesi asi, O hare mukweni moomu wa luhara nyamoge. Kutupu hena sipango esi sa pitakana eyi. (Marukusa 12:28-31)

ESANSEKO LYO BIBELI - Kuna Mbuto

Etwaromo Kugava mapukururo goku kuvatera ozuvhe esanseko

Jesus kwa kere nova rongwa vendi.

Esanseko Lyo Bibeli tali tamekere apa.

Morugendo rwawo oJesus novarongwa vendi kwa wizire momukunda gumwe. Makura mukadi gumwe, edina lyendi Malita, ta mu tambura membo lyendi. Age kwa kere namunwazina gomukadi, edina lyendi Mariya. Age kwa hingilire ponompadi daJesus a purakene nonkango dendi. Nye Malita age kuna kuviyauka a wapaika nayinye. Makura ta wiza, ta ya sikama po, ta tanta asi; Homba, nani nokuyifira si mbili, eyi ana sigi nge ogo mumbyange, ni rugane nyamelike? Mu tantera nye a ya kwafe nge! Nye Homba ta mu limburura asi; Malita, Malita, yinzi ono lipakere sinka, ove hena ono piyagana. Nye sininke simwe po yiso sohepero. Mariya kuna horowora po age ruha roruwa, oru ngava dira kumugusa." (Rukasa 10:38-4)

NGENDESO ZOKU GWANA NOKU HORORA - Mema noRuhoho

MATJANGWA RONGO GWEDEREROKO - Teturura noMutayi Tetu

(Mateusa 22:36-37; Rukasa 14:42; Jakopo 1:12; 1 Johanesa 2:4-5; 1 Johanesa 4)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Sipango somulyo unene esi gageve Jesus sesi asi vantu vamuhare noku purakena eyi atanta.

KUKUNA NONKANGO DA KARUNGA MEPURO

Eparu eli ali Yimi Enyango Iye Nzi

SIRONGWA PARA-TJANGWA - Wapaika Evhu

Bibeli yido no Nkango da Karunga. Navenye ava - ava kwama Kristusa kuna kuva zigida vazuvhe noku diva no Nkango da Karunga. Vantu wova nzi kuzuvha no nkango da Karunga, nye kapi ava paruka omu adi tanta. Bibeli ku pangera vantu navenye vazuvhe Nonkango da Karunga noku paruka moomu adi tanta. Muzonaguli kapi gahara asi vantu va zuvhe no kudiva nonkango da Karunga. Muzonaguli kuna hara aguse no Nkango da Karunga mono mutjima detu. Nsene tuzuvha no Nkango da Karunga ose tuparuke moomu dina kutanta eparu lyetu ngali kara noyi yimwa.

Nsapi Zetjangwa: Nonkango doge uzera wokupitisira nge, uzera womonzira zange. (Mapisarome 119:105)

ESANSEKO LYO BIBELI - Kuna Mbuto

Etwaromo Kugava mapukururo goku kuvatera ozuvhe esanseko

Jesus kuna kuuyunga komenho zombunga zonene. Mbunga ezi vantu woku tundilira komavango pekepeke.

Esanseko Lyo Bibeli tali tamekere apa.

Simoni makura ta mu limburura asi; Murongi, ose kuna rugana masiku mudima, nye nayimwe si tuna kwata. Nye konkango zoge nani li tegera ekwe. Apa va yi rugene, kwa kwete nomfi dononzi, ekwe kuna kuhara kutomoka. Makura tava rapa vakwaawo, ava va kere mowato umwe, va ya va kwafe. Awo tava wiza. Makura mawato nagenye gavali taga zura, kuna kuhara kudama. Simoni Peturusa eyi ga yi mwene, ta ligandere konongoro daJesus, ta tanta asi; Tunda po pwange, Hompa, morwa ame mugara gomunanzo. Mawoto tupu va ga hegeka, makura nayinye tava zumbu, va kwame Jesus. Ano Jesus apa ga kere mositata simwe, makura tapa wiza mugara gumwe goyingondwe. Eyi ga mona Jesus, ta ligandere komeho zendi, ta ninki asi; Hompa, nsene o yi panga, kuvhura kuverura nge. Jesus ta gonona kuwoko kwendi, ta mu gumu, ta ninki asi; Nina yi panga, veruka! Naruvali si nare ana veruka Naruvali si nare ana veruka koyingondwe yendi. Jesus makura ta mu tantere asi; Tara, wa ha ka yi tantera muntu. Nye zende o ka lilikide komupristeli, o ka gave nzambo zeveruko lyoge, ezi ga paka po Mosesa, ngazi kare umbangi wawo. Nye mukukumo gwaJesus tagu lihana nye unene. Nombunga dononene dovantu tadi pongo di ya mu purakene, age nga ya va verure mauvera gawo." (Rukasa8:5-8, 11-15)

NGENDESO ZOKU GWANA NOKU HORORA - Mema noRuhoho

MATJANGWA RONGO GWEDEREROKO - Teturura noMutayi Tetu

(Mapisarome 119; Johanesa10:27; Johanesa 15:16; Vafilipi 1:9-11; Vakorosi 1:9-12; 1 Peturusa 5:8)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Nsene tuzuvha no Nkango da Karunga ose tu paruke moomu dina kutanta, eparu lyetu ngali kara noyi yimwa/ nenyango lyewa. Mulyo unene asi one omu kwama Jesus kapi mupulisire muzonaguli ndi yinka yo mouzuni moku gusa no Nkango da Karunga mono mutjimadeni.

Kutura noMbunga do Varongwa

KUKARERA NEKANDERERO

- Zigida Karunga akare pokatji kepongo mekanderero ntani nomo ukereli womo mbunga.
- Gava siruwo soku gava rupandu no umbangi mombunga.

SIRONGWA SOKU GWANA NOKUTURA MOYIRUGA

NTAMBO 1 - SIRONGWA PARA-TJANGWA

- Gava Sirongwa Para-Tjangwa no Nsapi Zetjangwa (Velise Zene) Kumwe mo Mbunga.

NTAMBO 2 - ESANSEKO LYOMO BIBELI

- Gava Etwaromo ne Sanseko lyomo Bibeli mombunga.

NTAMBO 3 - NGENDESO ZOKU GWANA /KUHORORA

- Diva Esanseko
- Zuvha Esanseko
- Gwana Usili wo BibeliDiscover

NTAMBO 4 - MATJANGWA-RONGO GOKU GWEDAKO

- Kona-kona magazaro noyi rugana youhunga eyi zina gwana mbunga otare nsene asi ayo Usili womo Bibeli.

NTAMBOSTEP 5 - ETURO MOYIRUGANA NE HAGERO

Kukwama mehororo lyo mesaseko, kumburura koma puro aga. (KURONGA)

- KUNYOKERA UDONA (Nare): Ngapi magazaro gange noyi rugana yange kuhamena Karunga nani yi fanekesa noma gazaro noyi yigana eyi youhunga ninalirongo mesanseko?
- KUVYUKISA (Ntaantani): Yinke nani rugana yipo ni vyukise magazaro gande yoy rugana yange?
- KUDEURA (Komenho): Ngapi omu ngani vhura kukumburura sikando esi soku kwamama nsene ngani gwanekera hena ukaro owu una kurwanesa usili woma gazaro no yirugana yomo Bibeli?

KUTUNGA MO NKARAPAMWE

KUKURA MWA KRISTUSA

- Pura mbunga, ngapi omu mwatura usili moyirugana meparu lyeni kutunda pepongo lyaka pita?

KUGAVERA USILI KOVA KWENENI

- Pura mbunga, yilye ngovhura kutantera esanseko eli kutunda apa dogoro pepongo linakukwamako?

KUPAKERA MBILI YIHEPWA

- Pura mbunga, ngapi omu mwa vhura kupakera mbili yihepwa yombunga neyi yo nkarapamwe kutunda pepengo lya kapita?
- Pura mbunga, pogeli maudigu ndi yinka yoyipe eyi tuna hepa kudiva mombunga zetu ndi mo nkara pamwe?
- Pura mbunga, ngapi mbunga ezi nazivhura kukumburura koyinka nomaudigu ogo?

YINAHEPERO

KUDIKA EMBO OMUNGA TUNGA KARUNGA

Yirongw 52 yokuhova yo KMYM kuyitumbura asi yirongwa YOHEPERO. Yirongwa eyi kuyilironga ure wo mvhura zimwe eyi yakara notu rongwa gona tune (4) ano mwa nkenye karongwa gona oko kwa kara mo hena turongwa nunu13. Yinahepero eyi kwayitura kumwe moku temwinina nontambo doku tunga nzugo. Nkenye simwe soyi rongwa yine (4) eyi kwayi ruka ruha ronzugo. Maruha gane gonzugo gaga: Mamanya, Etateko, Ekuma, ntani Utara womu ndwire. Apa kuna kufaturura nkenye simwe soyirongwa yine eyi.

YIRONGWA YOMA MANYA – Elikwatakano Eli IyaTengwirapo

Sirongwa esi kuna kudemenena mesanseko lyoku ligusira-gusirapo. Aso kutameka nerongo lyo kuhamena Karunga omu ga sitire yininke nayinye. Usili owu yiwo usili wou hunga womo Bibeli kuhamena uzuni. Sirongwa sau vali kutameka kudivisa asi vantu kwava ungire mokulifanena mwapeke kounsintwe naunye. Ose kwatu sitira tukare moukaume kumwe na Karunga. Sirongwa sautatu nesi saune ayo kuhamena nye muntu omu gamu kumbagerere Satana. Vantu woku hova kapi valimburukwire Karunga makura ukaume ndi elikwatakano Iya Karunga kumwe no vantu yipo Iya teka. Yirongwa yoku hupako kuna kulikida egano Iya Karunga lyoku zowora noku tengwidirapo ndi asi kugusirapo vantu yipo ukaume ndi asi elikwatakano kumwe na Karunga yipo litengwirapo moomu Iya kere.

YIRONGWA YE TATEKO – Kuhuguvhara mwa Kristusa

Turongwa tomoruha oru kudemenena po mulyo goku limburukwa kono mpangera da Jesus Kristusa. Jesus kwa tente asi, "Ano nye nkenye ogu a purakene kononkango dange edi, makura ta di sikisa mo, kwa lifana nomunandunge ogu ga tungilire nzugo zendi pemanya." (Mateusa 7:24). Turongwa gona tomo Sirongwa esi Etateko kuna kulikida asi ngapi omu novhura kutulisapo etateko lyononkondo poku paruka eparu lyoku limburukwa.

YIRONGWA YE KUMA– Eparu Lyoku Zulilira

Ekuma Iyo nzugo yilyo ava mono vantu ava nana kara ponze zo nzugo ndi ze tungo. Eyi yimo tupu ngwendi vava ava kwama Kristusa. Owo ava sikura Kristusa yiwo vakarelipo va Karunga po ntunda zevhu. Ngova karelipo va Karunga, vakona nye kumoneka noku rugana yininke yoyiwa yafira kurugana monzira ezi zaku likida Karunga kwava vava kundurukida. Yirongwa eyi kudemenena komulyo gwe pata Iya Karunga po ntunda zevhu.

YIRONGWA YO UTARA WO NZUGO – Usili Wohepero

Sirongwa esi soku hulilira kwahamesera mo usili wo ntateko zomu hoko gepuro Iyova Kriste. Utara wo nzugo kuutungira wupopere korokwera nomutenya ava vantunga monzugo ozo. Eyi yirongwa eyi vatura kumwe mo kukandana marongo gepuko poku likida usili wontateko womo Bibeli wepuro Iyova Kriste.

Mamanya

Etateko

Ekuma

Nzugo (Embo)

Mwangoso, onekapisi muvanairongo ndi asi muvageni, nye vantu vamwetupu va Karunga ntani one namuvenye ve menbo lyendi, eli vatungira petateko Iyo varongwa no vaporofete, na Kristusa mwene nge manya Iyene-Iyene. Mwendu maruha nagenye go nzugo kwaga pakerera noku ga zerwira moku kara tempeli zoku pongoka mwa Hompa. Melikwatakano kumwe nendi one none kwamu tungira kumwe nova kweneni mevango limwe omu ga kara Karunga kupitira mo Mpepo Zokupongoka. (OvaEfese 2:19-22)

Etameko Lyo KMYM

YINKE VATOTERAPO KMYM (BFAM)?

Kareni Mbuto Yipo Mulivhukise (KMYM) Sirongwa ntani Ngendeseso vatura kumwe moku vatera ava ava sikura Jesus moku zuvha Bibeli nomo kuparuka kukwama yirongwa yendi. Kuruganesa yirongwa yo KMYM nongendeseso zayo, kutwaredera va Kriste vaparike eparu lyokuzulilira ntali kuva vatera vakare neli kwatakanokumwe lyenene na Jesus Kristusa.

KMYM kwali tanagura moma raka gomanzi ntani matanaguro moma maraka gomape kuna kuga gwedererako nkenye apa. Maraka ogo kuvhura kuga gwana po www.iBFAM.org. Nsene kapi ono gwana eraka eli onohepa gwanekera nye no EHCI moku hundira eraka lyepe.

YILYE GA TURAPO KMYM?

Every Home for Christ International (EHCI) yiwo va turapo no ku vhukisa embo eli awo hena yiwo venyalyo. Esi saku kwama apa yiso sitambo nedemeneno mou zuni mudima sa EHCI:

Nkenye Embo Iya Kristusa (Every Home for Christ) kwa karerapo moku ruganena Rutu rwa Kristusa moku rongikida nokugava yirwiso ko vapuli nkenye oku mou zuni mudima yiwo va hamenemo moku twara Mbudi Zongwa za Jesus Kristusa kwa nkenye nzugo mou zuni mudima, ku gwedererako vapuli wova pe ngwendi kuvhukisa vahameni mo Ngereka moku mona nomenho ndando (mfuto) no Nsonso Zonene.

Kutinda 1946, EHCI kwasika kupitakana mambo 1.5 billion mo yirongo 215 no Mbudi zoNgwa za Jesus Kristusa. Eyi kwa retesapo asi vantu kupita no miliona esere va kumburura ko Mbudi zoNgwa.

YININKE YITATU NGAYI DIRA KURUNDURUKA

EHCI kurugana mepuro eli:

1. The Great Commission must be taken literally. At present, systematic literature distribution, house-to-house, village-to-village, is still the best means to ensure the task is completed. (Mateusa 28:19 and Marukusa 16:15)
2. Without unity, finishing the task of world evangelization is impossible. Thus, the cooperation of all evangelical groups is essential to fulfilling the Great Commission. Already more than 500 evangelical missions groups and denominations have participated in Every Home for Christ outreaches worldwide. (Johanesa 17:21-23.)
3. Prayer, alone, will remove every obstacle that stands in the way of fulfilling the Great Commission. Therefore, prayer is the most important element in the entire campaign. The degree to which prayer is mobilized will be the degree to which the world is evangelized. (Marukusa 11:22-23)

EMANYA LYENE NENE

ELIKWATAKANO ELI LYATENGWIRAPO

Yeeyi ya waperere Karunga kutura moMuna ukarunga wokusikilira mo. Karunga kwa tokwere kulitengwidira yisitwa nayinye, yi pitire moMuna, yi kare yepevhu ndi yemeguru. Age kwa retesa po mbili nohonde zonomfa daMunwendi dokosilivindakano. (Vakorosi 1:19-20)

Yilirongwa:

- 1-1 Karunga, Musiti gevhu neguru.....Epenuno 20**
Age Musiti gwa nayinye
- 1-2 Ehungo Lyo Muntu.....Epenuno 21**
Muntu kwamusitira akare mou kaume wouwa na Karunga ntani no vantu va kwawo
- 1-3 Satana mupukisi.....Epenuno 22**
Age kwawizira kuvaka, kudipaga no kuhanagura
- 1-4 Adamu na Eva kwa ncenuine.....Epenuno 23**
Ose kuparuka konhi lye fingiliro
- 1-5 Epata eli ga horowere.....Epenuno 24**
Uukaume wouwa wa Karunga na Abirahamu
- 1-6 Karunga ta heteke Abirahamu.....Epenuno 25**
Abirahamu talimburukwa kwa Karunga
- 1-7 Ngakukara Eparu ko nyima zo nomfa.....Epenuno 26**
Eparu ko nyima zo nomfa ngali kara untungi wemeguru ndi runyando
- 1-8 Jesus Kristusa.....Epenuno 27**
Hompa/ karunga mwene-mwene ntani hena age muntuu-uuntu
- 1-9 Egano lya Karunga lyo kuturapo mbili no muntu.....Epenuno 28**
Kutambura etengeko lyo no nzo no ku tengwidirapo uukaume
- 1-10 Jesusa ga Funda no Mfa.....Epenuno 29**
Epinduko lyendi ko no Mfa kwalikidire asi yige yilye
- 1-11 Yinke nani kona kuRugana vaVhure ku poperange?.....Epenuno 30**
Kara ne puro
- 1-12 Ngapi atu Tambura Eharo lya Karunga?.....Epenuno 31**
Mo ku Litezurura
- 1-13 Ame kaume ka Jesusa.....Epenuno 32**
Tani twikire kukara meharo lyendi po ko ku Limburukwa ko no mpango de ndi

KARUNGA, MUSITI GEGURU NEVHU

SIRONGWA

1-1

Age kwa Hunga Yininke Nainhe

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Karunga gumwe tupu ga karako. Age kwadiva yininke nainhe, kwa kara no no nkondo na dinye , kwa kara na kunye, ntani age kwa sita yininke nainhe kounongo wa mwene.

Velise Zene: Homba kwa rugana evhu konokondo damwene; kounongo wendi ga sita uzuni yiyo ga zanzumuna eguru. (Jeremiya 51:15)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Karunga kwa kara ko nare ko menho za nainhe. Bibeli kutanta asi Karunga kwa sitire evhu na nainhe eyi ya kara po ntunda zevhu mo siruwo so mazuvha hamboumwe. Mo ma zuvha ga tano go ku hova Karunga kwa sitire uzera, ezuvha, kwedi, nombungururu ntani eguru, mema, ntani evhu. Age hena kwa sitire yimeno ntani nkenye sina mwenyo seme futa ntani kenye sidira se keguru no no nkondo do kuli vhukisa yene. Karunga apa gamwene nsitwe zendi yipo ga tente asi "yi wa unene". Esanseko lyetu tali tamekere me zuvha lyouhamboumwe.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Karunga ta panga asi; Pevhu pa kare yimuna peke peke noyikorama peke peke yoyinene neyi yoyinunu. Makura tayi kara po. Yimo nye ga sitire ngoso yimuna peke peke noyikorama peke peke yoyinene neyi yoyinunu. Ga tara eyi ana rugana, ta mono asi yina wapa. Karunga makura ta ninki asi; Ntaantani tatu ungeni po nye vantu; muntu nga kare ngwendi nyose, a tu fane. Age nga pangere nomfi domomena noyidira yekeguru noyimuna noyikorama nayinye yoyinene neyi yoyinunu yepevhu. Makura Karunga ta ungu nye vantu; muntu kwa mu ungire a fane Karunga. Age kwa va ungire mugara nomukadi. Makura ta va tungikisa kompangera ezi asi; Livhareni mu zwide evhu, makura ruvharo rweni ngaru li pangere. Tani mu pe nonkondo dokupangera nomfi noyidira noyikorama nayinye yoyinene neyi yoyinunu." (Genesis 1:24-28)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mapisarome 33:6-9; Jesaya 40:21-28; Vakorosi 1:16; Vahebeli 11:3; Ehororo IyaJohanesa 4:11)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Unsitwe neyi nayinhe yakaramo kapisi kwahoroka mo si mpagwa. Kweli mu hungi gumwe age yige Karunga. Nayinye eyi ga sita Karunga kwa sikiliramo.

EHUNGO LYO MUNTU

SIRONGWA

1-2

Muntu Kwamu Sita Akare Moukaume na Karunga noVantu vaKwawo

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Karunga kwasitire muntu mo sihwu peke kwesi so yikorama. Vantu kwa va sita va faneke sihwu no nkareso za karunga. Karunga kwa ungire muntu (mugara) yipo a kare mou kaume kumwe nendi. Karunga yiyo simpe ga ungilire mugara mukwafi gwendi.

Velise Zene:Tani ku hamberere, yeeyi ove nyove gokutjira po; nayinye eyi o rugana yinene nene, ayo yitetu!... (Mapisarome 139:14)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Bibeli kuna kututantera asi Karunga kwasitire eguru nevhu neyi nainhe ya kara mo, yipo gatente asi unsitwe wendi "uwaa"

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Makura Hompa Karunga ta gusa evhu limwe a li unge muntu, ta mu heserere munku gomwenyo momazuru, makura muntu ta kara munamwenyo.

Hompa Karunga makura ta ninki asi; Kapisi nawa asi muntu a kare gelike. Tani mu ruganene ko gokumuhamena, mukwafi gwedi. Makura ta gusa evhu limwe, ta rugana yikorama nayinye yepevhu noyidira nayinye yekeguru, makura ta yi retere muntu a tare omu na yi ruka. Ano madina aga ga yi ruka rukire muntu, yigo ga kara madina gayo. Makura muntu ta ruku yimuna nayinye noyidira noyikorama; nye gokumuhamena mukwafi gwendi kutupu. Makura Hompa Karunga ta ponyokesa muntu nompofu dokufa nokutara. Ano eyi ga ponyoka ngoso, Karunga ta mu gusa rupati rumwe, ta sitike po opo nonyama. Oro rupati oru ga gusire momugara, ta ru rugana mukadi. makura ta mu mu retere. (Genesis 2:7,18-22)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mapisarome 24:1; Mapisarome 100:3; Mapisarome 139:13-16; Varoma 8:38-39; Vaefeso 5:28, 31)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Karunga kwa ungire mugara no mukadi. Awo kwahetakana. Awo kwa sitira mo ku tunga moukaume kumwe, ntani hena va paruke moukaume kumwe na Karunga.

SATANA MUKUMBAGELI

SIRONGWA

1-3

Age Kwawizira ayaVake, a Dipage, noku Hanagura

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Nompepo do no ndona ko dili. Satana mpepo zo ndona. Satana kwa nyenga karunga. Satana kwanyenga nsitwe za Karunga zo ku sikiliramo. Morwa Satana kwanyenga nsitwe za Karunga zo ku sikiliramo, yiyo ga wizire pevhu alikisaukire me zoka a hanunepo ukaume po katji ka Karunga no muntu.

Velise Zene: Muwidi kapi a gendere yininke peke, ntudi kuvaka nokudipaga nokuhangura. Ame kwa wiza asi va kare nomwenyo gokusikilira mo. (Johanesa 10:10)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Karunga kwa tulire mugara no mukadi mo sipata so siwa unene asi avantungemo. Karunga yipo ga tanterere mugara asi kuvhura alye nkenye ko sitji, nye ko sili sitji simwe esi gasilikire. Karunga kwa tente asi "Ono manguruka kulya ke nyango Iya nkenye sitji so mo sipata esi; nye narumwesi olye ko sitji so udivi wo uwa nou dona nsene olyako sitji oso, yowu sili ngo fa. Ezuva limwe Satana yipo gawizire age ana likisaukire ngwendi ezoka makura ta kumbagere Eva.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Ano ezoka kwa kere nomamundunge kupitakana yikorama nayinye eyi ga sitire Hompa Karunga. Ezoka makura tali pura mukadi asi; Enye sili Karunga ga mu tantera asi walye omu li yiyimwa yokoyitji eyi ya kara mosikunino ndi? Mukadi ta limburura asi; Ose kuvhura kulya yiyimwa yokoyiyji eyi yomosikunino, ntundi yokositji sopokatji no. Karunga kwa tanta asi, nokulya si siyimwa sokositji oso, ndi nampili kuguma kooku nokusiguma si; nsene tu yi hetekera, ngano ngatu fa. Ezoka tali limburura asi; Ndangako asi ngomu fe one. Karunga kwa yi tantera eyi morwa ga diva asi nsene ngomu Iya ko, neisi ngomu gwana nondunge, ngomu mu fane mokudiva yoyiwa neyi yoyidona. Mukadi makura ta tara oso sitji omu sa fuura nomu ya wapa yiyimwa yaso mokutara, ta gazara omu ya wapa yokukara nonondunge. Makura ta gusa ko siyimwa simwe, ta li. Ga ninka ta pe ko yendi, makura nage ta li. Hompa Karunga ta pura mukadi asi; Yinke eyi ono yi ruganene? Gwina ta limburura asi, Ezoka Iya kumbagere nge, makura yiyo na li. Makura Hompa Karunga ta tantere ezoka asi; Pweyi yipo nava ku futsira, moyimuna nayinye nomoyikorama nayinye yepevhu efigiliro lyanyovelike lyeli asi; Kutunda apa ove ngo wovanesa kezimo lyoge, mbundu yido nondya doge ngadi kara. Ngani paka unkore pokatji koge nomukadi pokatji koruvaro roge noru rwendi Aro ngaru myona mutwe goge, ove ngo ru huma kosinsinsina saro." (Genesis 3:1-6, 13-15)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Marukusa 1:9-13; 2 Vatesaronika 2:8-10; 1 Peturusa 5:8; Ehororo IyaJohanesa 12:9)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Malizuvho ga Satana gourunde kwa mu tware derere a patanese Karunga no ma gano ga Karunga. Yirugana ya Satana pontunda zevhu kwa varekere mo ku dowaukisa Eva. Satana kwa kumbagerere Eva a dire ku vhulika kwa Karunga. Satana kwa nyenga muntu ntani age kwa nyenga uholi po katji ko muntu na Karunga.

ADAMU NA EVA KAPI VALIMBURUKIRE KARUNGA

Ose Ngesi Kuparuka me Fingo

SIRONGWA

1-4

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Satana kwa wizire aya kumbagere Eva yipo adire kulimburukwa Karunga. Ku dira kulimburukwa Karunga ku tura nzo. Nzo za Adam na Eva kwa tezesapo uholi po katjikawo na karunga. Nzo kuresapo nye muntu azhuvhe kukora, kuhepa ntani no no mfa.

Velise Zene: Nzo, muntu gumwe tupu ga zi reta mouzuni. Ano nzo zendi kwa, reta mo nomfa. Nomfa yiyo da lihanena movantu mudima, morwa vantu navenye kwa zona. (Varoma 5:12)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Mugara no mukadi wo kuhova ava gasitire Karunga kwa va rukire Adamu na Eva. Sitji me sanseko eli yiyo sitji sageve udivi wouwa no udon. Karunga kwa va tanterere asi kuvhura valye ko yi yimwa nayinye ku gusako yiyimwa yo ko sitji esi.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Mukadi makura ta tara oso sitji omu sa fuura nomu ya wapa yiyimwa yaso mokutara, ta gazara omu ya wapa yokukara nonondunge. Makura ta gusa ko siyimwa simwe, ta li. Ga ninka ta pe ko yendi, makura nage ta li. Kwa mana tupu kulya, tava gwana nondunge, tava limono asi muherehere vana kara; yiyo nye va ninkire va tunge yihako youkuzu va livive. Ngurova ozo ako kuna tenderere, tava zuvho Hompa Karunga ta gendi mosikunino, makura awo tava ka vanda mokatji koyitji. Nye Hompa Karunga ta zigida muntu asi; Kupi oku ono kara? Mugara ta limburura asi; Nina ku zuvhu mosikunino, ame kuna tjira, yiyo nina ka vanda yeeyi muhere here nina kara. Ogu ana ku tantere asi muherehere ono kara yilye ogo? Yimo ga mu pulire Karunga. Ndi kuna li siyimwa esi na ku sasekera asi nokusilya si? Mugara ta limburura asi; Mukadi ogu wa pa nge, yige ana pe nge siyimwa asi ni lye, name yiyo na liompa Karunga ta pura mukadi asi; Yinke eyi ono yi ruganene? Gwina ta limburura asi, Ezoka lina kumbagere nge, makura yiyo na li. Karunga makura ta tantere mukadi asi; Ngani nenepeka udigu woge pokukara nezimo, nokukora pokuhampuruka koge, nye meharo nyove tupu kuhara yoge, ano age nga kara mupangeli goge. Karunga ta tantere hena Adamu asi; Ove kuna zuvhu lyamukadoge, yiyo ono li siyimwa esi na tanta asi nokusilya si. Moomu ono yi rugana eyi, evhu ngani li fingilira. Ngo rugana unene ukaro woge naunye, ngali ku pe nondya dina gwana po. Ngali ku menesera mega noyihwa nononhonho, ano ove ngo lya yimeno yomosanzara. Ngo rugana unene, to tjimpuka asi o gwane nondya, dogoro noku ngo tengwira mevhu omu va ku gusa. Yeeyi ove kwa tunda mevhu, makura ngo kara hena evhu. Mugara makura ta ruku mukadendi Eva, yeeyi yige zinyavantu navenye.” (Genesis 3:6-13, 16-19)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Jesaya 59:2; Varoma 3:23; Varoma 6:23; Jakopo 1:13-15; 1 Johanesa 3:5)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Kudira ku limburukwa no kutamangera Karunga kwa tezesapo ukaume po katji ka Karunga no muntu. Karunga go kuhungama kapi a tambura nzo nampili nakauke. Vantu navenye kwa tura nzo. No nzo kuretera nye muntu kukora, kuhepa no ku fa.

RUVHARO ORU GAHOROWERE

SIRONGWA

1-5

Ukaume wa Karunga na Abirahamu

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Nzo za Adamu na Eva kwazi haneserere ko vantu navenye. Karunga yipo ga tulirepo egano lyo ku tengwidirapo ukaume nouholi wendi no muntu. Karunga yipo ga tumbwidilire mugara gedina Abirahamu. Karunga kwa tumbwidilire Abirahamu asi moruvharo rwendi ngaru tengwidisapo ukaume wo muntu na Karunga.

Velise Zene: Homba yiyo ga tantere Abiramu asi; Tunda mo mosirongo seni nemekoro lyoge nemembo lyoguhu, o ze kosirongo esi ngani ku likida. Makura ame ngani ku ninike, ngo kare muhoko gomunene ngani ku tungike, edina lyoge ngani li fumbure asi ngo ntungipire mo. Ame ngani tungika ava ngava ku tungika, ame ngani fingilira ava ngava ku fingilira, ano mumoge yimo ngani ntungipikira nomuhoko nadinge domouzuni.” (Genesis 12:1-3)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Abirahamu kwakere mugara ngalimburukwa kwa Karunga nga apa ngauyunga nage. Karunga kwa horowere ruvharo rwa Abirahamu ngaru funde Satana no ku tungikisa vantu navenye. Abirahamu kapi ga huguvharere asi Karunga nga mu pa muna ngatunde mwa mukadendi. Abirahamu na mukadendi kapi varetere nye Abirahamu garetelere mu rugani gwa mukadendi. Ogu muna kwa mu rukire Isimayeli.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Abiramu apa ga kere nonomvhura nomurongo ntononane nantano-nane, Homba ta monekere Abiramu, ta mu tantere asi; Nyame Karunga, Munankondo nadinge. Nongenda doge adi wape kosipara sange, ngo kare muhungami. Ame ngani paka po malikwatakano pokatji ketu noge, ame hena ngani ku vhukise unene-nene. Makura Abiramu ta liganda a twe sipara sendi pevhu, ano Karunga ta mu tantere asi; Ame ko malikwatakano getu noge, gaga asi; Ove ngo kara guhyanomuhoko dononzi. Yipo nye ngava dilira hena kukutumbura asi Abiramu, nye edina lyoge ngali kara Abirahamu, yeeyi ame tani ku niniki, ngo kare guhyanomuhoko dononzi. Ano ame ngani vhukisa unene ruvharo roge. Ame ngani ku ninka asi nomuhoko ngadi tunde moge, nohomba ngava tunde hena moge. Ame ngani paka po malikwatakano pokatji ketu noge noruvharo roge oru ngaru ku kwama nomazimo gawo, ngaga kare malikwatakano ganarunye, nkumwe ngani kare Karunga goge noruvharo roge oru ngaru ku kwama. Ga ninka Karunga ta tantere hena Abirahamu asi; Mukadoge Sarayi nokumutumbura si hena Sarayi nye edina lyendi ngali kara Sara. Ame ngani mu tungika, ngani ku pe munona gomugara gokutunda mwendi. Nhi, ame ngani mu tungika, nkumwe nga kare zinyanomuhoko; ohomba wonomuhoko ngava tunda mwendi. Makura Abirahamu ta hegumuka a twe sipara sendi pevhu, ta zoro oku ta lipura momutjima gwendi asi; Muntu gonomvhura efere nye kuvhura sili kumuhampurukira muna? Ndi Sara ogu gonomvhura nomurongo ntano-nane a vhare tupu hena? Abirahamu makura ta tantere Karunga asi; Ani Isimayeli ngano ta kara nomwenyo tupu. Karunga ta limburura asi; Yosili, mukadoge Sara nga ku hampurukira munona gomugara, ove ngo mu ruke Isaka. Ano ame ngani paka po malikwatakano ganarunye goruvharo rwendi oru ngaru ganarunye goruvharo rwendi oru ngaru mu kwama. (Genesis 17:1-7, 15-19)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Genesis 15:1-6; Jesaya 51:1-2; Vagaratiya 3:16-18; Vahebeli 11:8-12; Jakopo 2:23)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Egano lya Karunga lyo kutengwidira po elikwatakano lyendi no muntu kwa tamekere na Abirahamu. Karunga kwa tumbwidilire Abirahamu asi moruvharo rwendi nayinye ye pevhu ngayi tungika. Karunga kwa tumbwidilire asi mo ruvharo rwa Abirahamu vana nzo ezuvha limwe ngava va dongwenenapo.

KARUNGA TA HETEKE ABIRAHAMU

SIRONGWA

1-6

Abirhamu ta Limburukwa Karunga

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Matumwidiro nagenye ga Karunga kwa Abirhamu kwa korere pe paruko lya Isaka. Abirhamu kwa muhetekere Karunga. Abirhamu age kwalimburukwire no mpango da Karunga. Abirhamu kwa huguvharere asi Karunga kapi ta kumbagerere.

Key Scripture: Epuro yilyo lya ninkisire Abirhamu asi a ka zambe munwendi Isaka, apa ga mu hetekere Karunga. Nhi, ogu ga gwene matumbwidiro, kwa ninkire asi a zambe Munwendi thi. Age yige ga uyunga Karunga asi, Mwalsaka yimo ngava ka tundira wohonde zoge. Abirhamu kwa gazarere asi, Karunga kwa kara nononkondo dokuvhumbura nokoufe kooku-tu tante tupu asi Abirhamu ngwendi gogu asi kwa mu vhumwiliro Isaka a tunde koufe. (Vahebeli 11:17-19)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Siruwu sa nare, Karunga kwa tulisirepo nzambo zo honde mo ku dongwenesapo no nzo. Egawo lyo nzamo kwakere sirugana so pa mpempe so ku kuhwa po no nzo. Aso hena kwakere sirugana so ku tongamena Karunga.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Karunga ta tanta asi; Gusa munoge Isaka, empogwe lyoge, ogu wa hara, o ze kosirongo saMoliya o ka mu gave nzambo zeswakerero kondundu zimwe ezi ngani ku likida. Ngurangura zonene Abirhamu ta rongere, ta kutire sindongi sendi, ta gusa vakareli vendi vavali namunwendi Isaka. Ta vandagura yitare yonzambo zeswakerero a ze kevega eli ga mu tanterere Karunga. Mezuva lyautatu Abirhamu ga zumba meho, ta mono evega olyo, alyo ure. Abirhamu makura ta tantere vakareli vendi asi; Kareni paapa nesi sindongi, ose namunwange tatu zi kwina tu ka kanderere, ntani natu ka tengura. Abirhamu makura ta damuna oyo yitare yonzambo zeswakerero a yi twike munwendi Isaka. Age mwene ta simbi ko muniro nombere, makura tava zi navenye kumwe. Isaka ta pura oguhwe Abirhamu asi; Tate! Age ta limburura asi; Nyame ogu, munwange! Age asi; Muniro noyitare yeyi, nzwi zonzambo zeswakerero kupi? Abirhamu ta limburura asi; Karunga na gwana mwene nzwi zonzambo zeswakerero, munwange! Makura tava ka za mouvali wawo. Vana kuwiza pevega eli ga mu likidire Karunga, Abirhamu makura ta tungu sizambero, ta tura po yitare. Ga mana, makura ta manga munwendi Isaka, ta mu rangeke posizambero kontunda zoyitare. Abirhamu makura ta gonona kuwoko kwendi, ta gusa mbere asi a dipage munwendi. Makura muengeli gwaHompata ta mu zigire meguru asi; Abirhamu, Abirhamu! Age ta limbururura asi; Nyame ogu! Karunga asi; Kuwoko koge wa ha ku gonwena munoge, wa ha mu rugana yuma, yeeyi ntaantani na diva asi ove kwa tjira Karunga, morwa kapi ono nyokere nge munoge empogwe lyoge. Abirhamu ga zumba meho, a tare, nzwi zongara zina lidingire nombinga mosihwa konyima zendi. Abirhamu makura ta zi, ta ka reta ozo nzwi, ta ya zi zamba nzambo zeswakerero pevega lyamunwendi. (Genesis 22:2-13)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Genesis 22:15-18; Varoma 4:1-24; Jakobo 2:21-22)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Abirhamu po ku gava munwendi ngo nzambo kwa likidire epuro lyendi mwa Karunga. Abirhamu kwalimburukwire Karunga. Apa Karunga ga hetekere Abirhamu, age kwa huguvharere no kulimburukwa Karunga. Nonvhura do no nzi ko nyima ze sanseko lya Abirhamu, Karunga kwa geve nzambo zimwe tupu zo kuhungama no kuvhura kugusapo no nzo do vantu na venye.

NGAKUKARA EPARU KO NYIMA ZO NO MFA

SIRONGWA

1-7

Eparu ko Nyima zono Mfa ngali kara Eguru ndi ru Nyando

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Matjangwa kuturonga yo ku hamena eparu ko nyima zo no mfa. Konyima zo no mfa, vantu na venye kuvhura ngava ze meguru ndi moru nyando. Meguru yi mo ga kara Karunga. Meguru ngamu kara ru hafo roru nene morwa nga tuka kara na Karunga. Runyando evega lyo mafutiso go manene. Vantu moru nyando nga vava gaununa kwa Karunga mwa narunye. Karunga nga pangura vantu na venye.

Velise Zene: Yeeyi mfeto zononzo nomfa, nye uhwi wonkenda waKarunga yiwo mwenyo gwanarunye mwaJesus Kristusa, Hompa gwetu. (Varoma 6:23)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Bibeli kuruganese yisewe mo kuronga usili. Yisewe masanseko aga tanta yuma yoyi nene. Me simwitili eli "Munwa Muntu" yi lyo edina lya Karunga.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Jesus kwa va tanterere hena asi; Untungi weguru kwa lifana nomuntu, ogu ga kunine mbuto zongwa mepya lyendi. Ano vantu eyi va rara, gonkore zendi makura ta wiza, ta ya kunu mau moyilya, makura ta ka za. Ano mbuto eyi za kulire zi vhare, mau nago makura taga moneka mo. Vakareli vanturangumbo makura tava wiza, tava ya mu tantere asi, Nturagumbo, nani kapi wa kunine mbuto zongwa mepya lyoge? Mau kupi nye ga litundilira? Age ta va limburura asi, Gonkore ga yi rugana. Vakareli tava mu pura asi, Ono hara tu ze, tu ka ga pongaika mo ndi? Age ta va limburura asi, Hawe, apa nomu ka dura mo wayi, neisi nomu ka dulilira noyilya. Yi sigeni tupu, yi kulire simwe dogoro nokokuteza-teza, ntani ngani tantera vatezi asi, Hoveni tanko kupongaika mau, mu ga mangaika yitungu, mu ga hwike, ano yilya nkumwe mu yi tware koutara wange.

Makura ta va tantere asi; MunwaMuntu yige mukuni gombuto zongwa. Epya ko lyene yiwo uzuni ou Mbuto zongwa yiwo ava va hamena Untungi weguru. Ano mau yiwo ava va hamena Mudona. Gonkore ogu ga ya kunine mo mau, Muzonaguli, muzangu uhura wouzuni, ano vatezi yiwo vaengeli. Moomu tupu ava pongaika mau, va ka ga swakerere mendi, yimo ngayi kara pouhura wouzuni. MunwaMuntu nga tuma vaengeli vendi, va ya pongaika vapukisi novazoni woVeta zaKarunga moUntungi wendi. Ngava va zugumina mEndiro, omu ngamu kara siliro nomalikwetjo gomazego. Makura vahungami ngava paima ngwendi ezuva moUntungi waGuhyawo. Ogu ga kara nomatwi gokuzuhisa, a zuvhe." (Mateusa 13:24-30, 37-43)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 13:47-50; Mateusa 25:31-46; Marukusa 9:47-48; Johanesa 14:1-3; Vafilipi 3:20; 1 Vatesaronika 4:13-18; Ehororo lyaJohanesa 20:12-15; Ehororo lyaJohanesa 21-22)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Karunga nga pangura vantu navenye apa ngava fa. Eguru evango eli lya kara ne paru lye wa no ruhafo. Ano mo Runyado evango omu mwa zura malira nkali no ku kora.

JESUS CHRISTUSA

SIRONGWA

1-8

Karunga Mwene-Mwene ntani hena Muntuuntu

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Mo Bibeli na zinye, Karunga kwa ru gene egano lyo kugusapo no nzo yi po atengwidirepo elikwatakano lyendi no muntu. Apa sa sikiremo siruwo so uhunga, Karunga yipo ga tumine munwedi Jusus Kristusa aya tezwilisi vantu kwa Karunga.

Velise Zene: Ano nye Hompa mwene yige nga mu pa sidiviso esi; mukadona nga kara sidiviso esi; mukadona nga kara marutu gavali, makura nga hampuruke mumati, ogu nga ruka Imanuere. (Jesaya 7:14)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Bibeli kutu tantera asi Jesusa kwa wiza kupitira mo ruvharo rwa Davita go ntundiliro zo ruvharo rwa Abirhamu.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Ehampuruko lyaJesus Kristusa yimo ngesi lya gendere. Zina Mariya, apa ga mu yandekerere Josefa, yipo ya mu horokerere yokugwana ezimo koMpepo zoKupongoka, awo simpe nokulikundama si. Morwa mugara gwendi Josefa muhungami ga kere, yiyo ga dilire kuhara kumuhorora montanto. Yipo nye ga gazarere asi a mu zumbekere mokahore- hore. Haga za mokugazara ngesi, a tare ko, muengeli gwaHompa ana mu monekere konzodi, ta mu tantere asi; Josefa zaNdafita, wa ha tjira kugusa Mariya, a kare mukadoge, yeeyi eyi yina kara mwendi, koMpepo zoKupongoka ya tunda. Ano age nga hampuruka muna gomugara, ogu ngo ruka edina Jesus, yeeyi yige nga zowora muhoko gwendi kononzo dago. Nayinye eyi kwa horokerere asi di sike mo nonkango edi ga uyungisisire Hompa muporofete asi; Tara, mukadona nga kara nezimo, ta hampuruka muna gomugara, ogu ngava ruka Imanuwere, kutanta asi Karunga kumwe nose. Eyi ga pinduka Josefa monompofu, ta rugana moomu ga mu tanterere muengeli gwaHompa, makura ta tambura Mariya, va hingire kumwe. Mariya kwa hampurukire muna gomugara, age yendi ga hana kumukundama. Makura Josefa ta mu ruku Jesus. (Mateusa 1:18-25)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 16:13-20; Mateusa 26:63-64; Rukasa 1:28-35; Johanesa 1:1-14; Johanesa 3:16; Vafilipi 2:5-11; Vakorosi 1:15-20; Vakorosi 2:9)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus Kristuasa age Karunga mwene ntani hena age muntuuntu. Jesus Kristusa kwa mu tumine aya tengwidilirepo elikwatakano lya Karunga no muntu eli lya tekerepo.

EGANO LYA KARUNGA KUTENGWIDILISAPO ELIKWATAKANO NO MUNTU

Kusimba Efutiso Iyo no Nzo no ku Tengwidirapo Elikwatakano

SIRONGWA

1-9

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Karunga kwa hara vantu navenye. Vantu kwa va hunga va hare Karunga no kara melikwatakano nage. Satana kwa zedagwilire Adamu na Eva va dire ku limbujukwa Karunga. Kudira kulimbujukwa Karunga ku tura nzo. Nzo kwa zonagurapo elikwatakano Iyo kuhungama po ka tji Ka Karunga no muntu. Karunga kwa tumbwidilire muntu asi elikwatakano Iyo kuhungama po katji kendi no muntu ngalitengwirapo. Karunga kwa tumbwidilire Adamu asi gumwe go ntundiliro mo ruvharo rwendi nga myona mutwe mutwe gwa Satana. Karunga kwa tumbwidire asi nga tungika no muhoko depevhu kupitira mo ruvharo rwa Abirahamu. Karunga kwa sikisiremo matumbwidiro gendi apa gatumine mu Nwendi, Jesus Kristusa.

Velise Zene: Apa twa kere twa hana nonkondo, yipo ga filire Kristusa vadinikarunga poruveze oru ga pangere Karunga (Varoma 5:6)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Karunga kwa tumine mu nwendi ahuru. Edina lyendi yige Jesus Kristusa. Ehampuruko lyendi kwakere sitetu. Age kwa kere Karunga ntani hena muntuutu. Age kwa parukre no ku kura gahana ku tura nzo nampili zimwe. Age kwa rugene yitetu yo yi nzi no kuronga no ndunge do no nene do usili. No mpitisili do no nzi do pa mpepo kapi da here Jesus ntani ado kwahere kumu dipaga. Nguwuru go mu nene kwa puragerere Jesus yi po gamwene asi Jesus kapi gakere no unzoni. Mo ku hafesa mbunga, nguwuru yipo gapulisilire mbunga zi hepeke Jesus mo ku mutoona no kumu pampara ko silivindakana. Silivindakano kwakere sidiviso se hepeko. Karunga kwa tente asi morwa no nzo detu yiyo Jesus ngava muhepeka no ku mudipaga.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Kutunda opo vakwayita vaPiratusa tava twara Jesus mosinyanga somupangeli, tava mu pongaikire mbunga mudima zovakwayita. Awo makura tava mu hutura yidwara yendi, tava mu dwareke erwakani lyegeha, tava mu gangere mkata zomega komutwe, tava mu pe ruu mokuwoko kwendi korulyo. Makura tava mu twire nongoro, tava mu zoro oku tava ninki asi; Moro, hompa goVajuda! Makura tava mu fizagere mazeze, tava mu gusa ruu, tava ru mu toonesa momutwe. Eyi vana mana kumuzora nokumuswaura, tava mu hutura erwakani, tava mu dwareke hena yikoverero yendi. Makura ntani vana mu twara, va ka mu pampare kosilivindakano. Pokupwaga mo mositata makura tava gwanekere nomugara gomoKirene, edina lyendi Simoni. Yige va kanderekedere, a simbe silivindakano saJesus. Makura tava siki kevango eli ava tumbura asi Gorogata, kuninka asi Evango IyoYikora. Tava mu pe vhinu zokuvhonga nonyangwe asi a nwe. Eyi ga zi makera, ururu, ta nyoka kuzinwa. Eyi vana mana kumupampara kosilivindakano, yikoverero yendi makura tava yi ligavere pokuyininkira fungu-fungu. Kutunda poyo tava mu hingilire, va mu kungamene. Porweguru lyomotwe gwendi tava tura po sitjangwa sononkango dousima wendi asi; Ogu yige Jesus, honpa goVajuda. Age kwa mu pamparere kosilivindakano kumwe novamahaka vavali, gumwe korulyo, ugu mukwawo korumoho rwendi.

Kutunda pomutwekatji dogoro kositenguko Iya kere po ekurundema mosirongo mudima.

Jesus ta zigire hena nezwi lyenene, makura nare guna pu mo. (Mateusa 27:27-38, 45, 50)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Jesaya 53:5-6; Marukusa 10:45; Johanesa 1:29; Vaefeso 1:7; 1 Timoteusa 1:15; 1 Peturusa 2:24)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Nomfa da Jesus Kristusa ko silivindakano kwa tulisapo nzira yipo vantu navenye va kare nelikwatakano kume na Karunga. Jesus kwa futa mfuto zoku zura zo no nzo detu. Jesus Kristusa kwa kere nzambo zokuhungama zo ku dongononapo no nzo. Jesus Kristusa kwatu pinganenapo. Uhwi owu kapi twauruganena. Age kwayiruganena eyi morwa eharo lyendi Iyo vantu navenye. Ava va pura mwa Jesus Kristusa nokutambura uhwi owu ga geve va kara melikwatakano kume na Karunga.

JESUS KWAFUNDIRE NOMFA

SIRONGWA

1-10

Evhumbuko lyendi ko no Mfa yiwo Umbangi asi age Muntu Musinke

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Age simpe ko ntunda zevhu, Jesus kwa tente asi ngafira no nzo detu nye nga vhumbuka koufe. Jesus Kristusa kwa fire ko silivindakano yi yo hena ga tengwire ko mwenyo. Jesus Kristusa apa ga pindukire koufe, kwa geve nye umbangi sili asi age Karungarose from the dead. Nayinye eyi gatente no no mpango dendi yo usili.

Velise Zene: Ame kwa mu ronga pomuhoverera yomulyo eyi na lironga name, yeyi asi Kristusa kwa fira nonzo detu, moomu ga tanta matjangwa, hena asi kwa mu vhumbika, yiyo va mu pindura koufe mezuva lyautatu, moomu ga tanta matjangwa. (1 Vakolinte 15:3-4)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Konyipa tupu apa ga fire Jesus ko silivindakano va holi vendi vamwe yipo va gusire simpu sendi. Yipo va vhumbikire Jesus mo mbira. Nguwuru yipo ga geve mpango asi emumanya lyemunene vali ture pevero Iyo mpito zo mbira. Vakwaita kwa kungire ntoko za Jesus mo kukandana vantu asi va ha vaka simpu sendi. Me zuvha Iya utatu ko nyima zo no mfa dendi va kadi vavali kwa wizire ko ntoko za Jesus. Tavaya gwana emumanya vana li sindumunako ntani muyengeli ana hingireko.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Nye muengeli ta tantere vakadi asi; Mwa ha tjira. Nina diva asi one Jesus muna kupapara, ogu kava pamparere kosilivindakano. Age omu mutupu mo, ana vhumbuka moomu ga tente. Komu wiza si, mu ya tare evango eli ka rere Hompa. Zendeni nye usimbu mu ka divide varongwa vendi asi; Age ana vhumbuka koufe. Tareni, age ta mu hovere kuza koGalireya. Kwina yiko nye ngomu ka mu monena. Kwateni eyi nina mu tantere. Makura tava tundu po pontoko, awo vana pipi noutjirwe, oku hena vana hafa unene, va ze va ka sansekere varongwa vendi. (Mateusa 28:5-8)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Yovapositoli 2:22-24; Varoma 1:3-4; Varoma 8:33-34; 1 Vakolinte 15:12-22; 1 Peturusa 1:3)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwa pindukire koufe. Nomfa kapi tadi vhuru ku kondera Jesus Kristusa morwa age Karunga. Age nzambo zo kuhungama zo no nzo detu. Jesus Kristusa karunga go mwenyo. Jesus Kristusa mhangi asi age kapi murongi tupu gomuwa ndi asi muporofete tupu. Jesus Kristusa mhangi asi age ga kere no nonkondo do uhompa. Jesus Kristusa umbangi asi age Hompa go unsitwe po ntunda zevhu.

YINKE NA KONA KURUGANA YIPO VA ZOWORENGE?

SIRONGWA

1-11

NIKARE NE PURO

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwafire ko silivindakano yiyo hena ga pindukire koufe yipo vantunavenye vakare no mwenyo. Vantu na venye kwava zigida vakare nehughuvaro mwa Jesus Kristusa no ku pura asi age mu Nwa Karunga. Vantu na venye kuvhura ku va popera kefutiso lyo no nzo nsene va kara nepuro mwa Jesus noku tongonona no nzo dawo notu kana twawo asi age Karunga. Vantu navenye vakara no mpito zo ku horowora ku pura mwa Karunga yipo va va zowore ndi va nyoke kupura mwa Karunga. Karunga kwahara asi vantu navenye vava zoworwe.

Velise Zene:Yeeyi Karunga kwa here uzuni unene-nene, yiyo ga u pere Munwendi gelike a huru, asi nkenye ogu a mu pura a dire kuzonauka,nye a kare nomwenyo gwanarunye. Yeeyi Karunga kapi ga tumina Munwendi asi, a ya u pangure, nye asi uzuni u parukire mwendi . (Johanesa 3:16-17)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Konyima apa gapindukire Jesus koufe age kwa monekererere varongwa vendi. Gumwe go varongwa vendi gedina Tomasa kapi ga kerepo. Age kapi ga mwene Jesusa kutunda apa vamu mpamparere kosilivindakano. Moku huguvhara yuma asi yousili ove wa hana kuyimona ndi oyi kwate meke lyoge yi lyo ava tumbura asi epuro.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Nye Tomasa, gumwe powo murongo navavali, ogu ava tumbura asi Munamapange, kapi ga kere po apa ga wizire Jesus. Varongwa vakwawo tava mu tantere asi; Ose tuna mono Hompa. Age ta va tantere asi; Ntudi ni mone yito nonomboha moyikandeko yendi, ame ni zweke nyara zange moyito yonomboha ndi ni pake eke lyange moruvhe rwendi, ntani ngani pura. Apa pwa pitire mazuva gatanongatatu, varongwa kwa pongere hena monzugo, naTomasa nage kumwe nawo ga kere. Makura Jesus ta wiza, ago mavero hava ga zedilira. Ta sikama mokatji kawo, ta tanta asi Mbili zi kare neni! Makura ta tantere Tomasa asi; Ko reta si nyara zoge eke lyoge o li pake moruvhe rwange. Wa ha singanyeka, pura nye. Tomasa ta mu limburura asi; Hompa gwange naKarunga gwange! Jesus ta mu tantere asi; Yeeyi sa ono mono nge, yiyo ono pura. Nye verago vava ava pura, awo va hana kumona. Nye poyili hena yitetu yimwe yoyinzi eyi ga rugene Jesus komeho zovarongwa vendi, eyi va dira kutjanga mobuke ezi. Nye eyi kwa yi tjangera, mu pure asi Jesus yige Kristusa, MunwaKarunga, ano mukupura mu karere mo nomwenyo medina lyendi. (Johanesa 20:24-31)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Johanesa 3:16-21; Yovapositoli 10:43; Yovapositoli 16:25-31; Varoma 6:23; Varoma 10:9-10; Vagaratiya 2:20; Vagaratiya 3; Vaefeso 2:8-9; Vahebeli 11)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus Kristusa kwa futire mfuto zo no nzo detu. Matjangwa kutanta asi vantu ngava kara no mwenyo gwana runye nsene va kara nepuro asi Karunga yige gamu pindwire koufe. Udigu unene ku kara mu kriste wa hana epuro. Epuro kukarapo nsene ohuguvhara mwa Jesus Kristusa nampili ngomu atu dilire kumu mona. Epuro kukarapo nsene tu kara nehughuvaro asi Jesus Kristusa kwa pindukire koufe mo ku zeresapo no nzo detu.

NGAPI OMU NATU TAMBURA EHARO LYA KARUNGA?

SIRONGWA

1-12

Kulitezurura

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Kulitezurura epiruro lyo mutjima no magano. Melitezururo kuhameseramo kugazara no ku rugana yo kulisiga kuhamena nzo ntani Karunga. Kulitezurura kutanta asi ose tatu nyenge no nzo ngwedi moomu tupu ganyenga no nzo. Elitezururo keretapo epiruko ko ukaro wo unzoni.

Velise Zene: Karunga ana yi mana ko nye yiruwo youpofu, ntaantani kuna kurawira nye vantu navenye asi va litezurure. (Yovapositoli 17:30)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa kere murongi go munene age kwarugene yitetu yoyinzi no ku verura vantu. Nkenye oku ngazi nga kukara mbunga zo nene.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Jesus kwa wizire moJeliko a pitakane. Amo mwa kere mugara gumwe, edina lyendi Sakeusa, mukurona govafutisi womutero, gongawo. Age kwa hetekere kumona Jesus asi yige yilye. Nye ya mu limbire morwambunga, yeeyi age kwa kere musupi komusika. Age makura ta duka a pite komeho, ta ka ronda koukuzu, asi nkumwe a wape kumona Jesus, yeeyi yipo na ka likura poopoo. Ano Jesus apa ga wizire pevega opo, ta kankuka, ta mu mono. Makura ta mu tantere asi; Sakeusa, genderera kuhumburuka ko, yeeyi naina membo lyoge na kukakara. Sakeusa ta genderere kuhumburuka, makura ta mu tambura nehafo. Ano navenye apa va yi mwene, tava vhunguta asi; Kuna zi kembo lyomugara gomunanzo. Nye Sakeusa ta sikama, makura ta tantere Homba asi; Tate, tara, harufa zemoni lyanze tani zi pe vahepwe. Nsene pweli ogu na hakana yuma, tani yi mu tengwidire pwarune. Jesus ta mu tanyere asi; Naina membo eli muna wiza eparu, morwa mugara ogu nage munwaAbrahamu. Yeeyi MunwaMuntu kwa wizira asi, a ya papare ava va zumbana oku ta va parura." (Rukasa 19:1-10)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 3:2; Mateusa 4:17; Marukusa 1:15; Rukasa 5:32; Rukasa 13:15; Yovapositoli 2:31-41, Yovapositoli 3:19-20)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Epuro lyetu lyo mwa Jesus Kristusa kutu twaredera tu litezurure. Apa atu li tezurura, Nomutjima detu no magano getu kulipirura. Nsene nomutjima detu no magano getu ga li pirura, maukaro getu gou nzoni nago taga piruka. Ava va pura noku huguvhara mwa Jesus kuparuka mwa peke kwava vadira kupura no kuhuguvhara mwa Jesus.

AME MU KWAWO GWA JESUS

SIRONGWA

1-13

Tani kara Meharo Lyendi po Kumulimburukwa

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Va kwami va Kristusa va kaume va Karunga. Va kaume va Karunga kwa diva Karunga momu karo gumwe. Va kaume va Karunga kwa hara Karunga, awo hena kwa hara vantu vakwawo. Va kaume va Karunga kwa huguvara Karunga ntani hena ku limburukwa ko no mpango dakarunga.

Velise Zene: Nonzwi dange kuzuvha ezwi lyange. Ame na di diva, ado nado kukwama nge. (Johanesa 10:27)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa kuuyungira va rongwa vendi kwa kuva pa ma faneko. Guhya ogu ana ku kuuyunga yi Karunga Guhyendi.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Filipusa ta mu tantere asi; Hompa, tu likida Guho, makura yi tu pwe. Jesus ta mu tantere asi; Apa nare na gusa kukara neni, nye ove nokudiva nge si, Filipusa! Ogu ga mona nge, ga mona hena Tate Ngapi nye omu ono kutanta asi, ni mu likide Tate?

Moomu ga hara nge Tate, name yimo na mu hara. Omu kare meharo lyange. Nsene mu sikisa mo yipango yange, tomu kara meharo lyange, moomu ani sikisa mo yipango ya Tate, yiyo na kara meharo lyendi. Eyi kuna yi mu tanterere asi ehafo lyange li kare mweni, ano ehafo lyeni li sikilire mo. Sipango sange sesi asi, omu lihara-hare moomu na mu hara ame. Nagumwe si ga kara neharo lyokupita lyogu a fire vakwawo. One mu vakwetu, nsene mu rugana eyi nina kumutantera. Ame nokumutumbura si hena asi vakareli, yeeyi mukareli kapi ga diva eyi a rugana hekurwendi. Nye ame kumutumbura asi vakwetu, yeeyi na mu horwera nayinye eyi na zuvha mwaTate.” (Johanesa 14:8-9; 15:9-15)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 7:16-20; Johanesa 14:15-23; Vakolinte 1:10; 2 Peturusa 1:3-8; 1 Johanesa 4:7-8; 1 Johanesa 5:1-5)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Ngova kwami va Kristusa, Ose va kaume ka Karunga. Ngo va kaume ka Karunga, Kuna kutu zigida tu purakene ke zwi Iya Karunga no ku limburukwawe. Ngova kaume va Karunga, kuna kutu zigida tu hare va kwetu moomu gatu hara Jessus Kristusa ga tu hara.

ETATEKO

KARENI MWA KRISTUSA

Omu kare mwange, moomu na kara ame mweni. Moomu agu dili kuvhura kuyima mutayi mwagwene, ntene gu dira kukara mosindjembere, none yimo mwa ha yimi, nsene mu dira kukara mwange. (Johanesa 15:4)

Yirongwa:

- 2-1 Va Mukuhwe.....Epenuno 34**
Huguvhareni mwa Hompa
- 2-2 Ose nyose Uzera mo Uzuni.....Epenuno 35**
Tantereni Uzuni asi Yilye Jesus
- 2-3 Lighusa ghusereni po.....Epenuno 36**
Ghuseni po ava ava Muzonene
- 2-4 Mwaha Hondera.....Epenuno 37**
Walye omu dovaukire
- 2-5 No Nkwara kwa di pongora Karunga.....Epenuno 38**
Karunga kapi gahara Mugara no Mukadi valizumbe
- 2-6 Kukumburura ko mali Ninkiliromo.....Epenuno 39**
Parukeni ngo si Honena se Haro
- 2-7 Hara no Nkore DogeLove.....Epenuno 40**
Karunga kwa Hara Vantu Navenye
- 2-8 Gaveni ko Vantu va Peke.....Epenuno 41**
Karunga ku pa kera Mbili va Hepwe
- 2-9 Ekanderero.....Epenuno 42**
Kuuyunga no Purakena Karunga
- 2-10 Pongaikeni Emona Meguru.....Epenuno 43**
Kufumadeka Karunga nono Mwenyo detu neyi twa Eweka
- 2-11 Mwa ha Kara no Malipuro.....Epenuno 44**
Karunga ga diva ntani age kupakera mbili Yihepwa Yeni
- 2-12 Walye omu Mono ma Puko mo Vakweneni.....Epenuno 45**
Karunga yige Mupanguli
- 2-13 Hundireni, Papareni, Ngongoreni.....Epenuno 46**
Karunga ku Kumburura ke Kanderero Lyo Ku Twarerekeda

VA MUKUHWE

SIRONGWA

2-1

Huguvhareni Mwa Hompa

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Ekhu LYO MO Mema Mpango za Karunga. Bibeli kutanta asi nsene tuna tambura Kristusa, va tu kuhwe. Ekhu kuhoroka apa va puli wo va pe mwa Kristusa nsene vava divida mo mema makura vava fumbure mo. Ekhu sifanekeso se hampurukururo lyo pa mpepo eli ali horoka apa atu kara va Kriste. Ekhu yilyo nye efano eli ali likida vakwetetu asi ose va kwami va Kristusa.

Velise Zene: Yipo nye nomu zira konomuhoko nadinye, mu ka di ninke di kare varongwa vange, mu ka di kuhwire medina lyaGuhwe neli lyoMuna neli lyoMpepo zoKupongoka. (Mateusa 28:19)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Philipusa kwa kere nkwami za Jesus ogu nga udisa mbudi zo ngwa zou ntungi wa Karunga.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Filipusa kwa zire kositata saSamaliya, a ka va udisire Kristusa. Mbunga mudima tazi kara mutjima gumwe pokuzuvha eyi ga tente Filipusa nopokumona yitetu eyi ga rugene. Yeeyi nompepo donondona kwa tundire movantu wovanzi ava va kere nado, oku tadi zigire unene, ano yirema yomondambo noyirema yoyinzi nayo kwa verukire. Vantu womoSamaliya kwa yi haferere unene. Mositata oso mwa kere mugara gumwe, edina lyendi Simoni. Age nga tetura vantu noumpure wendi, ta tanta asi age yige KamanaKandongo. Navenye, a kare munona ndi mukurona, kwa hamene kwendi, tava tanta asi; Age yige nonkondo dina dononene daKarunga, edi va tanta. Awo kwa hamenene kwendi, morwa ga va mana nare nombeva noumpure. Nye Filipusa age kwa va udisilire Mbudi zoNgwa zoUntungi waKarunga nedina lyaJesus Kristusa, awo makura tava mu pura. Makura vagara novakadi tava va kuhu. NaSimoni googu nage ta pura, tava mu kuhu, age nga kara nkenye apa naFilipusa. Age kwa tetukire pokumona yidiviso noyitetu yoyinene eyi ngayi horoka. (Yovapositoli 8:5-13)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Yovapositoli 2:38; Yovapositoli 18:8; Ovaroma 6:4-5; Vagaratiya 3:27; Vakorosi 2:12)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Bibeli ku kutanta asi va Kriste vava kuhwe. Ekhu lyo mema yilyo efano lyeyi ayi horoka mo no mutjima detu apa atu tambura Jesus asi yige Hompa mu zowoli gwetu. Ekhu yiwo undipo ko va kwetetu asi ose no nkwami da Jesus Kristusa.

OSE NYOSE UZERA WO MOUZUNI

SIRONGWA

2-2

Tantereni Uzuni asi Jesus Yige Yilye

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Mu Kriste muntu ogu a kwama Jesus Kristusa. Matjangwa kutanta asi va Kriste va kare ramba mo uzuni zo ku likida asi Jesus muntu musinke.

Velise Zene: One nyone uzera wouzuni Sitata esi sa kara pondundu, kapi asi hapara. Hena nomuntu si, ogu a hwameke ramba, ta zi tura konhi zolyata, kuzitura kontunda, ntani zi temena navenye ava vana kara monzugo. Nosite seni naso yimo nasi temena vantu, asi ava mone yirugana yeni yoyiwa, ava fumadekere po Guhyeni gemeguru. (Mateusa 5:14-16)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa hingilire pe tope. Mukadi kwa wizire a ya vmete mema. Jesus kwa hundilire mukadi amu peko mema gokunwa. Jesus yipo ga tantererere mukadi asi age kuvhura amu me mema go wmweno gwana runye. Jesus kwa tanterere mukadi ogu yinike yemeparu lyendi eyi gavhulire kupira ku diva nsene kapi ga kere nounonga wou Homba. Jesus kwa li horwere ko gu mukadi asi age Karunga. Mukadi ogu kwa tetukire ko no nkango da Jesus yipo ga pulire mo no nkango nadyne edi gau yungire Jesus.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Mukadi makura ta sigi kavaza kendi a ze kositata, makura ta ka tantera vantu asi; Wizeni mu ka tare mugara, ogu ana tantere nge nayinye eyi na rygana. Kapi na kara yige Kristusa nampo? Awo makura tava tundu mo mositata, va ze kwaJesus.

Vasamaliya wovanzi wositata oso kwa pulire Jesus, morwanokango domukadi edi ga sansekere asi, Age kuna tantere nge nayinye eyi na rugana. Ano Vasamaliya apa va wizire kwendi, tava mu hundire asi a kare tanko pwawo. Jesus makura ta kara po mazuva gavali. Ano wovanzi ko nye unene va pulilire morwanokango dendi. Awo makura tava tantere mukadi asi; Kapisi morwanokango doge hena tuna pulire, yeeyi nyose vene tuna lizuvhire ko yiyo tuna diva asi, nani yige sili Muzowoli gouzuni." (Johanesa 4:28-30, 39-42)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Marukusa 16:15-16; Rukasa 11:33-36; Yovapositoli 1:8)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus yige uzera wo usili no muzowoli gouzuni. Jesus kwa tantere no nkwami dendi dize mouzuni di kare uzera wo uzuni yipo vantu vamone asi Jesus yige yilye.

MALI GUSIRA GUSIROPO

Gusirenipo Ava ava Muzonene

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa pangerere wa rongwa vendi asi va kare kmwe mo mbili. Va Kriste ku na ku va pangera vakare no mbili ko vantu wa kwawo noku fira nkenda kwava ava va zonene. Mo ku tunga mo mbili no va kwetetu twa hepa nye ku gowonona egusiropo kwava ava tu handukisa no ku tu zuvhisa kukora.

Velise Zene: Nsene o reta sigava sonzambo kosizambero, nye ove o diworoke asi pveli mukweni ogo ono kudira kuzora nendi, siga tanko nzambo zoge posizambero, o ka lipe mbili namukweni, ntani nye no ka tengura o ya zambe sigava soge kwaKarunga. (Mateusa 5:23-24)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Murongwa gwa Jesus gumwe kwa pulire Jesus asi yikando yingapi avhura ku gusirapo vantu ava avu muzonene. Mo ku kumburura, Jesus yipo gasimwitiire esanseko eli.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Yipo nye ava u fanekesere Untungi weguru nahompa, ogo ga here kudivilisa makongo aga va lya vantu vendi. Apa ga tamekere kuvara, tava mu retere ko mukareli gwendi gumwe, ogo ga mu lililire makongo gomayovi gonoranda. Morwakupira yokufuta, ga pangerere hompa gwendi asi va mu randese po namukadendi novana vendi noyininke yendi nayinye eyi ga wekere, a fute makongo gendi. Makura mukareli ogo ta tu nongoro pevhu komeho zendi oku ta mu likwata mepindi asi; Lididimika tupu, ngani ku futira nayinye. Ano hompa tazi mu gwire nkenda, makura ta mu sigi mukareli a ze, age ana mu gusire po makongo gendi. Age nage eyi ga pwaga, ta ka gwana mukareli mukwawo gumwe, ogo ga mu lililire makongo gonosenda dingapi tupu. Makura ta mu kwata, ta mu sini oku ta tanta asi; Futira nge yininke yange eyi wa lya. Ano mukareli mukwawo ta tu nongoro pevhu komeho zendi, ta mu likwata mepindi asi; Lididimika tupu, ngani ku futira nayinye. Nye gwina nokuyipura si, ta zi ta ka mu pakesa modorongo, dogoro nga mane kufuta makongo gendi. Vakareli vakwao eyi va mwene sihoroka sangoso, tayi va nyengenyesa, makura tava zi, va ka yi simwitiire hompa gwawo nayinye eyi ya horokere. Makura hompa gwendi ta mu zigida, ta mu ninki asi; Ove nani o mukareli gomudona. Muntu, kani gusilire po makongo goge morwa ko likwamberere nge. Nani nove nokuvhura si kufira nkenda mukareli mukweni, moomu kani ku fililire ame nkenda? Makura hompa gwendi ta handuka, ta mu gava kovahepeki, dogoro noku nga mane kufuta nzo zendi mudima. NaTate gemeguru nage yimo nga mu ninka nkenye ogo a dili kudongwenena po mukwawo nzo zendi nomutjima nagunye." (Mateusa 18:23-35)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 6:14; Marukusa 11:25-26; Rukasa 11:4; Rukasa 17:3-4; 2 Vakolinte 2:5-11; Vaefeso 4:32; Vakorosi 3:12-14)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

No nkwami da Kristusa kuna kudi tantera di gusirepo ava vadi zonena moomu tupu Karunga ga tu dongwenenapo no nzo detu. No nkwami da Kristusa kuna kuva pagera asi va tunge mo mbili no va kwawo ava vakara nawo kumwe.

WALYE OMU HONDERE

Mwaha Tara vaKweneni neDowo

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwapangerere va rongwa vendi asi vaha hondera. Jesus kwa rongere asi kutara muntu gwapeke nedowo ku tura nzo.

Velise Zene: Mwa zuvha sa omu va tanta asi, Walye o hondere. Nye ame tani mu tantere asi, nkenyogu a tara mukadi, nye a mu dovaukire, nare ana mu honderere momutjima. (Mateusa 5:27-28)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Nafita kwa kere hompa ga fumanene gwa Israeli. Ndafita kwa mwene mukadi ana kulikuhwa yipo gamu dovaukilire. Mukadi ogu kwakere mukada mpitisili zo vakwaita va Ndafita. Mugara ogu edina lyedi yige Uliya go mu Hittite. Ndafita yipo ga pulire va kwafi vendi vamu retere mukadi ogo. Ndavita yipo ga sumbapekere mukadi ogu. Ndafita yipo katumine Uliya ko yita, makura Uliya taka fira moyita. Karunga kapi yamu hafesre eyi. Karunga yipo ga tumine mu porofete gedina Natana kwa Ndafita.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Hompa kwa tumine muporofete Natana kwaNdafita, Natana ta zi kwendi ta mu tantere asi; Mwa kere vagara vavali mositata simwe; gumwe ngawo, ano ogu gumwe muhepwe. Ngawo kwa kere nonongombe nononzwi dononzi, ano muhepwe kwa kere nonzwigona zimwe tupu, ezi ga randere. Age nga zi takamesa, tazi kulire membo lyendi kumwe novana vendi. Nga zi reresa nondya damwene, tazi nwine monkinda zamwene, ta zi hukata. Ozo nzwigona kwa kere ngwendi munwendi gomukadona. Ezuva limwe membo lyangawo tamu wiza mugenda. Ngawo kapi ga here a dipage po simuna sendi simwe a mu zumbure; makura ta ka gusa nzwigona zomuhepwe a ya terekere mugenda gwendi ezumbu. Ndafita kwa handukilire unene ogo mugara gongawo, ta tanta asi; Karunga gomwenyo ani gana asi, mugara ogu ga rugana oyo yige kufa! Morwa ga rugana yihuna ya hura opo, makura yige kuyitengwida pwarune eyi ga gusa. Natana ta tantere Ndafita asi; Mugara ogo nyove. Hompa Karunga gwalsraeli kuna kutanta asi; Ame kwa ku ninka o kare hompa gwalsraeli naJuda. Nsene kapi ya gwana, ngano na ku pa tupu hena pwaruvali kupitakana opo. Yinke nye yokudilira kulimburukwa konompangera dange? Yinke yokuruganena yoyidona ngesi? Wa dipagesa Uliya moyita; kwa ninka va mu dipage Vaamoni, makura yiyo wa gusa mukadendi!." (2 Samwera 12:1-9)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Exodus 20:14; Yisewe 6:32; 1 Vakolinte 6:13-20; Vaefeso 5:3-5; Vakorosi 3:1-11; Vatesaronika 4:3-8; Vahebeli 13:4)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Ruhonda kuresapo edino lyoukwatakani womo no nkware. Kuhondera nzo momeho ga Karunga. Jesus kwapangerere varongwa vendi asi va ha li hamerasera mweyi yo ruhonda. Jesus kwarongere asi kugazadara yoru honda kwalifana tupu ngwedi kuna kuhondera.

NONKWARA KWA PO NGOKA KWA KARUNGA

SIRONGWA

2-5

Karunga kwa Nyenga asi Mugara namu Kadendi vali Zhumbe

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa rongere asi elikwatakano mono nkwaru kwa pongoka ntani mulyo unene kwa Karunga.

Key Scripture: Nye ame tani mu tantere asi, ugu a zumbu mukadendi, age ga hana konda zoruhonda, nonkwara a mu tezesa. Hena ugu a kwara mukadi ugu va zumba, nage nonkwara a teza. (Mateusa 5:32)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Mbunga zo nene kwa kweme Jesus morwa Age kwa verwire no ku rongu vantu. Va Falisayi nawo kwa wizire Kwendi va Ya mupure mapuro gomanzi. Mu Falisayi kwa kere mpitisi go pa mpepo mo muhoko go va Juda Va Falisayi ngava kwama nompango dononzi edi ga geve Karunga kwa Mosesa. Mosesa kwakere mugara ugu gapitisiire va Yisraeli novhura do nonzi ko menho Jesus simpe vamu hampuruke.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Makura Vafalisayi vamwe tava mu wizire va ya mu rave. Tava mu pura asi; Mugara kuvhura kuzumbira mukadendi mokonda nkenye ezi ndi? Age ta va limburura asi; Kapi mwa resa asi, Ugu ga ungire muntu petameko, kwa va rugene va kare mugara nomukadi, yiyo ga tente asi, Yipo nye na sigira mugara oguhwe nozina, a hamene mukadendi, ano mouvali wawo makura va kare nye rutu rumwe tupu. Awo kapi vavali hena, hawe, awo rutu rumwe tupu. Eyi ga gwanekelesa Karunga, muntu walye a yi gaununa. Vafalisayi tava mu pura asi; Morwasimke ga pangerere Mosesa kupa mukadi mbapira zomaligaunuko, va mu zumbe? Age ta va limburura asi; Morwaukukutu wonomutjima deni ga yi sigilire Mosesa yokuzumba vakadi veni, nye petameko kapi yimo ngoso ya kere. Nye ame tani mu tantere asi, ugu a zumbu mukadendi, nye pwa hana konda zehondero, a ka kware nagepeke, nonkwara a teza." (Mateusa 19:3-9)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Genesis 2:20-24; 1 Vakolinte 7; Vaefeso 5:21-28)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

No nkwaru hompa gadi tulisirepo. Ado kwadi pongora Karungalt is. No nkware da Kristusa di rugane paapa da hululira mo ku twikira mo no nkwaru.

KUKUMBURURA KO MALI NINKILIROMO

SIRONGWA

2-6

Tungeni ngo Sihonena se Haro Lya Karunga

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwarongere varongwa vendi omu nava vhura ku kumburura komali ninkiliromo. Jesus kwa tanterere va rongwa Vendi asi vaha hokwa vantu ava vava zonena. Jesus kwatente asi va Kriste ava tunge ngo sihonena sosiwa se haro no no mutjima do nongwa ko vantu navenye.

Velise Zene:Nye ame tani mu tantere asi, walye omu lihokwa moyininke ya hana kuhungama. Nye nsene ana ku toona muntu ketama lyoge lyorulyo, mu pirwira nekwawo. A hare muntu kukupangwisa, nye a guse sikoverero soqe, mu siga a gusilire nondjafa. A ku sininike muntu asi o ze nendi sinano sokilometa zimwe, genda nendi nokilometa mbali. (Mateusa 5:39-41)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Judasa kwakere gumwe go va rongwa va Jesus. No mpitisili do pa mpepo kwa here kudipaga Jesus. Judasa kwa geve Jesus morwa yimaliwa. Mesanseko eli, Jesus kwa uyungire no va rongwa vendi na venye kakere ka Judasa. Jesus ga yidivire asi Judasa nga wiza aya mugave.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Haga za Jesus kuuyunga ngesi, va tara ko, mbunga zina kuwiza. Mugara ogu ngava tumbura asi Judasa, gumwe powo murongo navavali, kwa pitire komeho zawo, makura ta hedere Jesus asi a ka mu ncumite. Jesus ta mu tantere asi; Judasa, MunwaMuntu yige ono kugombekesa kencumito ove? Ava va mu umbilikidire, apa va mwene eyi yina kuhara kuhoroka, tava tanta asi, Homba, tu kamagure nonomfuro ndi? Gumwe po makura ta kamuna mukareli gomupristeli gomunene, ta mu tete kutwi korulyo. Nye Jesus ta mu tanterere asi; Hageka, makura! Age makura ta gumu kutwi kogo mukareli, ta mu verura. Jesus makura ta tantere vapisteli wovanene novanomeni wontembeli nomasimbi aga ga mu wizilire, asi; One kuna wiza ngwendi moomu ava wizire munamahaka nonomfuro nonomuramu? Amesi nkenye ezuva kumwe ngatu kareni montembeli, nye one nokukwata nge si. Nye oru ruveze rweni nononkondo donomundema." (Rukasa 22:47-53)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Marukusa 12:28-37; Rukasa 6:32; Johanesa 4:7-8; Johanesa 13:34; Varoma 12:17-21; 1 Vakorinte 4:12; 2 Vakorinte 12:10; Vaefeso 5:1-2; 1 Peturusa 1:22; 1 Peturusa 3:9; 1 Johanesa 3:11)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwa tanterere va rongwa Vendi asi vaha hokwa vantu ava avava zonene.No nkwati da Jesus kukumburura keninkiliromo morupe oru rwali siga kumwe nava ava dili kukwama Jesus morowa awo va diva ehara lya Jesus. Jesus kwatente asi va Kriste va hepa kuparuka ngo si honena sosi wa se haro no no mutjima do nongwa ko vantu navenye.

HARENI NO NKORE DENI

SIRONGWA

2-7

Karunga kwa Hara Vantu Navenye

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwarongere varongwavendi va kare neharo no ku kandererera po no nkore dawo. Jesus kwa tente asi udigu unene ohare vantu ava ava dili kuku tekura mo muwa. Jesus kwa tanterere varongwa vendi asi awo kapi vafana ngwendi vantu wo kulikarera nye ngo varongwa vendi, va hepa kukara neharo lyu ku hara vantu ava ava tekura vakwaawo momu dona.

Velise Zene:Nye ame tani mu tantere asi, omu hare wonkore zeni, omu va ruganene yoyiwa ava va mu nyenga, one tomu kandererere mo ava ava mu rundire oku tava mu hepeke, asi omu kare mu vana vaGuhveni gemeguru. Age kupumisira ezuva vadona novawa, age hena kurokesera mvhura vahungami novanzoni. (Mateusa 5:44-45)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus apa ga kere po ntunda zevhu, Age kwa kere nono nkore do nonzi. No nkore edi kwa nyengere Jesus. Ado kwamu hepekere no kumu dipaga.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Pokutwara Jesus makura tava kanderekeda Simoni goMukireni, age ta tundu komapya. Makura tava mu twike silivindakano a si simbe konyima zaJesus.Age kwa mu kwamene mbunga zonene zovantu kumwe novakadi ava va tendanene va mu lire. Awo kwa twere ko hena vamahaka vavali, va ka va dipage kumwe naJesus. Apa va ka sikire pevega eli ava tumbura asi Evega lyoYikora, makura tava mu pampara kosilivindakano kumwe novamahaka, gumwe korulyo rwendi, ano ogu mukwawo korumoho rwendi. Jesus makura ta tanta asi; Tate, va dongwenena po, yeeyi kapi vana diva eyi vana kurugana. Awo makura tava ligavere yikoverero yendi pokuyininkira fungu-fungu. Mbunga kwa sikamene zi tare. Vapangeli nawo tava mu swaura, tava tanta asi; Age nga parura vamwe, a liparure sa nye mwene no, age no asi yige Kristusa, ogu ga horowora Karunga. Vakwayita nawo kwa mu swauwire, tava wiza va mu retere vhinyu zoururu, tava tanta asi; Nsene nyove hompa goVajuda, liparura sa nye nyanoge no! Porweguru lyendi pwa kere sitjangwa va tjangere moRugereka nomoRuratina nomoRuhebeli asi; OGU HOMPA GOVAJUDA. Mumahaka gumwe ogu va pamparere nage, ta mu swaura asi; Nsene asi nyove Kristusa, liparura sa nye no, o tu parure nose. Nye mukwawo ta mu limburura, a mu nyokere asi; Simpe nokutjira si ove Karunga, mpili ngomu tuna kara metokoro limwe tupu? Yetu ko ose uhunga, yeeyi ose kuna kutufutisira mo moyirugana yetu nye age neisi ga rugana yoyidona. Age makura ta tantere Jesus asi; Hompa, diworoka nge nsene no za moUntungi woge. Makura Jesus ta mu limburura asi; Yosili nina kukutantera asi, naina to ka kara kumwe name moParadisa." (Rukasa 23:26-27, 32-43)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Marukusa 12:28-31; Rukasa 6:27-38; Johanesa 13:34; Varoma 12:17-21)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwatu rongga asi tukare ne haro no kukandererera po ava ava tu twara mo mpanguro. Jesus kwa fililire nkenda ava vamu hepekere no ku mudipaga. No nkwami da Jesus da hepa nye ku kumburura ko mahepeko moomu ga kumbwilire Jesus ko ma hepeko.

GAVENI KO VAKWENENI

Karunga ku Pakera Mbili no Hepwe

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa rongere va rongwa vendi yo kuhamena epakero mbili va hepwe. No nkwan da Jesus kapi nye adi gava ko vahepwe asi vadi mone vantu wopo pepi nado. Gaveni nye ko vahepwe, yeeyi Karunga yige ana kumu mona Age nga ka mutegwidira yoyi nzi meguru.

Velise Zene:Nye ove nsenesi to hara kugava sigava, kuwoko koge korumoho kwa ha diva eyi kuna kurugana kuwoko koge korulyo, sigava soge si kare mokahore-hore. Ano Guho gemeguru, ogu a monene mehoramo,nga ku tengwida kuwoko. (Mateusa 6:3-4)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Varongwa va Jesus kwa mupulire yokuhama eyi ngayi horoka ke hagero lyo uzuni. Jesus yi po gava tanterere asi ke hagero lyo uzuni age nga kara Hompa ogu nga pangura vantu navenye.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Komeho zendi ngaku ponga nomuhoko nadinge dovantu. Makura age nga va hangura ngwendi moomu a hangura musita nonzwi koyikombo. Nonzwi nga di tura korulyo rwendi, ano yikombo korumono rwendi. Makura Hompa nga tantera ava wokorulyo rwendi asi, Wizeni oku, one ava ga swera Tate, mu ya ture moUntungi ou va mu wapaikira kutunda ketameko lyozuni! Morwa apa za kwete nge nzara, one yiyo mwa pere nge ni lye. Na fire enota, one yiyo mwa pere nge ni nwe. Na kere ni mugenda, one yiyo mwa kevedere nge. Na kere mkagi, one yiyo mwa dwarekere nge. Na verere, one yiyo mwa tarerere nge po. Eyi na kere modorongu, one makura tomu wiza, mu ya tare nge ko. Vahungami ntani ngava mu limburura asi, Hompa, ezuvake twa ku mwene, ono kara nonzara, tu ku pe o lye, ndi li ku kwate enota, tu ku pe o nwe? Hena ezuvake twa ku mwene o mugenda, tu ku kevede, ndi nkagi, tu ku dwareke? Hena ezuvake twa ku mwene, ove to vere ndi ono kara modorongu, tu ku tare ko? Hompa makura nga va limburura asi, Yosili nina kumutantera asi, nkenye eyi mwa ruganena gomununu po povamumbya vange, nyame mwa yi ruganena. Age ntani nye nga tantera wokorumoho asi, Zendeni kwi, one ava va fingilira, mu ze mekurundi lyandarunye, eli va wapaikira Muzonaguli novaengeli vendi. Morwa apa za kwete nge nzara, one kapi mwa pere nge ni lye. Na kere nenota, one kapi mwa pere nge ni nwe. Na kere nkagi, one kapi mwa dwarekere nge. Na verere ndi apa na kere modorongu, one kapi mwa tarerere nge po. Makura nawo ntani ngava mu pura asi, Hompa, ezuvake twa ku mwene, ove ono fu nzara ndi enota, ndi o mugenda ndi nkagi, ndi to vere ndi ono kara modorongu, tu dire kukukwafa? Age makura ntani nga va limburura asi, Yosili nina kumutantera asi, mkenye eyi mwa dira kuruganena gomununu po povamumbya vange, nyame mwa dira kuyiruganena. Ava makura ngava za moruhepo rwanarunye, nye vahungami ngava za momwenyo gwanarunye." (Mateusa 25:32-46)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mapisarome 82:3; Yisewe 19:17; Yisewe 28:27; Jeremiya 22:3; Mateusa 5:42; Mateusa 19:21)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwahara kupakera mbili no hepwe. Jesus kwa pangerere va kwami vendi asi ava gave kono hepere. Jesus nga tengwidira mo munene kwa va ava gava ko va kwaawo.

EKANDERERO

SIRONGWA

2-9

KUUYUNGA NO KU PURAKENA KWA KARUNGA

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa rongere va rongwa vendi asi va hepa ku kanderera nkenye apa. Ekanderero kuuyunga kumwe na Karunga no kumupurakena. Apa atu kanderere, Karunga kutu zhuva.

Velise Zene: Nye ove nsenesi to kanderere, zende o ka lizedilire monkondwa zonzugo, o ka hundire Guho ogu ga horama. Guho, ogu a monene mehoramo, nga ku rugwida kuwoko. (Mateusa 6:6)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Hompa gumwe go sirongo ge dina Herodesa kwa nyengre va Kriste. Hompa Herodesa yi po ga tamekere ku dipaga ava va hamenene ko ngereka. Vakwayita kwa kwatere mpitisili go ngereka ge dina Peturusa awo kwa here vaka mudipage.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Yimo nye ngava mu nomene Peturusa modorongo ngoso. Nye mbungakriste ngazi mu kandererere kwaKarunga, kapi ngazi tuda. Ano Herodesa apa ga here asi a ya mu likide muhoko, masiku ogo Peturusa kwa rere pokatji kovakwayita vavali, age kuna mu manga nomalyenge gavali, ano vanomeni vepevero awo kuna kunomena dorongo. A liharuke ko, muengeli gwaHompa ana sikama pwendi, uzera kuna kuminikira monzugo. Muengeli ta gumu Peturusa monompatji, ta mu pindura, ta tanta asi; Pinduka usimbu! Malyenge nare gana gu ko komawoko gendi. Katunda poyo muengeli ta mu tantere asi; Limanga liva roge, o dware nonkaku doge! Peturusa ta rugana ngoso. Muengeli ta mu tantere hena asi; Dwara erwakani lyoge o kwame nge! Age ta pwaga a mu kwame. Nye age kapi ga divire asi eyi ana kurugana muengeli yosili, age kwa gazarere asi emoneko ana kumona. Kwa pitakanene enomeno lyomuhowo neli lyanvali, makura tava wiza perungavero lyosivera, eli lya tarera kositata. Olyo lyene nye lya va lizegwilira, makura tava pwaga. Hava za kugenda nzira zimwe, ga liharuka ko muengeli ana mu sigi. Peturusa ntani nye ana kusika po, makura ta tanta asi; Ntaantani nina yi diva nawa-nawa asi, Hompa kuna tumu muengeli gwendi a ya yoworore nge momawoko gaHerodesa nomu mweyi guna hara kurugana nge muhoko goVajuda. Eyi ga sika po ngoso, makura ta zi pembo lyaMariya, zinyaJohanesa, ogu ava tumbura hena asi Marukusa. Vantu wovanzi va pongere mo oku tava kanderere. Peturusa kwa ngongwere kevero lyoponze, makura mukareli gomukadi edina lyendi Roda, ta zi a ka purakene asi yilye ana kara ko. Eyi ga dimburura ezwi lyaPeturusa, nevero kapi ga li zegurura hena morwehafo, kwa duka a hwilire, a ka sanseke asi, Peturusa ana kara pevero. Awo tava mu tantere asi; Ove kuna purumuka! Nye age kuna kukovekeda ngorooro asi, yimo nawa-nawa. Awo makura tava tanta asi; Muengeli gwendi. Ano Peturusa nage kuna kukovekeda ngorooro kungongora. Tupu vana kuzegurura, hawe, yige tupu ogu, makura sitetu tasi va gwana. Nye age ta va sansekere ko Jakopo novakwetu. Age makura ta pwaga mo a ze kevega nalyopeke. (Yovapositoli 12:5-17)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(2 Histoli 7:14; Mapisarome 32:5-11; Jeremiya 29:12; Jeremiya 42:3; Mateusa 5:44; Mateusa 7:11; 1 Vatesaronika 5:17)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwarongrere varongwavendi kundanderera. Apa omu kabderere, Karunga kumu zuvha. Jesus kwatente asi atu kanderereni nse twa hepa yuma. Apa omu kanderere, yinke yo yi tetu kuhoroka.

PONGAIKENI EMONA MEGURU

SIRONGWA

2-10

Kufumadeka Karunga ne Paru Iyetu neyi Nainye Twaweka

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Etungiko eli ngava ka gwana vantu meguru ngali ka kwama asi ngapi omu vantu ngava fumadeke Karunga apa va kere pevhu kumwe no maugawo gawo. Va kwami va Kristusa va parukire nye etungi ko olyo ngava ka gwana meguru.

Velise Zene: Walye omu lipongaikire emona pevhu, eli ali likana koyimbumburu nokunkerewe nokovawidi wokububagura monzugo va li vake. Nye omu lipongaikire emona meguru, omu mwa pira yimbumburu nonkerewe zokulizonagura, nomu mwa pira vawidi wokububagura, va li vake. Yeeyi oku aku kara emona lyoge, yiko kooko aku kara mutjima goge. (Mateusa 6:19-21)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa mu zumbwire murarero pe mbo Iya Rasarusa. Kapi pwa pitire siruwo so si nene apa Jesus ga pindwire Rasarusa koufe. Ava va lire murarero na Jesus kwakere Rasarusa, vapanza va Rasarusa Malita na Maria ntani varongwa va Jesus.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Ago simpe mazuva ntonalimweko zi sike Paska, Jesus makura ta zi koBetani, oku ga kere Rasarusa ogu ga vhumbwire Jesus. Yiko va mu zumbwire nondya, ano Malita ta zakura, nye Rasarusa kwa kere gumwe gwava va lire nendi. Makura Mariya ta gusa ntere zomagadi gomawa gondiro, a gwaveke nompadi daJesus oku ta di kokotesa konohuki dendi. Ano nzugo nazinye tazi zura edumba lyewa lyomagadi. Makura murongwa gwendi gumwe, Judasa Isikalyoto, ogu nga mu horora, ta tanta asi; Magadi yinke vana dilire kugarandesa noranda efere limwe, oyo yimaliva ngano va yi pe nohepwe? Nye kapi ga yi uyungilire morwa kuretera nkenda nohepwe, nye yeeyi ga kere muwidi. Nga simbi kandjato koyimaliva, age nga hora ko kweyi ngava tura mo. Jesus ta tanta asi; Mu siga, age kuna yi rukanene, a wapaikire nge ezuva lyevhumbiko lyange. Yeeyi nohepwe nado mwa kara nkenye apa, nye kapi name." (Johanesa 12:1-8)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi
(Marukusa 8:34-38; Rukasa 12:32-34; 1 Vakolinte 3:10-17; 1 Timoteusa 6:17-19)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kuna ku tu tantera turu gane yininke eyi ngayi katu vatera meguru tu kakare no mwenyo gwana runye. Karunga nga ka tungika ava ava mufumadeke mo ma paru gawo neyi nainye va weka.

WALYE OMU LI PAKERE SINKA

SIRONGWA

2-11

Karunga ga yi Diva yi Nka yentu no Kuyi Pakera Mbili

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa kutanta asi age kupakera mbili eparu lyetu ntani age nga tu vatera no maudigu getu. Apa atu li pakere sinka se paru lyetu kapi nye twa kara nepuro mwa Jesus.

Velise Zene: Yipo nye nomu dilira kulipakera sinka kweyi yomungura, yeeyi olyo lyomungura nalyo nayalyo. Nkenye ezuva kwa kara nayalyo. (Mateusa 6:34)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa kere pe futa no varongwa vendi. Sinzi so va rongwa vendi nare ngava rugana ngo va kwati nomfi me futa eli.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Ngurova zezuva olyo Jesus ta tantere varongwa vendi asi; Ninkeni tu ruteni mesinya mwina. Makura tava sigi mbunga zi ze, nye age tava mu pitura mowato ou ga peramene. Nomawato gapeke nago kwa zire. Makura emukurukundungu tali pinduka, mankumpi kuna kuhompyaukira mowato, dogoro tau hara kuzura. Nye age kwa kere korwekadi lyowato, age ana ponyoka, kuna satere pomusato. Makura tava mu nyungu a pinduke, tava mu pura asi; Murongo, nani ove nombili si tu lifire sa tupu? Makura age ta pinduka ta popi mpepo, ta kava efuta asi; Mwena, mwena tee-te. Ano mpepo tazi litura, tazi mwena tee-tee-tee. Makura ta va pura asi; Eyi guna mu pwagere ngoso yisinke? Nani simpe hamwa pilira epuro? Makura ukurutjirwe tau va kwata, tava lipuragere vene navene asi; Yilye mwene ogu no, ogu ayi limburukwa nompepo nefuta lyeeli?" (Marukusa 4:35-41)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Yisewe 3:5-6; Rukasa 12:22-25; Vagaratiya 2:20; Vahebeli 11:8-12; 1 Peturusa 1:21)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kupakera mbili nkenye ruha rwe paru lyetu. Twa hepa kutura ehenguvaro ne puro lyetu mwendi.

VALYE OMU MONO MAPUKO MOVA KWENENI

SIRONGWA

2-12

Karunga yige Mupanguli

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Walye omu mono mapuko go va kweneni. Vantu na venye vana nzo, Karunga gelike go kuvhura kupangura no uhungami.

Velise Zene:Walye omu genderere kupangura, Karunga nage nga dire kumupangura. Yeeyi ngava mu pangwisisa koyipangura yeeyi omu pangwisa nayo. Si kare sihetekeso esi omu hetekesa, yiso ngava mu hetekesesa none. Yinke yoku zigira kavambi meho lyamukweni, ano ove wa hana kumona nkambo ezi zina vindama meho lyoge? (Mateusa 7:1-3)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Va Falisayi kwa divire no veta do pa mpepo, awo ngano kwa kere no sinka asi vantu va sikisemo no mpango odo.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Ngurangura zonene ta zi hena montembeli. Ano mbunga nazinye tazi wiza kwendi. Age ta hingire makura ta vareke kuvaronga, Ano valirongi womatjangwa noVafalisayi tava reta kwendi mukadi gumwe ogu va kwata moruhonda, makura tava mu tura mokatji kawo. Makura tava tantere Jesus asi; Murongi, mukadi ogu kuna mu kwata moruhonda rwenerwene. Mosesa kwa tu tantera moVeta asi, vakadi vangesi kuvadipaga nomamanya. Ove koge ngapi nye? Eyi kwa yi tantere va mu rave, asi va gwanene po yuma yokumuhetesa. Makura Jesus ta nyongama, ta tjanga nonyara zendi pevhu. Awo tava kovekeda kumupura. Age makura ta kankuka a va tantere asi; Ogu ga pira nzo mokatji keni, yige na hova kumutoona nyongama hena a tjange pevhu. Awo apa va yi zuvhire, mazwi gomonomutjima dawo taga va pe usima, makura tava womboroka po gumwe-gumwe, muhowo vanamakuto. Ano Jesus ta hupu po gelike nomukadi ogu ka sikama mokatji kawo. Ano Jesus apa ga kankukire, age ga hana kumona po muntu nagepeke, ntudi googo mukadi gelike, makura ta mu tantere asi; Mukadi, ava vaheti woge tantere asi; Mukadi, ava vaheti woge tantere asi; Mukadi, ava vaheti woge kupi vana kara? Nagumwe si ogu ana ku pangura? Age ta tanta asi; Hawe, nagumwe si, Tate. Jesus ta mu tantere asi; Name si kapi nani ku pangura. Zende, nye kutunda apa wa ha ka zona hena." (Johanesa 8:2-11)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Rukasa 6:37; Johanesa 8:14-18; 1 Vakolinte 4:3-5; Jakopo 4:12)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Karunga mupanguli go ku hungama. Vantu ka pi tava vhuru kupangura vakwawo mousili.

HUNDIRENI, PAPARENI, NGONGORENI

SIRONGWA

2-13

Karunga ku Kumburura ke Kanderero Iyo Kusipageda

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa rongere asi nsene tu twikida kuhundira, ndi kupapara, ndi ku ngongora, Age ku kumburura. Morwa elikwatakano lyetu kumwe na Karunga, ose kuvhura ku twikida tu hundire kwa Karunga. Po yiruwu yimwe ma kanderero getu kuvhura a dire kukumbururako po siruwu sooso.

Velise Zene: Omu hundire, makura ngava mu pe; omu ngongore, makura ngava mu zegwilire. Yeeyi nkenye ogu a hundire kutambura, ogu a papara kugwana, ano ogu a ngongora kumuzegwilira. (Mateusa 7:7-8)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwatanterere va rongwa vendi esanseko mo ku valikida asi va hepa kukandrera nkenye siruwu kاپisi ava fe udwa.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

"Mositata simwe mwa kere mupanguli ogu nga dili kutjira Karunga, age hena kapi nga fu nse vantu. Mositata oso mwa kere hena mufisayendi ogo, ta mu tantere asi, Tu pangura nava twa lizona nawo. Siruwu sosinene mupanguli kapi ga here, makura ga ninka ta lipura asi, Nampili moomu ani dili kutjira Karunga, kapi ana fu nse vantu, tani yi rugana, morwa mufisayendi ogu ta sipageda nge. Tani mu pangwire, neisi nga ninka a ya twe nge nomomeho. Purakeneni ogu mupanguli gomudona omu ana kutanta! Makura Karunga a dire nye kupangwira vahoroworwa vendi ava ava mu likwambere mutenya nomasiku, ndi a lirange kuvakwafa ndi? Ame tani mu tantere asi, age ta va pangwire usimbu-simbu. MunwaMuntu ntene nga wiza, nye nga ya gwana ko tupu epuro mouzuni ndi?" (Rukasa 18:2-8)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Vaefeso 6:18; Vakolosi 4:12; Vahebeli 4:16; Jakopo 4:2-3; Jakopo 5:16; 1 Johanesa 3:21-22; 1 Johanesa 5:14-15)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwa turonga asi atukanderereni nkenye siruwu kاپisi atu fe unye. Nsene tu sipageda kukanderera, Karunga kuzuvha ma zwi getu age nga tu limburura.

EKUMA LYO NZUGO

EPARU LYO KU ZULI LIRA

Muwidi kapi a gendere yininke peke, ntudi kuvaka nokudipaga nokuhangura. Ame kwa wiza asi va kare nomwenyo gokusikilira mo. (Johanesa 10:10)

Yironga:

- 3-1 Tongamena Mwa Nkenyeli Evega.....Epenuno 48**
Hompa kwa hara kumu karera Moku Zulilira
- 3-2 Kareni no Nkwami da Kristua.....Epenuno 49**
Kukwama Kristusa twa Hepa Kuhuguvhara no ku Pura Mwendu
- 3-3 Kareni no Nkwami da Kristusa.....Epenuno 50**
Ava ava Kwama Kristusa Kuvhatera va Kwaawo
- 3-4 Haneseni Mbudi Kuhamena Jesus.....Epenuno 51**
Kupitisira Vantu mo ku Kwama Jesus
- 3-5 Haneseni Mbudi zo Kuhamena kwa Jesus.....Epenuno 52**
Udiseni Mbudi zo Ngwa ko Vantu
- 3-6 Haneseni Mbudi Kuhamena Jesus.....Epenuno 53**
Vantu wo Vanzi kuna Lirongikidire ku zuvha Mbudi zo Ngwa
- 3-7 Ku hara Karunga.....Epenuno 54**
Elikwatakano kumwe na Karunga yiso Sininke so Mulyopo Unene
- 3-8 Ku hara Karunga.....Epenuno 55**
Kudiva mu Sita go Muwa
- 3-9 Ku hara Karunga.....Epenuno 56**
Kuparuka Kumwe no Vakweneni one no Nkwami da Kristusa
- 3-10 Omuhare va Kweneni.....Epenuno 57**
Kukara Uzera wo mo Uzuni
- 3-11 Kutura va Rongwa.....Epenuno 58**
Liseni no Nzwi dange
- 3-12 Kutura va Rongwa.....Epenuno 59**
Jesus Kumwe nose ana Kara apa tuna Kutura Varongwa
- 3-13 Kutura va Rongwa.....Epenuno 60**
Kupameka no ku Korangeda va Puli

TONGAMENENI MWA NKENYELI EVEGA

SIRONGWA

3-1

Karunga kwa hara Kumu Karera mo Kuzulilira

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Karunga kapi a hafere kumu karera no mutjima go po katji. Karunga kapi ayi mu hafesa kurugana yo ngandi no kuyitumbura asi ukereli Karunga. Karunga kuna kara no si nka ku hamena ukaro wo no mutjima detu. Karunga kwa tumbwidilire asi ezuvha limwe vantu nkenye oku ngava kara no no mutjima do ku kerera Karunga.

Velise Zene:Kutundilira koure-ure komaruha gouzuni ngatu zuvha nonsumo dehambere dalsraeli, muhoko gwa hungama. Kutupu ko hena endindiro lyange! Ame kuna yeura nge! Vahokoli kuna kutwikira kuhokora, ano ehokoro lyawo lina ruru unene. (Jesaya 24:16)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Va Israeli kwa va tulire no kwate ko ure unene no sirongo sawo. Ko nyima do no vhura do no nzi mou pika mo sirongo so va geni, Homba gu mwe go sirongo oso yipo gava pere epulisiro va tengere ko sirongo sawo no ka tunga evaga lyo ku karera Karunga. Me vega olyo ngava ka kerere Karunga valsraeli, ngava zambere Karunga yi korama eyi ngava swakerera ko si zambere. Valsraeli yipo vatengwire ko sirongo sawo nye vaka kere no maudigu go ma nzi mo ku tungurura sirongo sawo. Vaha za mo kukondja unene ku tunga evega lyo ku karera Karunga mo no mvhura dono nzi, Yipo gwa va hagegesere mukaro go mo nda zo sirongo ntani nogu go po nze zo sirongo, morwa yimaliwa, makura vantu va Karunga yipo va divarere hepero zo ku tunga evega lyo ku karera Karunga, kutunda opo awo kwa pakerere sinka ku tunga mambo gawo. Karunga kuna ku uyungira vantu vendi, kuna ku va pura va tengwire ko ukereli Karunga wo ku zulilira.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Nsene o reta nzambo zosimuna sokutwika ndi sokuvera ndi sokuremana, one kugazara asi, patupu epuko opo ndi? Ngo yi heteke nye o gave simuna sangoso kwahomba no! Nga ku hafera ndi a ku hare ndi? Ano one vapristeli, kambadareni kuhundira kwaKarunga, a tu fire nkenda. Kapi nga limburura ekanderero lyeni, ano epuko lyeni ngali kara. Homba Munankondo nadi nye ta tanta asi; Ame kuna hara asi ngano pokatji keni tapa kara ogu ana kuzedira mavero gontembeli, yi mu kandane kokuhwameka muniro gwa hana sikwafa posizambere sange. Ame kapi na mu hafera; kapi ngani tambura nonzambo edi ngomu retera nge. Vantu wokutundilira kohuro ezi dogoro kohuro nkawo zouzuni kufumadeka nge. Napenye awo kututumikida yedumba lyewa, tava zambere nge nonzambo dokuvhura kutambura. Navenye kufumadeka nge! Nye one kuswaura nge apa omu tanta asi, sizambere sange kutupu sirugana napa omu zambere po nondya edi mwa swaura. One kutanta asi; Ee, yireru omu tuna yi roroka eyi! Makura tomu swaura nge. Nzambo zokukwange one kureta simuna sokuvaka ndi sokuremana ndi sokuvera. One kugazara asi ni yi tambure nye oyo ndi? Efungiliro komukumbageli ogu ana kuzambere nge simuna sosidona, ano nye mosiunda sendi simuna mo sosiwa esi ga tumbwidira kupa nge! Morwa ame ni mupangeli gomunene, ano vantu wonomuhoko nadi nye kutjira nge. (Marakiya 1:8-14)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Jesaya 24:16; Jesaya 25:3; Johanesa 4:23-24)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwa hara ukareli wo ku sikilira mo. Karunga ku na ku tumbwidira asi ezuvha limwe vantu nkenye oku ngava kara no no mutjima do kumu kerera.

KARENI NO NKWAMI DA KRISTUSA

SIRONGWA

3-2

Kukwama Kristusa twa Hepa Kuhuguvhara no ku Pura Mwendi

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Po ku kwama Kristusa kuna ku tanta asi twa hepa ku tura ehuguvharo nepuro lyetu nalinye mwendi. Nkenye eyi twa karanayo meparu lyetu eyi twa huguvhara no kuyi pura kuvhuranye yi tu kondere mo ku sikura Kristusa ku zulilira.

Velise Zene. Makura ntani ana tantere Jesus varongwa vendi asi; Muntu ogu ga hara kukwama nge, a lidine ntani, ta damuna silivindakano sendi, ta kwama nge." (Mateusa 16:24-25)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Ungawo yiso sininke simwe esi vantu ava tura ehuguvharo lyawo. Mugara me sanseko eli ogu ga wizire kwa Jesus kwa kere ngawo.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Mugara gumwe kwa wizilire Jesus, makura ta mu pura asi; Murongi, yisinke yoyiwa nani rugana asi ngani ka gwane mwenyo gwanarunye? Age ta mu limburura asi; Yisinke ono kupulira nge yombinga zouwa? Ogu ga wapa po Karunga a huru. Ano nsenesi wa hara kuza momwenyo gwanarunye, o sikise mo yipango. Gwina ta mu pura asi; Walye o dipaga; walye o hondere; walye o vaka; walye o tanta yimpempa. O fumadeke guho nanyoko, ove hena o hare mukwenimoomu wa lihara nyamoge. Mumati makura ta mu tantere asi; Nayinye oyo ame kwa gusa kuyisikisa mo kutunda kounona wange. Yisinke hena ya hupa nge ko? Jesus ta mu limburura asi; Ano nye nsenesi wa hara kusikilira mo, zende nye o ka randese emona lyoge mudima, o ka yi gavere vahepwe, ngo ka gwanene po emonazuni meguru. Makura ntani nye no ka wiza, o ya kwame nge. Nonkango edi apa ga di zuvhire mumati ogo, makura ta tundu po ana guvarara, morwa age kwa kere nemona lyenzi. (Mateusa 19:16-22)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Yisewe 3:5-6; Mateusa 6:19-21; Varoma 15:13; 1 Vatesaronika 1:3)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Wo ku mukwama va ture ehuguvharo lyawo mwa Kristusa gelike.

KARENI NO NKWAMI DA KRISTUSA

SIRONGWA

3-3

Ava ava Kwama Kristusa Kuvatera va Kwaawo

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kawizire aya papare no ku ya zowora va zumbani. Mo ku kara no nkwami da Kristusa kuna kutanta nye asi twa hepa kukaveda ava va zumbana, moomu ga rugene Jesus.

Velise Zene. Makura ntani ana tantere Jesus varongwa vendi asi; Muntu ogu ga hara kukwama nge, a lidine ntani, ta damuna silivindakano sendi, ta kwama nge." (Mateusa 16:24-25)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa geve erongo lyousili mo sirongo mudima. Vantu wova nzi kwa wizire vaya zuvhe no nkango edi nga rongo.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Makura Jesus ta tengwire hena konontere dekurudiva IyaGalireya, nye mbunga mudima tazi wiza kwendi, ta ya zi rongo. Kutunda opo haga za mokugenda, ta mono mufutisi gomutero Revhi zaArufeusa, age ana hingire momberewa zendi. Makura Jesus ta mu tantere asi; Kwama nge! Revhi nare ana katuka, ta mu kwama. Konyima zeyi Jesus yipo ga zire, a ka lye membo IyaRevhi. Ano vafutisi womutero novananzo wovanzi va mu hamenene. Nye sinzi sawo nendi novarongwa vendi va lire. Apa va mu mwene Jesus valirongi womatjangwa wonkwaVafalisayi, age ta li novananzo novafutisi womutero, makura tava pura varongwa vendi asi; Yisinke ana kulira kumwe novananzo novafutisi womutero? Jesus apa ga yi zuvhire eyi, ta va tantere asi; Vakanguke kapi va hepa muhakuli, vaveli velike va mu hepa. Ame kapi na wizira vahungami, vananzo na wizira." (Marukusa 2:13-17)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

Yisewe 19:17; Rukasa 15:1-31; Rukasa 19:10; Vagaratiya 6:9-10, Jakopo 3:18)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Ngo no nkwami da Kristusa, nga tu hedera no ku kaveda va zumbani mo katjiketu mo mukaro ngwedi googu ga kavedesere Jesus va zumbani.

HANESENI MBUDI ZO KU KUHAMENA KWA JESUS

SIRONGWA

3-4

Kupitisira Vantu mo ku Kwama Jesus

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Karunga kuna hara a kare meli kwatakano kumwe no vantu navenye. Ngo no nkwami da Kristusa, kuna kutu zigida tu pitisire vantu va ze meli kwatakano kumwe na Karunga.

Velise Zene:Nye ngapi omu nava mu kuga ogu va dira kupura? Ngapi omu nava mu pura, awo va hana kuzuvha rumwe Mbudi zendi? Ngapi omu nava zuvha, opo pwa hana muudisi? Vantu omu nava udisa-udisa, awo va hana kuvatuma? Moomu lya tanta etjangwa asi, Ee, uwa musu womudingu gwava ava udisa Mbudi zoNgwa! (Varoma 10:14-15)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Simoni Peturusa kwa kere mukwati go no mfi ko menho a kare murongwa gwa Kristusa. Me sanseko eli Jesus ta zi gida Peturusa aka kare mu hugi go vantu.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Ezuva limwe Jesus apa ga sikamene konontere dekurudiva lyaGenesareta, makura mbunga tazi lirombo asi zi ka zuvhe nonkango daKarunga. Makura ta mono mawato gavali gana hegama konontere dekurudiva. Vena wokutenga nomfi awo vana tundu mo, kuna kukuhwa makwe gawo. Jesus makura ta perama mowato umwe, waSimoni. Ta mu ninki asi a sure a u gorese ko nakauke konontere. Makura age ta hingire, a ronge mbunga, age mowato. Apa ga mana kuuyunga, makura ta tantere Simoni asi; Dugira petondo, makura mu ka tege makwe geni, mu kwate. Simoni makura ta mu limburura asi; Murongi, ose kuna rugana masiku mudina, nye nayimwe si tuna kwata. Nye konkango zoge nani li tegera ekwe. Apa va yi rugene, kwa kwete nomfi dononzi, ekwe kuna kuhara kutomoka. Makura tava rapa vakwaawo, ava va kere mowato umwe, va ya va kwafe. Awo tava wiza. Makura mawato nagenye gavali taga zura, kuna kuhara kudama. Simoni Peturusa eyi ga yi mwene, ta ligandere konongoro daJesus, ta tanta asi; Tunda po pwange, Hompa, morwa ame mugara gomunanzo. Yeeyi yitetu ya mu gwene nava ga kere nawo, yekwato lyonomfi dononzi, oJakopo naJohanesa vana vaSebede, vakwawo vaSimoni, nawo ngosikwawo. Nye Jesus ta tantere Simoni asi; Neisi nagu ku pwagera; kutunda apa, ove ngo kwata nye vantu. Mawoto tupu va ga hegeka, makura nayinye tava zumbu, va kwame Jesus. (Rukasa 5:1-11)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 28:18-19; Johanesa 4:39-42; 2 Peturusa 3:9)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Karunga kwahara a kare melikwatakano kumwe no vantu navenye. Ngo no nkwami da Kristusa ose tuna kara nye no mpito zo ngwa mo ku pitisira va kwetetu va kare nawo meli kwatakano kumwe na Kristusa.

HANESENI MBUDI ZO KU KUHAMENA KWA JESUS

SIRONGWA

3-5

Udiseni Mbudi zo Ngwa ko Vantu

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Bibeli kuna ku tantera vantu vahanese mbudi zo ngwa ko va kwaawo. Vantu navenye va wpera ku kara no mpito zo ku zuvha mbudi zongwa ezi gareta Jesus.

Velise Zene:Nye ngapi omu nava mu kuga ogu va dira kupura? Ngapi omu nava mu pura, awo va hana kuzuvha rumwe Mbudi zendi? Ngapi omu nava zuvha, opo pwa hana muudisi? Vantu omu nava udisa-udisa, awo va hana kuvatuma? Moomu lya tanta etjangwa asi, Ee, uwa musu womudingu gwava ava udisa Mbudi zoNgwa! (Varoma 10:14-15)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Paurusa kwa kere murongi no muudisi ga divikwire unene. Me sanseko eli, Paurusa kwa udisire mbudi zongwa. No nkango da Karunga yizo Mbudi zongwa ezi ga harera Karunga vantu navenye va kare melikwatakano kumwe nazo. Ose kuvhura tukareni meli kwatakanano ku mwe na Karunga morwa Jesus ga fira no nzo detu.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Makura masiku Paurusa ta mono emoneko asi Mumakedoniya ana ya mu sikamene a mu likwambere asi; Ruta omu moMakedoniya, o ya tu kwafe! Ga mona nye ngoso olyo emoneko, makura tatu katuka tu ze koMakedoniya, yeeyi ose twa yi divire nawa-nawa asi Hompa ana tu zigida, tu ka va udisire Mbudi zoNgwa. Ano eyi twa tunda moTorowasa, tatu gendi zomomema tu vyukilire koSamoterake. Eyi kuna kusa, tatu zi koNeopolisi. Twa tunda opo, tatu zi koFilipi, sitata sosinene soruha oro rwaMakedoniya, sepangero lyoVaroma. Mezuva lyEsabata, tatu tundu mositata tu ze kevega lyokomukuro eli twa gazarere asi pamwe yiko ava kandererere. Makura tatu hingire, tu uyunge novakadi ava va pongere po. Mukadi gumwe Lidiya, ogu nga kerere Karunga, murandesi gomakehe gomegeha gopulipuli gomositata saTiyatira, ta purakene, Hompa makura ta zegurura mutjima gwendi, a kwate egano lyeyi ana kuuyunga Paurusa. Ano apa ga pwire kumukuhwa kumwe nava vembo lyendi, ta tu kondjesa asi; Nsene muna mono nge sili asi na pura mwaHompa, ya tu zeni mu ka kare membo lyange. Ta tu sininike. (Yovapositoli 16:9-15)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 10:7-8; Mateusa 28:19-20; Marukusa 16:15; Varoma 1:16-17; 1 Vakolinte 2:1-5)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Bibeli kuna ku tanta asi ava kwa ma Jesus kwa va zigida asi va tantere va kwawo zawo mudi zo ngwa ezi asi nkenye ogu kuvhura kukara nelikwatakano kumwe na Karunga

HANESENI MBUDI ZO KU KUHAMENA KWA JESUS

SIRONGWA

3-6

Vantu wo va Nzi kuna Lirongikidire Kuzuvha Mbudi zo Ngwa

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa tente asi muzangu munzi unene nye va rugani va sesu. Ko veli vantu wova nzi vana kundindira mo kizuvha yo ku hamena kwa Jesus Kristusa. No nkwami da Kristusa vahepa nye ku gavhera Mbudi zo Ngwa mo vantu na venye.

Velise Zene: Nye ngapi omu nava mu kuga ogu va dira kupura? Ngapi omu nava mu pura, awo va hana kuzuvha rumwe Mbudi zendi? Ngapi omu nava zuvha, opo pwa hana muudisi? Vantu omu nava udisa-udisa, awo va hana kuvatuma? Moomu lya tanta etjangwa asi, Ee, uwa musi womudingu gwava ava udisa Mbudi zoNgwa! (Varoma 10:14-15)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesusa kwa geve no mpango ko va rongwa vendi asi ngapi omu na gavera no ku udisa Mbudi zo Ngwa.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Eyi ya pwa oyo, makura Hompa ta horowora hena nomurongo ntano-nambali, ta va tumu vavali-vavali komeho zendi kwankenye sitata nankenye evega eli ga tumbwire. Age ta va tantere asi; Muzangu munzi, nye varugani vasesu. Kanderereni nye Hompa gomuzangu, a tume varugani momuzangu gwendi. Zendeni! Tareni, ame kuna kumutuma ngwendi nonzwigona mokatji komambungu. Mwa ha lisimbira ndyato zoyimaliva ndi ndyato zomorugendo ndi nonkaku, one hena nokumorora si muntu monzira. Muna kuza monzugo, tanko tomu morora. Nsene si muntu gombili, mbili zeni tazi wiza pwendi. Nsene yimo sa, mbili zeni tazi mu tengwire nyamweni. Tomu kara monzugo zoozo, tomu li oku tomu nu eyi vana kumuzumbura, yeeyi murugani kwa fira kugwana mfeto zendi. Mwa ha ka genda tunda kambo zende kambo. Nkenye sitata esi ngomu ka hwilira, nye tava mu tambura, lyeni eyi vana kumuzumbura. Tomu verura vaveli ava muna kugwana mo, one tomu va tantere asi, Untungi waKarunga una kara pepi neni." (Rukasa 10:1-9)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Jesaya 6:8; Mateusa 9:35-38; Johanesa 4:35-38; Vagaratiya 6:9-10)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Ose kwatu pa Mbudi Zongwa ze Udiso. Twa kara nye po pa wa mo kuzi hanesera mouzini owu watu kundurukida.

KUHARA KARUNGA

SIRONGWA

3-7

Elikwatakano kumwe na Karunga yiso Sininke so Mulyo Unene

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa hundilire no nkwami dendi dirugane yininke yoyi nzi. Somulyo unene po so ku kara melikwatakano kumwe na Karunga.

Velise Zene: Ano o hare Homba Karunga goge nomutjima goge nagunye, nomwenyo goge nagunye nonondunge doge nadinye nononkondo doge nadinye . (Marukusa 12:30)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Maria na Malita kwa kere no nkwami da Jesus ntani awo kwa kere melikwatako kumwe lyewa nendi.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Morugendo rwawo oJesus novarongwa vendi kwa wizire momukunda gumwe. Makura mukadi gumwe, edina lyendi Malita, ta mu tambura membo lyendi. Age kwa kere namunwazina gomukadi, edina lyendi Mariya. Age kwa hingilire ponompadi daJesus a purakene nonkango dendi. Nye Malita age kuna kuviyauka a wapaika nayinye. Makura ta wiza, ta ya sikama po, ta tanta asi; Homba, nani nokuyifira si mbili, eyi ana sigi nge ogo mumbyange, ni rugane nyamelike? Mu tantera nye a ya kwafe nge! Nye Homba ta mu limburura asi; Malita, Malita, yinzi ono lipakere sinka, ove hena ono piyagana. Nye sininke simwe po yiso sohepero. Mariya kuna horowora po age ruha roruwa, oru ngava dira kumugusa." (Rukasa 10:38-42)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 11:28-30; Johanesa 14:15; Rukasa 6:47-49; Vafilipi 2:12-13)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Sipango so mulyopo esi ga pangere Jesus sesi asi Tu muhare no no mutjima detu na dinye, no mwenyo gwetu na gunye, no magano getu nagenye no no nkondo detu nadinye.

KUHARA KARUNGA

Kudiva Musita go Muwa

SIRONGWA - Wapaika Evhu

No nkwami da Kristusa va hepa kuhara Kristusa mwa kenye nkareso zawo. Po kuhara Karunga mwa nkenye nkareso zetu twa kona ku divha Karunga.

Velise Zene: Ano o hare Hompa Karunga goge nomutjima goge nagunye, nomwenyo goge nagunye nonondunge doge nadinye nononkondo doge nadinye . (Marukusa 12:30)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa fatwilire asi no nkwami dendi kwa kara ngwendi no Nzwi morwa no Nzwi ku kwama Musita gwado.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Jesus ta va tantere hena asi; Yosili nina kumutantera; nyame evero lyokononzwi. Navenye ava va hovere komeho zange yiwo vawidi novahokoli, yiyo evero. Nkenye ogu ana kuhwililira mwange, ta paruka. A ninke nye ga hwilira mo, age ga pwaga mo, makura maliro ta ga gwana. Muwidi kapi a gendere yininke peke, ntundi kuvaka nokudipaga nokuhangura. Ame kwa wiza asi va kare nomwenyo gokusikilira mo. Ame nyame musita gomuwa. Musita gomuwa kufira nonzwi dendi. Nye murugananimfuto ogu ga hana si musita gosili, ogu ga dira kuweka nonzwi, ntene ta mono sikasama tasi wiza, ta sigi nonzwi a duke, ano sikasama tasi di kwata, si di haraganese. Age kuduka morwa mfuto ga kerera po, nye nonzwi kapi a di pakere mbili. Ame nyame musita gomuwa. Moomu ga diva nge Tate, name na diva Tate, yimo hena na diva edi dange, nedi dange da diva nge. Ano ame tani fire nonzwi dange." (Johanesa 10:7-14)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mapisarome 23; Mapisarome 100; Mateusa 9:35-36)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Nsene tu diva Karunga, ose tatu vhuru kumuhara.

KUHARA VA KWENENI

SIRONGWA

3-9

Kuparuka Kumwe no Vakweneni one no Nkwami da Kristusa

SIRONGWA - Wapaika Evhu

No nkwami da Kristusa kuva zigida asi Ngereka. Homba ku ndindira asi Ngereka zi tunge mou kumwe.

Velise Zene: Sauvali sa hura po sesi asi, O hare mukweni moomu wa lihara nyamoge. Kutupu hena sipango esi sa pitakana eyi. (Marukusa 12:31)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Va Mpitisi wo pa Mpepo ava va patanesere Jesus kwa tanterere va gendesi wo Ngereka asi vaha uyunga ndi va ronge yuma yokuhamena kwa Jesus. Ngereka yipo zapaparere Karunga yi po zi kare ne kumbururo lye wa.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

"Apa ngesi Homba, tara nye nontugumuko dawo, ove o kwafe vakereli woge, va udise nonkango doge nomupampi nagunye. Ano gonona kuwoko koge ku veruke, ano yidiviso noyitetu yi horokere medina lyomukereli goge gokupongoka Jesus. Awo kwa mana tupu kukanderera, makura evega eli va pongere tali kankama, awo navenye tava zura Mpepo zoKupongoka, makura tava udisa nonkango daKarunga nomupampi. Mbunga zovapuli kwa lizire mutjima gumwe, nagumwe si nga tanta asi, Eyi emona lyange, nye nayinye kwa yi pakererere. Vapositoli ngava gava nomupampi gomunene umbangi wokuhamena epinduro koufe lyaHomba Jesus, ano nkenda zonene kwa kere nanavenye. Ano pokatji kawo nagumwe si ga hepere po, morwa navenye ava va kere nomapya nomambo, kwa yi randesere, ano eyi ya tundire mo, makura tava yi retere vapositoli. Awo kwa yi gawinine, nkenye ogu tava mu pe pohepero zendi. (Yovapositoli 4:29-35)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

Varoma 12:3-21; 1 Vakolinte 12:12-31; 1Vakolinte 14:26; Vaefeso 4:1-16)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Ose kuna kutu zigida tu kare mou kumwe umwe no va kareli vapeke va Kristusa.

OMUHARE VA KWENENI

SIRONGWA

3-10

Kukara Uzera wo mo Uzuni

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwapangerere va rongwa vendi va kare neharo lyo vantu. Va Kriste kuna kuva zigida varete mbudi zehuguvharo no mbili mo uzuni. Va Kriste kuna kuva pangera va likide nohepwe eharo lya Karunga.

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Bibeli kutu ronga tu hare vamu sinda vetu. Muli rongi gumwe go matjangwa kwa pulire Jesus asi yilye musinda zendi. Jesus yipo gamu kumbwilire ne sanseko lyo ku hamena mupristeli, mu Levitusa, nomu Samariya. Va Levitusa nova Pristeli kwa kere vantu ava ngava kwama yo pa mpepo unene. Ano va Samariya kwa kere vantu ava nga va dilire kuli zhuka mudiro no muhoko gwa Jesus.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Velise Zene: Jesus ta mu limburura asi; Mugara gumwe kwa tundire koJerusarema, a ze koJeliko. Makura ta ka litwa movamahaka. Awo kwa mana tupu kumuhutura, tava mu toona, makura tava mu sigi, age kamwenyogona mo. Pana kuninka tapa ya piti mupristeli gumwe, ta ka mu mona, makura tamusigi tapi takana aka ze, gumwe nage ta wiza po opo pevega, ana kumumona, ta zapuka ta ka pita. Ano Musamaliya gumwe nage ga gendere nzira ozo, ta ya mu gwana. Ano apa ga mu mwene, ta mu retere nkenda, ta mu zire, makura ta dingi yironda yendi oku ta tjire po magadi novhinyu. Makura ta mu rondeke ponkutira zamwene, ta mu twara kohotera, ta ka mu veda. Kuna kusa, makura ta gusa mo tumaliva tuvali tosisiliveli, a tu pe mwenyahotera, ta mu tantere asi; Mu pakera mbili. Nsene ngaku kamba hena yimwe, ngani ya yi futa apa ngani tengura. Koge ove omu ono kugazara, pwava vatatu, yilye po mukwawo zogo va rwadekere vamahaka? Mulirongi gomatjangwa ta limburura asi; Googu ga mu filire nkenda. Jesus yipo nye ga mu tanterere asi; Zende, nove o ka yi rugane." (Rukasa 10:30-37)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 5:14-16; Johanesa 13:34-35; 1 Vakolinte 13; Vaefeso 4:1-3; 1 Johanesa 3:16-18; 1 Johanesa 4:7-12)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Nsene tupakera mbili va hepwe, ose kuna kulikida eharo lya Karunga lyo vantu. Ose kulikida eharo lyetu mwa Karunga mo kupakera mbili va kwetetu.

KUTURA VA RONGWA

SIRONGWA

3-11

Liseni no Nzwi dange

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Eharo Iya Karunga kutu korangenda tu deure no kufira mbili va puli va kwetu.

Velise Zetu: Kareni vasita wosiunda saKarunga esi ga mu pa, si takameseni neharo, moomu ga yi mu harera Karunga, nye kapi komusininiko. Omu rugane yirugana yeni, kapi morwamfuto za nyata, nye neharo lyewa lyokurugana. (1 Peturusa 5:2)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Kapi pwa pitire siruwo sosire kutunda apa Jesus vamu panparere kosilivindako napa ga pindukire koufe. Ezuvha limwe nghura-nghura zonene Jesus ta gwana va rongwa vendi awo kuna ku huga.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Jesus ta va tantere asi; Wizeni, mu ya lihake.. Povarongwa vendi nagumwe si ga lidivire momeho, a mu pure asi; Nyovele? Yeeyi va divire asi, Homba. Jesus ta wiza ta gusa mungome, ta gu va pe, nonomfi nado ngosikwawo. Oru kwa kere rwautatu, oru ga monekere Jesus povarongwa vendi kutunda kevhubuko lyendi koufe. Ano apa va mene kulihaka, Jesus makura ta pura Simoni Peturusa asi; Simoni zaJohanesa, wa hara nge kupita omu va hara nge ava? Age ta mu limburura asi; Nhi, Homba, wa diva asi ame na ku hara." Age ta mu tantere asi; Lisa nonzwigona dange. Ta mu pura hena rwauvali asi; Simoni zaJohanesa, enye wa hara nge sili? Age ta mu limburura asi; Nhi, Homba, wa diva asi ame na ku hara. Age ta mu tantere asi; Kunga nonzwi dange. Age makura ta mu pura rwautatu asi; Simoni zaJohanesa, nye wa hara nge sili ndi? Peturusa makura ta guwu, yeeyi ga mu pulire rwautatu asi, Wa hara nge? Makura ta mu tantere asi; Homba, ove kwa diva nayinye, wa diva hena sa, asi na ku hara. Jesus ta mu tantere asi; Lisa nonzwi dange." (Johanesa 21:12-17)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 28:19-20; Yovapositoli 20:28; 1 Vakolinte 9:16-18; 1 Vatesaronika 5:11; 2 Timoteusa 2:2; 2 Timoteusa 4:2-5)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwatanterere no nkwanii dendi di kare no va rongwa vado. Kukara no varongwa ku tanta asi tatuli kwatesa moku ronga vapuli yipo asi va kure melikwatakano kumwe lyawo na Karunga.

KUTURA VA RONGWA

SIRONGWA

3-12

Jesus Kumwe nose ana Kara apa tuna Kutura Varongwa

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa hara vantu navenye unene sili yi po ga pulire no nkwami dendi moku tura vantu na venye va kare va rongwa vendi. Jesus kwa tumbwidilire vapuli asi age nga kara kumwe nawo apa ngava za vaka ture vantu vakare varongwa va Jesus.

Velise Zene: Kareni vasita wosiunda saKarunga esi ga mu pa, si takameseni nehare, moomu ga yi mu harera Karunga, nye kapisi komusininiko. Omu rugane yirugana yeni, kapisi morwamfuto za nyata, nye neharo lyewa lyokurugana. (1 Peturusa 5:2)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko. Jesus kwa mu pamparere ko silivindakano no ku mutura mo ntoko ure wo mazuvha ga tatu. Varongwa vendi kwa no ngwenene asi ntoko omu va tulire simpu sa Jesus mu porongwa zina kara.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Varongwa murongo nagumwe kwa zire koGalireya kondundu ezi ga va tantere Jesus va ze ko. Apa va mu mwene, tava mu tongamene, nye vamwe kwa mu singanyekere. Jesus ta va hedere, ta va tantere asi; Nonkondo nadiye demeguru nedi depevhu nyame va di pa. Yipo nye nomu zira konomuhoko nadiye, mu ka di ninke di kare varongwa vange, mu ka di kuhwire medina IyaGuhwe neli IyoMuna neli IyoMpepo zoKupongoka. Ka di rongeni, di ka limburukwire nayinye eyi na mu rekeru. Tareni, ame neni ngani kara dogoro nokouhura wouzuni." (Mateusa 28:16-20)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Johanesa 14:15-17; Yovapositoli 2:42-47; 2 Timoteusa 2:2; Vahebeli 13:5-6)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwa pangerere varongwa vendi vaze vaka ture varongwa. No nkwami da Kristusa kuna kuva zigida va rongwe va puli wova pe yipo va kure mediwo neme puro mwa Kristusa.

KUTURA VARONGWA

SIRONGWA

3-13

Kupameka noku Korangenda va Puli

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Ngo va puli natuvenye twa hepa ekorangedo ne pameko mepuro lyetu. Ngo va hameni me pata lya Karunga, twa hepa kuli deura no kuli korangenda nyamwetu.

Velise Zene: Kareni vasita wosiunda saKarunga esi ga mu pa, si takameseni neharo, moomu ga yi mu harera Karunga, nye kapisi komusininiko. Omu rugane yirugana yeni, kapisi morwamfuto za nyata, nye neharo lyewa lyokurugana. (1 Peturusa 5:2)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Paurusa na Baranabasa kwa zire tunda doropa vaze doropa mo ku gavhera mbudi zo ku hamena Jesus.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Nye apa va mu umbilikidire varongwa, ta pinduka a ze mositata. Kuna kusa, makura tava zi naBaranabasa koDerube. OPaurusa naBaranabasa kwa udisire Mbudi zoNgwa moDerube, tava gwana varongwa wovanzi, makura tava tengura nye koLisitira nokolkoniya nokoAntiyokiya. Awo makura tava koreke nomutjima dovarongwa, tava va korangeda va kare mepuro, tava tanta asi; Mokuza moUntungi waKarunga, nyose kupita momaudigu gomanzi ntani. Awo makura tava va horowere vakurona wombungakriste mwankenye mbungakriste. Vana kumana kukanderera nokudilira, tava va tura kosipara saHomba ogu va pura. (Yovapositoli 14:20-23)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Yovapositoli 2:42-47; Yovapositoli 11:25-30; Yovapositoli 5:30-41; Yovapositoli 18:23; 1 Vatesaronika 5:13-15)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Mo kukara me puro varongwa va Kristusa vahepa kuli koreka no kuli korangeda vene na vene.

ETARA TARA

Usili wo Hepero

"Makura ngomu kwata egano usili, awo ngau mu zowora."
(Johanesa 8:32)

Yirongwa:

- 4-1 Karunga.....Epenuno 62**
Karunga Gumwetupu ga Karako
- 4-2 Jesus.....Epenuno 63**
Jesus Munwa Karunga
- 4-3 Mpepo zo Kupongoka.....Epenuno 64**
Varongwa va Jesus va hepa Mpepo zoku Pongoka
- 4-4 Eharo neli Gusira-Gusiropo.....Epenuno 65**
Jesus kwa Wizire aya Likide Eharo neli Gusira-Gusiropo
- 4-5 Ehungameko ko Sipara sa Karunga.....Epenuno 66**
Kudimburura asi kapi atu Sikisiliremo omu ga tu Harera Karunga
- 4-6 Untungi wa Karunga.....Epenuno 67**
Kumu Hampukurura rwa Uvali pa Mpepo
- 4-7 Bibeli.....Epenuno 68**
Usili wa Karunga uwu va Tjanga
- 4-8 Ngereka.....Epenuno 69**
Nonkwami da Kristusa adi Paruka mou Kumwe
- 4-9 Uzera womo Uzuni.....Epenuno 70**
Ntarero zou Zera wa Kristusa
- 4-10 Eternity.....Epenuno 71**
Narunye na Karunga ndi Narunye mo Runyando
- 4-11 Mupanguli.....Epenuno 72**
Jesus Kristusa nga Pangura Vantu na Venye
- 4-12 Murarero gwa Karunga go Kupongoka.....Epenuno 73**
Mulyo go ku Diworoka asi Kristusa kwa Fira no Nzo Detu
- 4-13 Ekuho.....Epenuno 74**
Kutongonona Epuro mwa Kristusa mo Mbunga

KARUNGA

Karunga Gumwe tupu ga Karako

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Karunga gumwe tupu gakarako. Mo Bibeli yimo atu zuvhuri asi Karunga yige yilye ntani asi yinke gahara. Bibeli kufaturura asi va Kriste kutongamena Karunga gumwe tupu nsene otongamena karunga gwape kuna dini nye Karunga gousili.

Velise Zene: Jesus ta limburura asi; Sipango sosinene po yiso esi asi, Israeli, purakena Homba Karunga gwetu, yige Homba gelike a huru. (Marukusa 12:29)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Paurusa kwakere gumwe muzuvhisi gomu nene goku hoverera. Ezuvha limwe Paurusa kwa zuvhisi mbudi ko vantu zo kuva tantera Karunga gumwe tupu ahuru. Vantu womo sitata kwapongere vapurakene eyi gau yungire Paurusa.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Paurusa makura ta ka sikama komeho zosigongi soAreyopagi, ta tanta asi; One Vaatena, ame na mu mono asi one vakereli wovakarunga nawa-nawa. Yeeyi moyigendagura yange mositata ni tare mavega geni gokupongoka, na gwana sizambero simwe esi va tjanga asi; SaKarunga gokudira kudivikwa. Ano ogu omu fumadeke one mwa hana kumudiva, yige nye nina kumuudisira. Karunga ogu ga sita uzuni neyi ya kara mo nayinye, Homba geguru nevhu, kapi a kara monontembeli edi va tunga nomawoko. Age hena kapi aga mu rukanene mawoko govantu ngwendi gogu asi yuma ga hepa, morwa age yige a pe nayinye mwenyo nomunku noyininke nayinye. Age yige ga panga asi nomuhoko nadinge depevhu nalinye di tunde momuntu gumwe tupu, age ga panga nare yiruwo nonomururani domauhingiro gawo. Kwa yi rukanena asi va papare Karunga, mpamwe ngava mu gwana va mu gume, mpili ngomu ga dira kukara ure nose natuvenye. Yeeyi Mwendu yimo twa kerera nomwenyo, tu ligumagure. Moomu gwa tanta mutango gweni gumwe asi; Yeeyi nose ekoro lyendi. Ano moomu asi nose kwa tundilira kwaKarunga, kapi hena twa fira kuhamesera sihiwa saKarunga kongorodo nosisiliveli ndi kemanya, ndi asi kwa fana efano eli ga hongamuntu kounkurungu nokonondunge dendi. Karunga ana yi mana ko nye yiruwo youpofu, ntaantani kuna kurawira nye vantu navenye asi va litezurure. Yeeyi age ga tokora ezuva eli nga pangwisisa uzuni mouhungami koMugara ogu ga horowora. Age ga horwera navenye usili weyi pokumupindura koufe." (Yovapositoli 17:22-31)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Genesis 1:1; Deuteronomium 6:4-5; Marukusa 12:32; 1 Timoteusa 2:5-6; IyaJohanesa 1:8)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Karunga gumwe tupu gousili gakarako. Twakona kutakamesa asi kapi tuna kutongamena yi karunga yepuko.

JESUS

SIRONGWA

4-2

Jesus Munwa Karunga

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwakere meguru kumwe na Karunga komenho awize po ntunda zevhuw. Jesus yige gelike munwa Karunga. Ko nyima zo nomfa ne vhumbuko lyendi koufe, Jesus kwa tangura ko guhwe meguru. Mo kuzhuva no kutongamena Jusus omu twafira kumu tongamena, twa kona kudiva asi Karunga guhwe na Jesus vamwetupu.

Velise Zene: Nayinye eyi kwa horokerere asi di sike mo nonkango edi ga uyungisisire Homba muporofete asi; Tara, mukadona nga kara nezimo, ta hampuruka muna gomugara, ugu ngava ruka Imanuwere, kutanta asi Karunga kumwe nose. (Mateusa 1:22-23)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Mo ma simwitili na genye, vantu vanzi gatumine Karunga vava divise asi Jesus ezuvha limwe nga wiza. Vantu ava kwava tumbwire asi va porofete. Mosesa na Eliya vaporofete ava va kereko nomvhura dononzi komenho Jesus awize ko ntunda zevhu.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Eyi pa pita mazuva gatanonlimwe, Jesus makura ta gusa oPeturusa novantu namumbyendi oJakopo naJohanesa, ta va twara kondundu zonde kompengi. Makura ta lisitunuka komeho zawo. Sipara sendi kwa paimine ngwendi ezuva, ano yikoverero yendi tayi zere tooto ngwendi site. Va tara ko, oMosesa naEliya vava, nendi vana kuuyunga. Peturusa makura ta lizugumine mo, ta tanta asi; Homba, tuna wapeke kukara po. Nsene ono hara, ninka tu tunge marutambo gatatu, rumwe roge, rumwe rwaMosesa, ano oru rukwawo rwaEliya. Haga za mokuuyunga, va tara ko, eremo lyokupaima tali va kara keguru, makura meremo omo tamu tundu nye ezwi asi; Ogu yige Munwange ugu na hara, ga za nge komutjima, omu mu zuvhe. Ano varongwa eyi va zuvha ngoso, makura tava gu kawomba, tagu va pwaga unene. Jesus makura ta wiza, ta va nyungu ta tanta asi; Katukeni, gwa ha mu pwaga. Vena va kankuke, nagumwe si vana kumona, Jesus googo a huru. (Mateusa 17:1-8)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi (Johanesa 1:1-5; Johanesa 3:16; Vafilipi 2:5-11; Vakorosi 1:15-20; Vakorosi 2:9; Vahebeli 1:1-3)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus no Guhwe meguru vamwe tupu. Jesus Karunga.

MPEPO ZO KUPONGOKA

No Nkwami da Kristusa da Hepa Mpepo zo Kupongoka

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa rongere varongwa vendi asi elikwatakano kumwe no mpepo zokupongoka hepero unene. Jesus kwali kwete kumwe no mpepo zoku pongka. Mpepo zo Kupongoka kuzitumbura asi Muvateli nga pitisira wo ku kwama Jesus mo usili. Mpepo zo Kupongoka hena kugava no nkondo ko va Kriste. Ko vapuli va neina elikwatakano eli hepero unene.

Velise Zene: Ano nyame ngani hundira Tate, a mu pe Mukwafi nagepeke, nga ya kare neni narunye, Mpepo zoUsili ezi wa ha vhuru kutambura neyi hena wa dira kuzidiva, nye one mwa zi diva, yeeyi za kara pweni, azo hena mwani za kara. (Johanesa 14:16-17)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Zimwe zo no mpangera doku hulilira edi ga geve Jesus kova rongwa vendi kwakere zo ku ndindira Mpepo zo Kupongoka. Mo ku limburukwa,mbunga zo nene zo vantu kwapongere mo Jerusarema va ndindire. Ko nyima zo mazuvha ngo ngandi, Mpepo zo Kupongoka kwa wizire pwava va pongere.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Apa lya sikire mo ezuva lyoPentekoste, awo vapuli navenye kuna pongo pamwe tupu. Va liharuka ko, meguru tamu tundu sipupiro somuhagaro ngwendi ekundungu, makura tasi zwiida nzugo nazinye ezi va hingilire. Makura tava mono ngwendi maraka gomundiro, aga gana kulihangura, nkenye ogu tali mu tembere limwe. Navenye makura tava zura Mpepo zoKupongoka, tava tameke kuuyunga maraka peke-peke, moomu za va pererere Mpepo eyi nava uyunga. Ano moJerusarema mwa kere Vajuda, vantu wovahungami ava va tundire monomuhoko nadinge douzuni. Apa sa zuvhikire esi sipupiro, mbunga zonene zovantu tazi pongo. Makura sitetu tasi va gwana, morwa nkenyogu kwa lizuvhilire ko ruuyungo rwamwene. Navenye tava tetuka oku guna va pwaga, makura tava tanta asi; Navenye ava vana kuuyunga kipasi Vagalireya nani? Omu tuna kuninka no, nkenye ogu kuna kuvazuvha meraka lyamwene lyosirongo somvharerwa? Vapareti noVamede noVaerami nava va kara moMesopotamiya nomoJudeya naKapadokiya naPontusa naAsiya, womoFiligiya naPamufiliya, womoEgipite nava womonomukunda daLibiya, edi da hamena koKirene, noVaroma nava va lihamesa koVajuda, Vakereta noVaarabiyakuna kuvazuvha momaraka getu, omu vana kuuyunga yirugana yoyinene yaKarunga! Navenye kwa tetukire, tadi va tororoka, nkenye ogu kuna kutantera mukwawo asi; Yinke nayi kara eyi? Nye vamwe tava paya vapuli asi; Owo kuna gwana mo movhinyu zontovara! Makura Peturusa ta sikama novakwawo vena murongo nagumwe, ta ziguruka, ta va tantere asi; One Vajuda vakwetu nava mwa kara moJerusarema namuvenye, purakeneni nonkango dange, mu kwate egano lyei nina kumutantera. Ava vantu kapi vana korwa moomu muna kuvagazarera, amesi simpe ngurangura zovili zautano-naune. Nye eyi yiyo ga uyungire muporofete Jowera asi; Karunga kutanta asi; Momazuva gouhura ngani poomwena Mpepo zange kovantu navenye. Vana veni wovagara nava wovakadi ngava pumba, vadinkantu veni ngava mona yimoneko yokutetukisa, ano vakurupe veni ngava rota nonzodi." (Yovapositoli 2:1-17)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Rukasa 11:13; Johanesa 16:13; Yovapositoli 1:8; 1 Vakolinte 12:7-11; Vagaratiya 5:16)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

No nkwami da Jesus doku hoverera kwa tulire sidiviso mou zuni uwu vakere morwa awo kwa va zwidire Mpepo zo Kupongoka. Pwa neina, ngwendi no nkwami da Kristusa da nare, twa hepa Mpepo zo Kupongoka.

EHARO NELI GUSIROPO

Jesus kwa Wizire aya Likide Eharo neli Gusira-Gusiropo

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa likidire eharo ne gusiropo lya Karunga ko vantu navenye. Ngo va sikuli va Kristusa, twa hepa nose kulikida eharo ne gusiropo lya Karunga ko vantu navenye.

Velise Zene: Sipango sange sesi asi, omu lihara-hare moomu na mu hara ame. (Johanesa 15:12)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Apa ga kereko Jesus, vantu kwa kere mepangero lyo no veta da Mosesa. Moma simwitili, Jesus kwalikidire vantu nzira zo mpe zo ku kara mo rupe rwe haro nokuligusira-gusirapo.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Ngurangura zonene ta zi hena montembeli. Ano mbunga nazinye tazi wiza kwendi. Age ta hingire makura ta vareke kuvaronga, Ano valirongi womatjangwa noVafalisayi tava reta kwendi mukadi gumwe ogu va kwata moruhonda, makura tava mu tura mokatji kawo. Makura tava tantere Jesus asi; Murongi, mukadi ogu kuna mu kwata moruhonda rwenerwene. Mosesa kwa tu tantera moVeta asi, vakadi vangesi kuvadipaga nomamanya. Ove koge ngapi nye? Eyi kwa yi tantere va mu rave, asi va gwanene po yuma yokumuhetesa. Makura Jesus ta nyongama, ta tjanga nonyara zendi pevhu. Awo tava kovekeda kumupura. Age makura ta kankuka a va tantere asi; Ogu ga pira nzo mokatji keni, yige na hova kumutoona nyongama hena a tjange pevhu. Awo apa va yi zuvhire, mazwi gomonomutjima dawo taga va pe usima, makura tava womboroka po gumwe-gumwe, muhowo vanamakuto. Ano Jesus ta hupu po gelike nomukadi ogu ka sikama mokatji kawo. Ano Jesus apa ga kankukire, age ga hana kumona po muntu nagepeke, ntudi googo mukadi gelike, makura ta mu tantere asi; Mukadi, ava vaheti woge tantere asi; Mukadi, ava vaheti woge tantere asi; Mukadi, ava vaheti woge kupi vana kara? Nagumwe si ogu ana ku pangura? Age ta tanta asi; Hawe, nagumwe si, Tate. Jesus ta mu tantere asi; Name si kapi nani ku pangura. Zende, nye kutunda apa wa ha ka zona hena." (Johanesa 8:2-11)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Johanesa 15:12-17; 1 Johanesa 2:8-11; 1 Johanesa 3:16; 1 Johanesa 4)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kware sihonena so kuwaperera salikidire eharo neli gusiropo. Nsene ose no nkwami da Kristusa twahepa kulikida eharo neli gusiropo ko vantu navenye.

EHUNGAMEKO KO SIPARA SA KARUNGA

SIRONGWA

4-5

Ku Dimburura asi kapi atu Sikisiliremo omu gatu Harera Karunga

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Vantu navenye kapi ava sikisamo omu gayi harera Karunga. Kapi tatu vhuru kuliwapeka nyamwetu moku rugana yoyiwa tupu. Twa kona kudimburura ukaro wetu wo no nzo no kupura Karunga atu fire nkenda. Nsene tupura Karunga atu fire nkenda, ngava tu hungameka kosi para sendi.

Velise Zene: Yeeyi navenye kwa zona, makura uyerere waKarunga yiyo va u pira ... (Varoma 3:23)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa simwitilire esanseko lyo vagara vavali. Gumwe kwa kere mpitisili go pampepo nga va tumbura asi mu. Ano mukwawo kwakere mufutisi gomutero ogu va nyengere vantu. Mesanseko eli, mo kuku hungameka ko sipara sa Karunga kuna tanta nye asi Karunga kwa dongwenenepo nonzo do mugara ogu.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

"Vagara vavali kwa kandukire kontembeli va ka kanderere, gumwe Mufalisayi, ano mukwawo mufutisi gomutero. Mufalisayi ta sikama a likerere, makura ta kanderere yokuhamena kwamwene asi, Karunga, tani ku pandura, yeeyi ame kapi na fana vantu peke-vamahaka novanayimpempa novahondedi, ndi ngwendi gogu mufutisi gomutero ogu. Ame kudilira nondya ruvali mosivike, ame hena kugava yiumurongo yeeyi ani gwana nayinye. Muteresi age kwa sikame ure nakauke, nekeguru si kapi ga here kutara ko, nye ta litoona ponturo, ta tanta asi, Karunga, fira nge nenda, ame munanzo! Ame tani mu tantere asi, ogu gokuhulilira kwa zire kembo lyendi age ana hungama, kupita gwina gomuhowo. Yeeyi ogu a linenepeke mwene, kumununupika, ano ogu a linunupike mwene, kumunenepeka." (Rukasa 18:10-14)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Varoma 3:24; Varoma 4:4-5; Varoma 4:25; Varoma 5:1-2; Varoma 5:8-10; Varoma 10:10; Jakopo 2:20-26)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Vantu navenye vana nzo awo va hepa ehungameko. Ehungameko ku tameka nsene tu dimburura asi kapi atu sikisamo omo gatuharera Karunga tuparuke ntani tupure Karunga atu fire nkenda. Karunga gelike goku vhura kutu hungameka.

UNTUNGI WA KARUNGA

Ehampukururo Iyo pa Mpepo

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus nkeye apa ngauyunga untungi wa Karunga. Untungi wa Karunga yilyo epangero Iya Karunga. Ava wo ku kwama Kristusa yi wo va na mvharerwa wo untugi wa Karunga. Kwato gumwe go kuvhura kumona untungi wa Karunga nsene kapi vamu hampukurura.

Velise Zene: Ogu ana kara mwaKristusa, ogu muntu gomupe, gomukuru-kuru ana haga, yiyo pana tumbire gomupe! (2 Vakolinte 5:17)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Mugra gedina Nikodemusa kwa wizire kwa Jesus aya mupure epuro. Nikodemusa kwa kere mpitisili go pampepo go mulyo unene.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Mwa kere mugara gumwe mokatji koVafalisayi, edina Iyendi Nikodemusa, esimbi limwe IyoVajuda. Age kwa zire kwaJesus masiku, makura ta ka mu tantera asi; Murongi, twa diva asi ove o murongi ga tuma Karunga, yeeyi nagumwe si a vhuru kurugana yitetu ngeyi o rugana, ntudi Karunga a mu kwafe no. Jesus ta mu limburura asi; Yosili nina kukutantera, muntu nokuvhura si kumona Untungi waKarunga, ntudi kuna mu hampurukurura ntani. Nikodemusa ta mu pura asi; Ngapi omu nava mu hampurukurura muntu, age mukurona? A tengwire hena mezimo Iyozina, va ka mu hampurukurure ndi? Jesus ta limburura asi; Yosili na kukutantera, muntu nokuvhura si kuhwilira moUntungi waKarunga, ntudi va mu hampurukurure momema nomoMpepo ntani. Eyi aru reta rutu yorutu, ano eyi azi reta Mpepo yompepo. Ya ha ku tetura eyi na ku tantere asi; Namuvenye ava mu hampurukurure ntani. Mpepo kupepera oku zina hara. Ove to zi zuvhu, nye nokudiva si oku zina tundu noku zina kuza. Nava navenye va hampurukira moMpepo yimo nye. (Johanesa 3:1-8)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Johanesa 18:36; Yovapositoli 1:3; Varoma 6:4; 2 Timoteusa 4:18; 1 Peturusa 1:23; 2 Peturusa 1:11)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwatente asi kwato gumwe goku hwilira mountungi wa Karunga va hana kumu hampurukurura. Jesus kwa tanterere Nikodemusa asi vahepa kumu hampuruka momema no mompepo.

Matajangwa gou Sili ga Karunga

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Bibeli no kango da Kaunga do ku pongoka dono kondo unene. Usili womo Bibeli kuvhura ku tanagura no mutjima detu no magano getu. Bibeli hepero unene azo yizo buke ezi azi tutantere asi Karunga yilye. Bibeli yizo zelike buke ezi zatunda kwa Karunga.

Velise Zene:Nkenye etjangwa, eli za retesa po Mpepo zaKarunga, kwa kara nomulyo gokuronga usili. Alyo kukorangeda nokupukurura nokurongesa uhungami, asi muntu gwaKarunga mokulimburukwa kwalyo, a sikilire mo, age a fire kurugana yirugana nayinye yoyiwa . (2 Timoteusa 3:16-17)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Ko menho Jesus avareke kuronga mbunga, age kwa muhetekere satana. Mehetaiko eli, Jesus kwa demenene mo matjangwa mokulikandura ma hetaiko.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Jesus kwa mu twere Mpepo zaKarunga mosirongo somburundu, a ka mu heteke Muzonaguli. Eyi ga dira kulya mazuva nomurongo ne nomasiku nomurongo ne, makura nzara tazi mu kwata. Muheteki ta heda kwendi, ta ninki asi; Nsenesi o MunwaKarunga, ninka mamanya aga, ga lisitunuke nomboroto no. Nye age ta mu limburura asi; Kwa tjanga va tjanga asi, Muntu kapi a paruka komboroto zelike, muntu kuparuka kwankenye nkango ezi azi tundu mokana kaKarunga. Kutunda opo Muzonaguli ta mu twara kositata sokupongoka, ta ka mu tura keguru lyoruhungu rontembeli. Makura ta mu tantere asi; Nsenesi o MunwaKarunga, vatukira pevhu, yeeyi kwa tjanga asi; Age nga tantera vaengeli vendi va ku kaure, asi o dire kupundura mpadi zoge kemanya. Jesus makura ta mu limburura asi; Kwa tjanga hena asi, Walye o heteke Homba Karunga goge! Muzonaguli makura ta mu twara hena kondundu zonde unene, ta ka mu likida mauntungi gouzuni nomaufuuli gamo. Makura ta mu tantere asi; Nayinye eyi ono kumona ngano nani yi ku pa, nsene o twa nongoro pevhu o tongamene nge. Makura opo Jesus ta mu tantere asi; Zende kwina, Satana, yeeyi kwa tjanga asi, Homba Karunga goge gelike no tongamena no kerera a huru. Makura Muzonaguli ta mu sigi, ano vaengeli tava wiza tava ya kerere Jesus. (Mateusa 4:1-11)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mapisarome 119; Varoma 10:17; Vaefeso 6:13-17; 2 Peturusa 1:20-21; Jakopo 1:21)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwa horowere matjangwa arwanese satana. Nose kuvhura tu horowore matjangwa ngo sirwiso mo ku kandana vanyengi noku kura mepuro.

NGEREKA

Va Kriste ava Paruka mou Kumwe

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus apa ga tundire pevhu atengure ko guhwe meguru, Kwa sigire ngereka ngo mu karelipo gwendi mou zuni. Ngo va sikuli va Kristusa, tutungeni mombili kumwe nova puli vakwetu noku likorangeda mepuro. Ngereka yiro rutu rwa Kristusa, age Kristusa yigo mutwe go ngereka.

Velise Zene: Nye ame tani ku tantere asi, ove nyove Peturusa, ano pemanya eli ngani tunga po ngereka zange. Ano nonkondo dosirongo sovae narumwe si ngadi zi dina. (Mateusa 16:18)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Ko nyima apa gatengwire Jesus ko guhwe meguru napa za wizire mpepo zoku pongoka, muvaru go va puli kwa zerukire usimbu simbu. Awo ngava gwaneke kumwe mo ukareli no kulironga matjangwa kumwe. Vapuli ava ngava pakere mbili va hepwe nova fisi vayava wo. Mbunga zo ngereka zo kuhova mo Jerusarema kwa kere morupe ro no mbunga mbali do kulisiga. Mbunga zimwe zo Ngereka ngava uyunga ru Gereka awo ngava va tumbura asi Hellenistic Jews. Mbunga nkwawo ngava uyunga ru Heberewu ngava va tumbura asi Hebraic Jews. Va positoli mesanseko eli kwa kere va positoli veme puro Iyo va Juda.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Ano siruwo oso awo varongwa nawo vana vhuka. Yipo ya tamekere yivhunguta pokatji koVajuda ava ngava uyunga Rugereka nava womvharerwa. Vena womuhowo ngava tanta asi, vafisavaya va wo kapi ngava va tara eho. Ano owo murongo navavali makura tava pongeke mbunga mudima zovarongwa, tava tanta asi; Kاپisi nawa asi atu sige kuudisa nonkango daKarunga morwakutoporora nondya. Ano one vakwetu, horoworeni mo mokatji keni vagara vatano-navavali wonkedi zongwa, ava va zura Mpepo zoKupongoka nonondunge, tu va ture moyirugana eyi, ose tu kerere ko nye yeeyi yokukanderera nokuudisa nonkango daKarunga. Ozo nkango ozo kwa zi pandere navenye, makura tava horowora mo ava; Sitefanesa, mugara ga zura epuro noMpepo zoKupongoka, naFilipusa naParumenasi naNikorausi goMuantiokiya, mupagani ga litezwilire a lipake Ujuda. Owo yiwo nye va twere komeho zovapositoli vena makura tava kanderere, tava va kambeke mawoko gawo. Nonkango daKarunga makura tadi lihana. Sivaro sovarongwa womoJerusarema, kwa vhukire unene, ano vaprisiteli wovanzi nawo tava tambura epuro. (Yovapositoli 6:1-7)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Yovapositoli 2:42-47; 1 Vakolinte 12:12-28; Vaefeso 2:19-21; Vaefeso 4:14-16; Vahebeli10:25)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Bibeli kohetakanesa Ngereka ngo rutu romuntu. Morutu ro muntu nkenye ruha ro rutu kwakara nosirugana saro ntani nkenye ruha ro rutu rwa hepa maruha makwawo mokuru gana. Va sikuli va Kristusa va hepa nye kusikisamo yitumbukira yawo no kulihameseramo kumwe nanavenye mo Ngereka.

UZERA WOMO UZUNI

Ntarero zo Uzera wa Kristusa

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Ngova sikuli va Kristusa eparu lyetu lyahepa nye ku fana ukaro wa Kristusa. Twa hepa kulikida ko uzini asi Kristusa ngapi omu gafana moukaro owu atu parukisa.

Velise Zene: Nosite seni naso yimo nasi temena vantu, asi ava mone yirugana yeni yoyiwa, ava fumadekere po Guhyeni gemeguru. (Matthew 5:16)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Mbunga zo nene zo vantu kwa pongere kukundurukida Jesus va purakene omu ana kuronga.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

None vanerago, nsene vantu tava mu swaura oku tava mu hepeke, tava mu uyungire yoyidona nayinye moyimpempa- mpempa tupu morwarwange. Omu hafe oku tomu hamberere, yeeyi asi mfeto zeni nene unene meguru. Yimo ngorooro va hepekere sa novaporofete, ava va mu hoverere. One nyone mungwa gouzuni. Ano mungwa nsensi gu hakumpara, kosinke hena ngava gu tovesa? Ago kutupu hena sikwafo, ntudi kooko kuguzugumina ponze, va gu lyatange vantu. One nyone uzera wouzuni. Sitata esi sa kara pondundu, kapi asi hapara. Hena nomuntu si, atura konhi zolyata ramba, kuzitura kontunda, ntani zi temena navenye ava vana kara monzugo. Nosite seni naso yimo nasi temena vantu, asi ava mone yirugana yeni yoyiwa, ava fumadekere po Guhyeni gemeguru. (Mateusa 5:11-16)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 5-7; 2 Vakorinte 4:6; 1 Johanesa 1:7; 1 Johanesa 2:10)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kwarongere vapuli mwendi omu nava vhura kuparuka eparu lyoukaro wo uwa noku rugana yoyiwa.

MWENYO GWANA RUNYE

Narunye na Karunga ndi Narunye mo Runyando

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Eparu kapi ali haga apa atu fu. Ose kutwikira kuparuka mwanarunye. Vantu navenye ngava ka vapangura kukwama eparu eli va parukire pontunda zevhu. Va sikuli va Kristusa ngava ka paruka eparu lyo kukarererapo kumwe nendi. Ava navenye ava dilire ku kwama Kristusa kava ka kara morunyando rwa narunye koure na Karunga.

Velise Zene: Mwa ha yi tetuka eyi, yeeyi siruwo ngasi wiza, apa ngava zuvha ezwi lyendi navenye ava va kara monontoko, makura tava pwaga mo; ava va rugana yoyiwa, va vhumbukire mwenyo gwanarunye, ano ava va rugana yoyidona, va vhumbukire mpanguro. (Johanesa 5:28-29)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa rongere va sikuli vendi kuhamena mwenyo goku karererapo kuruganesa esanseko lyo mugara go ngawo nomu gara go ruhepo.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

"Age makura ta tantere mugara ogo asi; Katuka o ze, epuro lyoge lina ku parura. Vafalisayi vamwe kwa pulire Jesus asi Untungi waKarunga siruwoke ngau wiza. Age ta va limburura asi; Untungi waKarunga, kapi au wiza noyidiviso yokumoneka. Kapi ngava tanta asi, Tara apa! ndi asi, Tara pena! hawe, yeeyi Untungi waKarunga mouli mokatji keni. Jesus makura ta tantere varongwa vendi asi; Mazuva taga wiza, apa ngomu hara kumona nampili ezuva limwe lyaMunwaMuntu, nye kapi ngomu li mona. Awo ngava mu tantera asi, Tareni, gogu! ndi asi, Tareni, gogwina! Mwa ha za ko ndi asi mu va kwame. Yeeyi moomu tupu aru vema ruvadi koyiha yimwe oku lya ka twa eguru, ru ka livete koyiha yikwawo oku lya ka twa eguru, naMunwaMuntu yimo nga kara mezuva lyewizo lyendi. Nye pomuhowo nga nyanda unene, ngava mu zumbe vantu ava vantaantani. Moomu tupu ya kere momazuva gaNowa, nomomazuva gaMunwaMuntu yimo ngayi kara. Awo ngava li oku tava nu, tava kwara, tava va pangere va kware dogoro nekezuya eli ga peramene Nowa memuwato. Makura emukuruhanzo kwa va wizire li va zonagure po navenye. Moomu tupu hena ya kere momazuva gaRoto; awo ngava li oku tava nu, ngava randa oku tava randesa, ngava tapeke oku tava tungu. Nye ezuva eli ga tunda Roto moSodoma, makura endiro nomamanya gomundiro yokutunda meguru tayi va rokere nye yi va veveke po navenye. Nemezuya eli nga horoka MunwaMuntu, yimo ngayi kara ngorooro. Mezuva olyo ogu nga kara peguru lyonzugo, ayo yininke yendi monzugo, ga ha humburuka asi a ka yi hare. Nogu nga kara mepya, kapi nga tengwira eyi ana sigi kembo." (Rukasa 16:19-31)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 19:16-26; Mateusa 25:45-46; Varoma 6:20-23; 1 Vatesaronika 4:13-18)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Natavenye ngatu sikama komenho za Karunga tulimburure omu twa paruka po ntunda zevhu. Kuka paruka moruyiga na Karunga rwa narunye kukwama nye melikwatakano lyetu kumwe na Karunga.

Jesus Kristusa nga Pangura Vantu Navenye

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa wizire po ntunda zevhu aya tengwidirepo elikwatakano lyo vantu kumwe na Karunga. Nga ka tengura hena pevhu aya hagekese yirugana nayinye ya satana noku ya pangura vantu wo va runde, aya va kandwire mo muniro gwa narunye ava vadilire kumu tambura asi age Hompa. Jesus nga ya pandadeka va hundaami meuro lvawo.

Velise Zene: Apa ngazi zuvhika nzigo nezwi lyomuengeli gomunene nomuhagaro gorumbendo rwaKarunga, yipo nye nga wiza mwene Hompa, a tunde keguru. Ava va fira mepuro lyaKristusa, yiwo ngava lihova kuvhumbuka. Makura ntani ngava tu yambura kumwe nawo nose ava ngatu kara tu vanamwenyo posiruwo oso, tu simbagwire Hompa pomaremo keguru, tu gwaneke nendi. Makura ngatu ka kare narunye nendi. Yipo nye nomu likorangedesesa kononkango edi. (1 Vatesaronika 4:16-18)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Mesanseko eli Jesus kuna kutanta omu ngazi karako mpanguro zo vantu ke hagero lyo uzuni.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Yeeyi moomu a pindura Guhwe vafe, a va ture mwenyo, yimo ngorooro naMunwendi a tura mwenyo ava ga hara. Mwene ko Tate nagumwe si a pangura, nye mpanguro nazinye kwa zi gava koMuna, asi va fumadekere po Muna navenye, moomu ava fumadeke Guhwe. Ogu a dili kufumadeka Muna, naGuhwe si ogu ga mu tuma kapi a mu fumadeke. Yosili nina kumutantera; ogu a zuvhu nonkango dange oku ta pura ogu ga tuma nge, age kukara nomwenyo gwanarunye. Ano age nokumupangura si, morwa nare ga tunda mo monomfa, a ze momwenyo. Yosili nina kumutantera; siruwo ngasi wiza, nasene nare sina wiza, apa ava zuvhu vafe ezwi lyaMunwaKarunga, ano wokulizuvha kukara nomwenyo. Yeeyi moomu ga kara Guhwe ntundiliro zomwenyo mwamwene, yimo ngorooro hena ga ninka naMunwendi, a kare ntundiliro zomwenyo mwamwene. Age kwa pa hena Munwendi nonkondo dokupangera, yeeyi age MunwaMuntu. Mwa ha yi tetuka eyi, yeeyi siruwo ngasi wiza, apa ngava zuvha ezwi lyendi navenye ava va kara monontoko, makura tava pwaga mo; ava va rugana yoyiwa, va vhumbukire mwenyo gwanarunye, ano ava va rugana yoyidona, va vhumbukire mpanguro. Nayimwe si eyi ani lifuminine kurugana mwanyamwange. Moomu ani zuvhu, yimo ani pangura. Ano mpanguro zange kwa hungama, yeeyi ame kapi ani kwama mpango zanyamwange, nye mpango zaTate ogu ga tuma nge. (Johanesa 5:21-30)

NGENDESO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Marukusa 9:41-48; 1 Vakolinte 3:11-15; 2 Vakolinte 5:10; lyaJohanesa 20:11-15)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Jesus kuna kutu rondora asi tuli wapayikireni ose tumu ndindire apa nga katengura aya pangure va nzoni no ku ya pandadeka ava va hungama.

MURARERO GO KUPONGOKA

SIRONGWA

4-12

Mulyo goku Diworoka asi Kristusa kwaya Fira no Nzo detu

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Jesus kwa pangerere va rongwa vendi asi ava hamerne mo murarero go ku pongoka nkenye apa. Esi sirugana twa hepa ku ninka moku diworoka nomfa da Jesus do nzambo edi ga fililire moku dongononapo no nzo detu.

Velise Zene: Age makura ta gusao sifanekeso moku diworoka hena mboroto, ga mana kupandura Guhwe, makura ta zi bamagura, ta zi pe varongwa vendi, ta tanta asi; Oru yiro rutu rwange nina kumupa. Omu yi rugane tomu diworokere nge po. Va mana kulya, ta gusa hena nkinda, ta tanta asi; Nkinda ezi egwanekero lyepe lyomohonde zange, ezi ngava mu tjisangera. (Rukasa 22:19-20)

Esanseko Iyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Ngurova ozo komenho zono mfa da Jesus kosilivindakano age kwalire kumwe murarero go kuhulilira no varongwa vendi. Po siruwo esi yipo ga hudilire varongwa vendi asi ava mudiworoke nono mfa dendi doko silivinda kano.

Esanseko Iyo Bibeli tali tamekere apa.

Mepukururo eli lina kukwama ko, kapi nani mu panda. Yeeyi apa omu pongo, kapi omu pongere monaruwa, momudona. Pomuhowo, moomu ani zuvhu, asi nsene muna pongo, mokatji keni kukara mo nomutangu. Kombinga zimwe nina yi pura tupu. Yeeyi mokatji keni sili mwa fira kukara yimpangu, ava womulyo mo va nongonokwe! Ano kapi sinene muna pongo, makura asi Murarero nye gwaHomba muna kulya. Yeeyi apa omu li, nkenye ogu kulya nondya damwene, makura gumwe nzara, ano ogu gumwe po ana korwa. Ee, kapi mwa paka mambo gokulira oku tomu nwine mo ndi? Ndi mbungakriste zaKarunga omu swaura, mu fise nomuga ava da pira nondya? Ngapi omu nani mu rugana? Ni yi mu pandere nye ndi? Apa kapi nani mu panda. Yeeyi eyi ga pa nge Homba, na yi mu divisa asi; Homba Jesus masiku aga va mu horwere, ga gusire mboroto, ta pandura Guhwe, ta zi bamagura, ta tanta asi, Guseni, mu lye, oru yiro rutu rwange vana kumugavera. Omu yi rugane mokudiworokera nge po. Nkinda nazo ngosikwawo, apa va mene kulya, ta zi gusa, ta pandura Guhwe, ta tanta asi, Nkinda ezi Egwanekero lyEpe lyomohonde zange. Nkenye apa muna kuzinwa, tomu diworokere nge po. Yeeyi nkenye apa muna kulya mboroto ezi oku tomu nu monkinda ezi, nomfa daHomba muna kuudisa, dogoro noku nga wiza. (1Vakolinte 11:17-26)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Rukasa 22:7-38; Johanesa 6:47-58; 1 Vakolinte 11:17-34; IyaJohanesa 19:9)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Murarero go kupongoka yiso siruwo soku fumadeka Jesus no siruwo soku litara monda za nyamwetu tumone nsene asi Karunga kuvhura atambure nkareso ezi tuna kuparukisa. Esi yiso nye siruwo sava ava musikura moku tongamena Kristusa Homba ogu gafililire vantu navenye.

EKUHO

Kutongonona Epuro mwa Kristusa mo Mbunga

SIRONGWA - Wapaika Evhu

Ekuho mo mema mulyo unene meparu lyo mu puli gomupe. Ekuho yiso siruwo mupuli gomupe atantere mbunga epuro lyendi mwa Kristusa poku mu divida momema ku fanekesa nomfa doukaro wanare. Apa ava fumbuka momema kufanekesa nye eparu lyetu lyepe mwa Kristusa.

Velise Zene: Ove kwa likida nge nonzira domwenyo, ove ngo zwida nge ehafo kosipara soge." (Yovapositoli 2:38)

Esanseko lyo mo Bibeli

Etwaromo kuna kugava mapukururo mo ku ku vatera ozuvhe esanseko.

Jesus kwa kere nasi pwa sendi gedina Johanesa Mukuhwi. Johanesa Mukuhwi nga tantere vantu asi vava kuhwe mo mema ngo sidiviso se tongonono lyo nonzo dawo. Jesus kapi ga zonene nampili nzo zimwe, nye galizuvhire asi hepero moku pita mosifaneko sangoso noku likida vantu mulyo gekuho.

Esanseko lyo Bibeli tali tamekere apa.

Momazuva ogo yimo ga tundire Jesus moGalireya, a wize koJorodana kwaJohanesa, va ya mu kuhwe. Nye Johanesa kwa here kumukava, ta mu tantere asi; Ame nyame ngano na fira kukuhwa nge ove, ngapi hena omu no wizira nge ame? Makura Jesus ta limburura asi; Siga tupu yi kare, yeeyi ntani yi tu wapera, tu sikise mo nayinye eyi ya hungama. Makura Johanesa ta pura. Jesus kwa pwa tupu kumukuhwa, makura ta zauka mo momema. Va tara ko, eguru lina mu zegurukire, makura ta mono Mpepo zaKarunga tazi mu hegumukire peguru lyendi ngwendi nkutji. Meguru tamu tundu ezwi lina kutanta asi; Ogu yige Munwange ogu na hara, ga za nge komutjima." (Mateusa 3:13-17)

NGENDESZO ZO KUDIMBURA (ZOKU GWANA)- Mema no Ruhoho

MATJANNGWA KO KU GWEDAKO KULIRONGA - Kuteturura no mutayi

(Mateusa 28:16-20; Yovapositoli 8:26-40; Varoma 6:3-13; Vakorosi 2:9-12)

MAPURO GOKU TURA MOYIRUGANA - Zangura (2 Timoteus 3:16-17)

EHAGERO

Etestamente lyepe kuronga asi ekuho lyomo mema mulyo unene meparu lyo vapuli. Ekuho lyo mo mema sidiviliso soufe woukaro wetu wanare nosi diviso se paru lyetu lyepe mwa Jesus.

Ezigido mo

KUKARA ENYANGO NO KULIVHUKISA

Mou nsitwe ose kumona asi Karunga kwa sitire yina mwenyo nayinye noku yipa no nkondo do ku gava "mbuto" no "kulivhukisa." Esanseko lyo mo Bibeli kuhamena ehungo kutanta asi yina mwenyo nayinye kwa yi sitire "mokulivhukisa yene." Karunga apa ga sitire vantu, Sitambo so mbuto neli vhukiso kapi sa rundurukire. Karunga kwa va tungikire yipo gava tanterere asi "Kareni no ruvharo yipo muli vhukise; zwideni uzuni noku upangera." (Genesis 1:27-28)

Pomu howo ose kwatu sitire Karunga ntani gatu "tungikire" mo kuli vhukisa tu zwide uzuni. Moure wo no mhura 6,000 muhoko go vantu gwa sikisamo mpangera ezi mo ku zwiwa uzuni.

Jesus Kristusa apa ga gendere pevhu kwa uyungire hepero zo vantu mo kuva hampurukurura pa mpepo. Mo ku yipameka, Jesus kwatente asi kapi to vhuru kuhwilira mou ntungi wa karunga wa hana ehampurukururo eli. Jesus kwa asi, "Usili nina kuku tantera, kwato gumwe go kuhwilira mo untungi wa Karunga ga hana ku muhampuruka mo mema nomo mpepo. Rutu ku hampuruka rutu ano mpepo kuhampuruka mpepo." (Johanesa 3:5-6)

Kristusa kwatu zigida keparu lyepe. Eparu eli lyepe kwali reta Mpepo zo ku Pongoka. Ose kudivisa ehampuruko lyetu lyepe mo mbunga apa ava tukuhu momema. Mpangera za Karunga zo kukara mbuto nokulivhukisa kurugana mehapurukururo lyetu pa mpepo. Meparu lyetu lyepe lyo mwa Kristusa ose kwatupa mpito nompagera tuli vhukise meparu lyetu lyepe lyo pampepo. "Makura Jesus yipo ga wizire kwawo noku va tantera asi 'Nonkondo nadinye deme guru nedi tepevhu kwadi pange. Zendeninye muka ninke varongwa wono muhoko nadinye, mukava kuhwire medina lya Guhwe neli lyoMuna neli lyo Mpepo zoku Pongoka, noku varonga va limburukwe noku sikisamo nayinye eyi namupangera.'" (Mateusa 28:18-20)

Ose kuna kutu zigida Kristusa tuninke varongwa noku vakuhwira mou ntungi wa Karunga. Ose kuna kutu zigida tu paruke eparu lyoku retapo mbuto zo pampepo, ezi ngazi twaredera melivhukiso lye hampurukururo pampepo.

Yirongwa eyi yo kabuke aka kwayi rongikida momu karo go kuronga varongwa ndi vaKriste, kuva twaredera meparu eli navavhura kuli vhukisa mepuro pa mpepo. "Yipo asi one kwamu hampurukurura, asi kاپisi ngo mufe, nye ngomu karererepo, kupitira mono nkango deparu da Kaunga." (1 Peturusa 1:23)

Hompa amutunginge nombuto nelivhukiso lye hampurukururo pampepo meparu lyanyamweni neli lyo mbunga zeni. Ngatu mone nye pontunda zevhu pana zuru ava va hampurukurwira mou ntungi wa Karunga!

--	--

Every Home for Christ International
P.O. Box 64000, Colorado Springs, CO 80962-4000
www.iBFAM.org
Version 4.0